NOTULEN VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD DER GEMEENTE ZOETERMEER, GEHOUDEN OP MAANDAG 3 JULI 2023

Voorzitter: de heer Bezuijen, burgemeester
Secretaris: de heer Blokland, griffier

Aanwezig zijn:
38 leden, te weten: de heren Aiobi (vanaf 18.38 uur) en Aptroot (afwezig 19.00-19.45 uur), de dames Bakkers en Bink-Winterkamp, de heren Boerboom en Van den Boomgaard, mevrouw Bout-Wijngaards, de heer Buisman, mevrouw Van Damme (vanaf 18.57 uur), de heren Duiven, Ekkelenkamp, mevrouw Frinking, de heren Van Gils en Haak, de dames Haak (vanaf 18.33 uur), Hoekstra, Kraneveldt-van der Veen en Van Leeuwen (tot 19.05 uur), de heren Louw en Markes, mevrouw Meijer, de heer Meijroos, mevrouw Meurs-Troch, de heren Mohammadian (vanaf 19.35 uur), Mooiman, Nawijn, Van der Perk en Van Rumpt, mevrouw Siegelaer, de heren Smitskam, Van der Snoek (vanaf 19.05 uur), Van Steenis, Velner, Van der Vlies en Wareman en Weekenstroo, de dames Van Werkhoven (vanaf 20.00 uur), Wortel-Driessen

Tevens aanwezig zijn:
6 wethouders, te weten: de heer Blansjaar, de heer Iedema, mevrouw Ter Laak (tot 20:00 uur), mevrouw Van der Meer (vanaf 19.20 uur), de heer Velzen, de heer Weerwag

Afwezig zijn: mevrouw Brouwer, de heer Zamani

AGENDA

---

1. **Opening en vaststelling agenda**
   a. **Benoeming leden Rekenkamer**
   b. **Afscheid raadslid mevrouw M.E. van Leeuwen**
   c. **Toelating en installatie raadslid de heer M.G. van der Snoek**
2. **Spreekrecht**
3. **Mondelinge vragen**
4. **Mededelingen**
5. **Afdoening ingekomen stukken**
6. **Hamerstukken**
   a. **Raadsvoorstel Vaststelling Jaarstukken 2022**
   b. **Raadsvoorstel Verordening op de raadscommissies 2023 (gewijzigd)**
7. **Debat (inclusief stemmingen)**
   a. **Raadsvoorstel Werkwijze vaststellen tarieven Ozb**
   b. **VERVALLEN Raadsvoorstel Uitvoeringsplan Jeugdhulp Haaglanden 2023-2024**
   c. **Raadsvoorstel Aanwijzing lokale omroep 2023-2028**
   d. **Raadsvoorstel Deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving**
   e. **Raadsvoorstel Aanvullend krediet nieuwbouw zwembad Van Tuyllpark**
   f. **Agenderingsverzoek Moties Flexwoningen**
8. **Sluiting**

VERSLAG

---

1. Opening en vaststelling agenda

De **voorzitter**: Goedenavond, dames en heren, leden van de gemeenteraad, mensen op de publieke tribune, goed gevuld vanavond. Dat zal ongetwijfeld met de agenda te maken hebben, denk ik zomaar. Ook de mensen die thuis meekijken. Welkom op dit wat vroege tijdstip. Maar dat heeft natuurlijk ook alles met de agenda te maken, zoals ik al zei. Dit is de laatste raad, maar dat zult u allemaal wel weten, denk ik, voor het zomerreces.
Wij hebben berichten van verhindering ontvangen van mevrouw Brouwer, die is later of geheel afwezig, mevrouw Van Werkhoven van GroenLinks zal in verband met de vergadering van de Rekeningen-

commissie van de GGD en Veilig Thuis Haaglanden later aanwezig zijn. Die schuift later aan. Ik heb begrepen dat de heer Aptroot in verband met de vergadering van de Adviescommissie Vervoersautoriteit van de MRA tussen 19.00 en 19.45 uur de vergadering zal verlaten. De heer Zamani is afwezig vanavond. Mevrouw Haak is iets later. Ik zie nog wel aan deze kant een lege plek, maar ik ga ervan uit dat die eraan komt en mevrouw Van Damme komt er ook aan. Dan gaan we ervan uit dat die langzaam aanschuiven en dan komen zij vanzelf.
Voor wat betreft de vaststelling van de agenda. Aan de orde is de agenda zoals die op 8 juni jl. is gepubliceerd in iBabs. Afgelopen donderdag is die agenda voorzien van de laatste wijzigingen. Nadien hebben mevrouw Kraneveldt van de PvdA en anderen een agenderingsverzoek ingediend met als onderwerp Toekomst ontwikkeling Entreegebied. Omdat het agenderingsverzoek voor deze raadsvergadering bedoeld is, vindt u dit ook bij dit agendapunt in iBabs en voor advies aan de raad geef ik graag nu het woord aan de voorzitter van het presidium. Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Voorzitter het presidium adviseert positief over agenderen van het agenderingsverzoek Toekomst ontwikkeling Entreegebied tijdens de raadsvergadering vanavond. We willen de raad wel meegeven dat daarmee op voorhand rekening gehouden moet worden met een latere eindtijd in verband met afronding van de agenda. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Wortel. Dan stel ik voor het advies van het presidium te volgen en dit punt toe te voegen als agendapunt 7.g. Is er iemand die daar stemming over wenst? Dat is niet het geval, dan gaan we dat zo doen.
Dan heb ik ook begrepen van mijnheer Aptroot van de VVD dat wat zijn fractie betreft het agendapunt Raadsvoorstel Aanvullend krediet nieuwbouw zwembad Van Tuyllpark, nu 7e, alsnog als hamerstuk kan worden afgedaan. Ik stel voor dit agendapunt dan ook toe te voegen aan de hamerstukken als agendapunt 6c. Is er iemand die daar stemming over wenst of kan iedereen zich daarin vinden? Dat is het geval. Dan gaan we dat op die manier doen.
Dan als laatste wat betreft de volgorde van de agenda. Dat zal u ook niet verbazen, daar heb ik net al iets over gezegd, gezien de aanwezigen op de publieke tribune stel ik voor bij agendapunt 7 het debat niet te beginnen maar te eindigen met agendapunt 7a. We gaan dan dus eerst alle punten doen die een relatie hebben met mensen die ofwel willen komen inspreken ofwel daarvoor op de tribune zitten. Dus 7a. is Raadsvoorstel Werkwijze vaststellen tarieven Ozb en dat wordt dan het laatste punt. Verder zullen we de agenda blijven volgen.
Wenst iemand nog stemming over het vaststellen van deze gewijzigde agenda? Als dat niet het geval is, dan stel ik die bij dezen dusdanig vast.
Dan wil ik u voorstellen de volgende spreektijden vast te stellen voor alle agendapunten onder 7. Debat, een minuut spreektijd per fractie per agendapunt. Daarnaast heeft elke fractie, zoals u in de procesbrief heeft kunnen lezen, de optie om bij één onderwerp een extra minuut spreektijd aan te vragen. Dat hebben mijnheer Boerboom van GroenLinks en mevrouw Kraneveldt al gedaan. Dat zal ik bij het agendapunt ook aanhalen en dus daar kunt, u als u dat nog zou willen, ook nog gebruik van kunnen maken. Zegt de voorzitter voorzichtig. Is er iemand die stemming hierover wenst? Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Nee, geen stemming. Ik wilde ook een minuut spreektijd bij de Entree.

De **voorzitter**: Ik stel voor degene die bij het agendapunt zegt 'ik wil daar extra spreektijd', om dat even bij aanvang van het agendapunt te doen want anders gaan we nu een hele ronde doen en dan kunnen we dat mooi daar meenemen. Is dat akkoord om dat zo te doen? Mooi. Als daar verder niemand stemming over wenst, hebben we dat ook vastgesteld.

a. Benoeming leden Rekenkamer

De **voorzitter**: Dan ga ik over naar de benoeming van de leden van de Rekenkamer. Daar is geen verzoek tot stemming ontvangen dus ik mag ervan uitgaan dat dit raadsvoorstel bij acclamatie voor u akkoord is? (applaus) Ja, dank u wel. Dan mag ik mevrouw van Enkhuijzen en de heer Bos verzoeken om naar voren te komen. Dan vraag ik alle overige aanwezigen, voor zover ze daartoe in staat zijn natuurlijk, om op te staan.
Ik ga voor u de belofte voorlezen en dan mag u daarna de belofte afleggen en volgens mij heeft u het al eerder gedaan.

'Ik verklaar dat ik, om tot lid van de Rekenkamer benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als lid van de Rekenkamer naar eer en geweten zal vervullen.'

Mevrouw **Van Enkhuijzen**: Dat verklaar en beloof ik!

De heer **Bos**: Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan wil ik u beiden hartelijk feliciteren met uw continuering bij de Rekenkamer. (Onder applaus overhandigt de burgemeester de benoemde leden van de Rekenkamer een boeket.) Dames en heren, ik kan me voorstellen dat u behoefte heeft aan feliciteren, maar we gaan eerst even door en straks in de schorsing heeft u de mogelijkheid om beiden te feliciteren.

b. Afscheid raadslid mevrouw M.E. van Leeuwen

De **voorzitter**: Dan gaan we naar agendapunt 1b. en dat is een bijzonder agendapunt, want we gaan vandaag afscheid nemen van raadslid mevrouw Van Leeuwen. Dan heb ik altijd de eer om als eerste het woord te mogen voeren.
Beste aanwezigen, mevrouw Van Leeuwen, beste Mariëtte, vanwege het bijzondere en ook persoonlijke karakter van dit agendapunt wil ik je graag met je voornaam aanspreken. Dat is niet gebruikelijk, maar dat doe ik dan toch bij dezen. Dat is wat informeel, maar ik ga ervan uit dat je dat vast niet erg vindt. Bovendien kennen we elkaar al langer dan vandaag en toch was het nog voor mijn komst aan deze stad dat je in deze raad ook al eens een keer door de burgemeester bent toegesproken. Dat was toen mijn voorganger Charlie Aptroot op – we hebben het teruggezocht – 8 mei 2017. Je zwaaide af als wethouder en ging aan de slag bij twee instellingen die zich met name op jeugdzorg en het speciaal onderwijs richten. 'Veel zin in!', schreef je toen, met een uitroepteken, op Twitter over deze carrièreswitch. 'Het afscheid nemen van deze plek voelt best een beetje raar' voegde je daaraan toe in de raadsvergadering die je allerlaatste was. Althans, dat was wat iedereen, ook jijzelf, op dat moment dacht. Je sprak vriendelijke woorden tot velen met wie je met veel plezier had samengewerkt. Je bedankte iedereen en je eindigde met een welgemeend 'het ga jullie allen goed'. Maar, een halfjaar later prijkte jouw naam al weer op een mooie en beslist heel kansrijke derde plaats van de kandidatenlijst van de LHN. En kijk, zo volgde op dat afscheid nog eens een periode van vijf jaar, drie maanden en vier dagen als wederom gekozen raadslid.
En opnieuw zwaaien we je nu vandaag uit. En opnieuw kunnen we vaststellen dat we hiermee, en dat is jammer, een ervaren bestuurder en politica kwijtraken. Dit keer mag ik daar zelfs een 'zeer ervaren' bestuurder van maken. Want de griffie heeft, zoals je weet dat ze doen, de kalender erbij gepakt en is gaan tellen. En het resultaat is zeer indrukwekkend. Met je meest recente raadsperiode en jouw wethouderschap van bijna zeven jaar meegerekend, heb jij je meer dan 16,5 jaar voor Zoetermeer ingezet. En wie weet wat de toekomst nog in petto heeft?
In de brief van bijna drie weken geleden waarin je je vertrek aankondigde, schrijf je immers dat je, en ik citeer, 'vanaf de zijlijn politiek Zoetermeer zal blijven volgen'. Nou, dat belooft wat. Namens de BoerBurgerBeweging zal je toetreden tot het college van Gedeputeerde Staten van de provincie Zuid-Holland. Dit is een prachtige stap waarmee we je natuurlijk van harte willen feliciteren. En de naam BBB zou ook naar jou kunnen verwijzen. We kennen jou immers als een 'buitengewoon bekwaam bestuurder'.
Dat jij deze kwaliteit bezit, had Hilbrand Nawijn misschien wel als eerste door. Hij belde je eind 2005 met de vraag of je tot zijn partij wilde toetreden. En bij je vorige afscheid vertelde je hoe verbaasd je reageerde. Je werkte in die tijd in het bedrijfsleven, waar je je naar eigen zeggen als een vis in het water voelde. Ook had je het idee dat, en ik citeer, 'de politiek maar stroperig was'. Misschien klopt dat ook wel. Maar je waagde destijds de sprong en je bleek het bij de Lijst Hilbrand Nawijn en in deze raadzaal al snel erg naar je zin te hebben. Met jouw uitgesproken mening profileerde je je als een politica die staat voor haar zaak, als een bestuurder die zich niet de kaas van het brood laat eten en die een stevig debat nooit uit de weg is gegaan. Ook niet bij de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Bij deze VNG maakte je als wethouder deel uit van het dagelijks bestuur en nam je het voorzitterschap van de zware VNG-commissie Gezondheid en Welzijn voor je rekening.
Altijd vriendelijk en toegankelijk, maar soms ook gevaarlijk scherp in je bewoordingen, heb jij over jouw standpunten nooit enig misverstand laten bestaan. Of dit nu betrekking had op de dreigende sluiting van het LangeLand Ziekenhuis, of de situatie rond de opvang van asielzoekers in de voormalige gevangenis, of op jouw persoonlijke afkeer van het vaccinatiebeleid van de overheid in de recente coronatijd. Niet altijd kon iedereen jouw optreden evenzeer waarderen. Maar ik geloof niet dat je daar nou erg mee

zat. Je weet precies wat je wilt, en daar ga je voor. De jeugdhulp en het onderwijs hebben hierbij altijd op jouw bijzondere belangstelling kunnen rekenen.
Zes jaar geleden gaf je, ik noemde het al, je wethouderschap op om er extern mee aan de slag te gaan. En twee jaar geleden leidde die passie, mag ik wel zeggen, bovendien tot jouw toetreding als partner van advies- en interim-bureau BMC. Door al deze ervaring zat het er eigenlijk wel in dat jij als ambitieuze powervrouw op zeker moment weer een volgende stap wilde gaan zetten. Daar was je misschien wel aan toe, ondanks jouw niet aflatende trouw en loyaliteit aan de LHN in het algemeen en Hilbrand Nawijn in het bijzonder. 'O, wat een aderlating', schreef jouw fractie een week geleden op Facebook. Dat was na het voorjaarsdebat waarin jij voor het laatst in de raad van je liet horen, en dat hebben we geweten. Gezien de voorgeschiedenis zeg ik dit 'voor het laatst' natuurlijk wel met enige voorzichtigheid. Sowieso blijven we je tegenkomen. Al is het alleen al omdat je eind dit jaar met jouw partijgenoot en onze wethouder Ronald Weerwag gaat trouwen. Je moet het ons maar niet kwalijk nemen dat we bovendien het Provinciehuis voortaan als een vooruitgeschoven post beschouwen. Een Zoetermeerse in hart en nieren die straks op diverse terreinen aan het roer staat. Je begrijpt dat we dit optimaal hopen te benutten.
Mariëtte, je staat op het punt om uit te vliegen en 14,5 kilometer verderop weer neer te strijken. Voor deze stad ben je met jouw raads- en wethouderswerk van grote betekenis geweest. In 2017 ontving je als blijk van grote waardering al de gemeentepenning. Omdat we je natuurlijk niet met lege handen laten vertrekken, wil ik je dit keer, naast vanzelfsprekende een prachtig boeket, onze unieke presse-papier overhandigen. Als je daarin kijkt, zie je een afbeelding van de raadzaal waarin jij zo veel voetstappen hebt liggen. Keer je hier ooit weer terug? Die vraag ligt natuurlijk voor de hand. En als die presse-papier een glazen bol zou zijn, hadden we dit meteen kunnen voorleggen en hier een antwoord op gekregen. Een ding staat vast: je schreef het bij jou vertrek in 2017 als reactie op een van de vele berichten met toen ook al, veel lof en complimenten, 'wie iets met zijn hart doet, doet het altijd goed', gaf jij als antwoord. Daarmee sloeg je de spijker op zijn kop. Ook dit keer volg jij je hart.
We wensen je succes en heel veel geluk, ook in je privéleven en voor wat je gedurende zo lange tijd voor onze stad hebt gedaan zeg ik welgemeend en mede namens het college en de raad: dank je wel!
(Onder applaus overhandigt de burgemeester mevrouw Van Leeuwen een boeket en de presse-papier.)
Dan, dames en heren, zou ik graag de heer Nawijn als nestor van de raad het woord willen geven namens de gemeenteraad.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Lieve Mariëtte, ik voel me net een inspreker bij de raadsvergadering. Je krijgt vijf minuten. Dat is voor u allemaal niet al te lang, maar misschien mag ik een minuut of twee minuutjes smokkelen.
Mijn speech heeft als titel Trots en Weemoed. Mariëtte van Leeuwen gaat de gemeenteraad van Zoetermeer verlaten. En dat is een harde slag. Niet alleen voor de LHN, maar voor heel Zoetermeer. Zij. gaat niet alleen de gemeenteraad verlaten, maar ook haar partij de LHN, zal ze nog zijdelings ontmoeten. Wat een slag. Ik hoop dat je Zoetermeer nooit zult vergeten en dat je er – dat heb ik gelukkig van je gehoord – blijft wonen.
Jouw eerste stap, ik ben het nagegaan, ik heb er een beetje werk van gemaakt, was vragen stellen over de Turkse moskee in de Schoolstraat. En onlangs ben je naar deze omgeving verhuisd, zo ongeveer, dus ik denk dat je volledig aan Zoetermeer bent verbonden.
Mariëtte wordt gedeputeerde in de provincie Zuid-Holland. Wat een eer en een reden om trots op te zijn. De LHN ziet haar node vertrekken, maar gunt haar van harte deze voortreffelijke stap naar boven. Ze straalde inzicht in de politiek uit en in het lokale bestuur. Zij is een politieke vedette, kun je wel zeggen en dan vooral een nog jonge vedette tot nu toe. Zeven jaar was zij wethouder in Zoetermeer, en tien jaar raadslid. Je bent uitgegroeid tot een kei in de politiek.
Jouw benoeming tot gedeputeerde komt dan ook niet uit de lucht vallen. In 2005/2006 sloot je je aan bij de LHN. Het verhaal daarover was zeer bijzonder, want het ging niet volgens de geijkte manieren en wegen. Het begon op een feest, een dansfeest in Blokzijl in Noordwest-Overijssel. Ik kwam je toen tegen en we raakten aan de praat en toen vertelde ik dat ik bezig was met de oprichting van de Lijst Hilbrand Nawijn, maar dat ik vrouwen zocht, want vrouwen waren niet zo makkelijk te krijgen in het politiek. Toen nog niet. Nu wel hoor. En ze vertelde mij toen dat ze in Zoetermeer woonde en ik dacht 'nou, dat is prachtig'. Haar oma en haar moeder woonden in Blokzijl. En haar grootvader, dat mag ook wel gezegd worden, was een bekend notaris in de kop van Overijssel, in Oldemarkt. Via haar oma nam ik contact op met Mariëtte, want ik was het telefoonnummer vergeten te vragen, door de verwarring. Van het een kwam het ander en Mariëtte werd derde op de lijst van de LHN. Het is fantastisch dat ze nu is uitgegroeid tot gedeputeerde. Gefeliciteerd.
De LHN laat haar node vertrekken. Ze is altijd een steunpilaar voor de LHN-fractie geweest. Niets was haar te min. Vooral haar inbreng bij de begroting, onlangs ook nog, en bij de perspectiefnota was fabelachtig. Ze groeide uit tot een politiek deskundig bestuurder. Mariëtte is vele jaren als raadslid en

plaatsvervangend fractievoorzitter en wethouder gebleken een sterke persoonlijkheid te zijn. En niet alleen dat, als wethouder had zij ook al de touwtjes stevig in handen hier in Zoetermeer. Heeft enkele moeilijke beslissingen door de raad geleid, zoals het uitplaatsen van een van de gemeentelijke afdelingen, de SBU, Stadsbeheer Uitvoering, met hart voor de mensen heeft zij voor hen een goede plaats tot stand gebracht. Alle betrokken medewerkers stapten tevreden over. Dat zie je wel eens anders bij de reorganisatie. Een goed aangestuurde gang van zaken.
Als perfecte wethouder was zij goed om mee samen te werken. Onder jou, Mariëtte, zijn vele zaken in Zoetermeer bereikt, zoals bijvoorbeeld de verbetering van de sportaccommodaties, het flink ondersteunen van het aantrekken van bedrijven, economie, het opzetten van Sociaal Domein en het impuls geven aan het jeugdwerk hier in Zoetermeer. Op het terrein van het onderwijs voerde jij de Integrale Kindcentra in, de zogenaamde IKC's. Tussendoor was hij ook nog lid – dat heeft de burgemeester net al verteld – van het dagelijks bestuur van de VNG. En geen lokaal bestuurder had dat tot dan toe bereikt. Grote klasse. Ook het locoburgemeesterschap van Zoetermeer heb jij met verve vervuld. Daardoor kan ze wat mij betreft ook makkelijk lococommissaris der Koning worden, dat zal ook wel gebeuren denk ik. Dat is een extra prikkel voor haar.
Als mens, maar zeker als politica gaat Mariëtte geen uitdaging uit de weg. Sterker nog, geen enkele is haar te zwaar. Tussen jou, Mariëtte en mij, zijn er in al die zestien jaren nooit problemen geweest. We kwamen er altijd samen uit. Het was fantastisch om met je samen te werken. De laatste jaren heeft ze zich vooral gericht op het Sociaal Domein en de gemeentelijke financiën met hart voor de jeugd.
De grootste prestatie van Mariëtte is haar ontdekking dat de inwoners van Zoetermeer te veel ozb hadden betaald. Zij eiste onmiddellijk teruggave aan de burgers van het te veel betaalde geld. Dat is ook gebeurd en vanavond spreken we erover en we gaan zelfs wetgeving op dat punt veranderen. Dus ik wilde die veranderde wetgeving maar de Wet Mariëtte noemen.
Mariëtte is bovenal een prachtige en krachtige vrouw en mens met een hoog empathisch vermogen en een groot uithoudingsvermogen. Als mens heeft ze veel meegemaakt. In de eerste plaats de geboorte van haar twee kinderen die ook de fractie helemaal heeft meegemaakt. Tess en Lies. Ik zie je zo nog binnenkomen in de fractiekamer als vrouw die in verwachting was. Ook herinner ik me nog het moment dat jij op het hockeyveld een knieblessure opliep. Met stokken kwam zij de fractiekamer in. En dat was nogal wat. En ook koken kan Mariëtte goed. Ik vergeet nooit dat ze met een grote pan macaroni de fractiekamer binnenkwam en dat was heerlijk en om nooit te vergeten voor de fractie. Geweldig.
We zullen haar node missen, maar wensen haar heel veel succes als gedeputeerde in het provinciaal bestuur van Zuid-Holland. Wij hopen dat je nog veel aan Zoetermeer zult denken in je nieuwe functie. Bij je afscheid – een klein foutje van de burgemeester – zou je een presse-papier krijgen, maar daar had je niet zo veel oren naar. En toen heb je wat anders gekregen, een luchtfoto van Zoetermeer. Dat was geweldig en die zul je nog wel hebben, denk ik. Ik zou graag willen dat die luchtfoto een plekje krijgt in jouw kamer op het Provinciehuis, dan denk je altijd aan Zoetermeer. De LHN bedankt jou hartelijk voor jouw politieke inzet door de jaren heen en hetzelfde geldt voor de gehele gemeenteraad. Zoetermeer moet jou dankbaar zijn en de LHN des te meer. Dank je wel. (Onder applaus overhandigt de heer Nawijn een geschenk en een boeket aan mevrouw Van Leeuwen.)

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Nawijn, voor het mooie verhaal en dan geef ik uiteraard, als ze alle bloemen heeft weggelegd, Mariëtte van Leeuwen, of mevrouw Van Leeuwen, moet ik dan netjes zeggen, maar voor dit keer zeg ik Mariëtte, ook het woord. Ga je gang.

Mevrouw **Van Leeuwen** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, het gaat hier ten slotte om onze inwoners en dat is toch altijd mijn passie geweest. En straks gaat het over de inwoners van Zuid-Holland. Maar dat kompas laat ik niet varen en mijn liefde voor Zoetermeer, zal ik bewaren en zal ik in mijn hart meenemen als ik vanuit Zuid-Holland naar jullie kijk. Wellicht wel met die heel mooie luchtfoto van Zoetermeer.
Voor mij komt er nu echt een einde aan een episode. Wat begon – dat hoorden jullie zojuist – met een toevallige ontmoeting met Hilbrand Nawijn heeft mijn leven echt een totaal nieuwe wending gegeven. En wat was het resultaat? Dat ik in 2006 in de politiek terechtkwam. Hilbrand Nawijn was de aanstichter. Hij was mijn coach en hij gaf me ongelooflijk veel vertrouwen.
En vandaag voorzitter, en ik beloof het u, is het echt voor het laatst. Maandagavond uit mijn systeem, dat zal wel even raar zijn. Zo veel jaren altijd die avond geblokt in mijn agenda, rennen naar het reces en dan nu, niet meer de bewuste maandagavond hier in deze raad. En geen begroting meer op mijn verjaardag. Dat is misschien wel fijn. Maar dan toch, met ongelofelijk veel pijn in mijn hart. Ik heb zo veel vertrouwen genoten van u allemaal en ook kritiek gekregen die me beter heeft gemaakt en die me soms scherper heeft gemaakt. Maar ik wil ook deze raad complimenteren want ik vind u echt een voorbeeld voor vele raden in het land. De manier waarop u met elkaar omgaat, het respect dat hier altijd hoogtij viert, houd dat vast. U doet dat ongelooflijk goed. het gaat hier altijd op de bal en nooit op de

man.
En dan wil ik toch ook wel heel veel mensen bedanken. De griffie die ons altijd terzijde staat. Nooit was er iets te veel. Als ik Robin belde en hij had niet de gelegenheid om op te nemen, dan duurde het maar een paar minuten en dan hing hij alweer aan de lijn. Het college, voor mij natuurlijk nu wel een heel bijzonder college met mijn aanstaande man daarin, maar ik wil jullie ook complimenten geven. Jullie zijn dik een jaar geleden met elkaar begonnen en als ik kijk naar waar jullie nu staan en de vaardigheden die jullie ontwikkeld hebben en het team dat er staat, heb ik daar vertrouwen in voor Zoetermeer. En ik sprak net al even over deze raad, jullie zijn ongelooflijk. Velen van jullie ken ik al lang maar ik wens jullie ook met elkaar toe om dit op een goede manier te blijven voortzetten. En dan als 'last but zeker not least', mijn fractie: Hanneke met wie ik al zo ongelooflijk lang werk, Monique, ons nieuwe talent, Ward, die ik ontmoette via de radio en dan natuurlijk Hilbrand, voor mij ook wel een beetje mijn politiek, maar ook persoonlijk, vader geworden.
Ik zeg gedag, maar ik blijf dus verbonden aan deze stad. En ook wel via de keukentafel, waar ik vrees of verwacht dat nog zeer regelmatig over politiek Zoetermeer gesproken zal worden. En ik ga misschien wel weg, de politiek blijft toch zeker in mijn gezin. En natuurlijk ook via Ronald, maar ook via mijn bijzondere kinderen – er is er een – en zij zijn hier ook min of meer een beetje groot geworden, want ik kwam hier inderdaad zwanger en ik zat heel vaak met de Maxi-Cosi aan mijn voeten, in no-time weer aan het werk. Zo kennen zij hun moeder en ze hebben mij daar altijd in gesteund.
Missen? Ja, ik zal deze stad zeker missen. Ik wens jullie groei, groen – Margot, degene met wie ik het daar zo vaak over heb gehad, mijn laatste woorden wil ik daar nog aan wijden – ik wens jullie bedrijvigheid en ik wens jullie woningen. En ik hoop dat het allemaal gaat in de natuurlijke balans met elkaar, zoals jullie dat altijd regelen. Dank je wel.

De **voorzitter**: Dank je wel Mariëtte voor je mooie woorden. Straks krijgt u uiteraard de mogelijkheid – we gaan straks schorsen – om van Mariëtte afscheid te nemen.

c. Toelating en installatie raadslid de heer M.G. van der Snoek

De **voorzitter**: Het vertrek van Mariëtte betekent ook dat er weer een nieuw raadslid toegelaten wordt. Het vertrek betekent dat er een vacature ontstaat in de gemeenteraad en in het kader van de toelating van het nieuwe raadslid, de heer Van der Snoek, wordt u gevraagd u uit te spreken over de geloofsbrieven. Ik deel aan de gemeenteraad mee dat het officiële benoemingsbesluit van de voorzitter van het Centraal Stembureau en de geloofsbrieven van de heer Van der Snoek inmiddels in handen zijn gesteld van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven. Het is mij gebleken dat de commissie haar taak reeds heeft verricht en ik wil daarom het woord geven aan mijnheer Duiven, voorzitter van de Commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbrieven voor het uitbrengen van het advies.

De heer **Duiven** (VVD): Dank u wel voorzitter. De commissie heeft de geloofsbrieven van het benoemde lid van de gemeenteraad, de heer Van der Snoek onderzocht. De commissie heeft het genoegen te rapporteren dat de geloofsbrieven en de daarbij conform de Kieswet overlegde bescheiden in orde zijn bevonden. Het rapport van de commissie is voor de leden ter inzage neergelegd bij de griffie. De commissie adviseert de gemeenteraad dan ook de heer Van der Snoek als lid van de gemeenteraad toe te laten.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Duiven en dank voor het werk van de commissie, voor het uitbrengen van dit rapport. Ik stel dan ook aan de raad voor advies van de commissie te volgen. Is er iemand die daar stemming over wenst? Dat is niet het geval, aldus besloten. Dan gaan we over tot de installatie van de heer Van der Snoek. Dan mag ik de heer Van der Snoek verzoeken naar voren te komen en vraag ik iedereen weer te gaan staan, voor zover u daartoe in staat bent.
Ik ga de tekst voorlezen en u doet de belofte.

'Ik verklaar dat ik, om tot lid van de raad benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.
Ik verklaar en beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.
Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als raadslid naar eer en geweten zal vervullen.'

De heer **Van der Snoek** (LHN): Dat verklaar en beloof ik!

De **voorzitter**: Van harte gefeliciteerd met uw toetreding tot de raad. (applaus)
Ik doe het even van deze kant, dames en heren, want we krijgen nu de gelegenheid om de heer Van der Snoek te feliciteren als nieuw raadslid en afscheid te nemen van mevrouw Van Leeuwen en ook de leden van de Rekenkamer te feliciteren.
Ik ga de vergadering schorsen. Ik stel voor dat wij om 19.20 uur verdergaan. Ik schors de vergadering.

Schorsing

De **voorzitter**: Leden van de raad, dames en heren, ook op de publieke tribune, ik heropen de vergadering en voor ik overga naar agendapunt 2 wil ik nog even laten weten dat wethouder Van der Meer die net nog niet aanwezig was, inmiddels ook is aangeschoven. En ik wil ook laten weten dat wethouder Ter Laak aan het eind van agendapunt 3 vanwege privéomstandigheden de vergadering zal verlaten. Dan weet u dat ook.

2. Spreekrecht

De **voorzitter**: Leden van de raad, dames en heren, we gaan naar agendapunt 2, het spreekrecht. Daarvoor hebben zich een aantal mensen aangemeld, allereerst zou ik mevrouw Stam namens de Kerngroep Zwaardslootseweg over flexwoningen Noordhovetracé en Zwaardslootseweg naar voren willen vragen. Gaat uw gang, u heeft vijf minuten.

Mevrouw **Stam**: Voorzitter, bedankt. Goedenavond. Ik wil om te beginnen de partijen bedanken die afgelopen week onze wijk hebben bezocht. Wij zijn heel blij dat de betreffende raadsleden de moeite hebben genomen om hier tijd voor uit te trekken en dat zij onze zorgen hebben aangehoord. Wij hebben fijne gesprekken gehad waarin goed naar elkaar geluisterd is.
Tijdens een van de bezoeken brachten we onder andere een bezoek aan de Jumbo in het winkelcentrum Buytenwegh. Het middelpunt van de wijk waar de samenleving samenkomt en waar de eigenaar zijn ervaring en zorgen deelde met de raadsleden. Alhoewel wij al bekend waren met de problematiek, waren wij als Kerngroep – en ik denk dat ik ook namens raadsleden mag spreken – zeer onder de indruk van wat hij te zeggen had. Ook de wijktuin is bezocht, waar gebruikers vol passie hun verhaal vertelden. Veelal betreft het hier wijkbewoners die soms al vijftien tot dertig jaar met heel veel plezier gebruikmaken van hun tuintje. Het tuintje is ook vaak een rustig toevlucht. Zij hebben op deze manier vlakbij huis een veilige en prettige plek gecreëerd voor zichzelf. Dit is helaas vaak nodig omdat ze al een aantal jaren verre van prettig wonen in de voor hen zo lang vertrouwde wijk. Ze zien dat oude wijkbewoners om hen heen wegtrekken en voelen zo steeds minder aansluiting met hun woonomgeving.
Zo zijn we ook nog met een aantal buurtbewoners het gesprek aangegaan. Door deze gesprekken zijn er nog betere inzichten ontstaan in wat zich in de wijk afspeelt. En waarom vinden wij dit zo belangrijk? Cijfers kunnen we overal vinden. Google bijvoorbeeld criminaliteitscijfers van Buytenwegh en je vindt genoeg om je zorgen over te maken. Cijfers als in getallen op papier maken minder indruk dan de verhalen van de buurtbewoners zelf. Als je naar de verhalen en zorgen luistert van de buurtbewoners, worden deze cijfers pas echt, komen ze tot leven en maken ze meer indruk.
Zoals u al weet, is er door verschillende redenen – hier ga ik nu wegens tijdgebrek niet over uitweiden – een sociaaleconomische disbalans in de wijk. En om weer terug te komen op de cijfers, zie je daarin bijvoorbeeld dat in Buytenwegh de verhouding huur-koop er anders uitziet dan in de andere wijken van Zoetermeer. Omdat ons standpunt is dat elke inwoner van Buytenwegh baat heeft bij een gezonde sociaaleconomische balans is onze conclusie dat Buytenwegh geen draagkracht heeft voor flexwoningen en de daarbij beoogde doelgroepen. In ons ideale plaatje blijft onze wijk groen. Daarom vragen wij ook om duurzame invulling van het voormalig baggerdepot waarbij rekening wordt gehouden met de omgeving en natuur.
Maar er is een woningnood waar wij niet omheen kunnen. Wij realiseren ons dat jullie voor een enorme bouwopgave staan van 10.000 woningen de komende jaren. In een antwoordmail hierover naar een van de buurtbewoners, schrijft wethouder Weerwag, en ik citeer, 'wij kijken per wijk wat er nodig is en omdat wij tenminste 800 woningen per jaar gaan bouwen, wil ik ervoor zorgen dat de wijken leefbaar blijven. Door het realiseren van flexwoningen kunnen we in korte tijd meer mensen helpen die snel en voor een korte tijd op zoek zijn naar woonruimte'. Naar ons inzicht komt, als een wijk al met een sociaaleconomische disbalans te maken heeft, het plaatsen van spoedwoningen de balans niet ten goede. Omdat onze wijk nu al problemen heeft met de leefbaarheid, verwachten wij juist een constructieve oplossing waar elke bewoner en ondernemer uit de wijk, nu en in de toekomst, baat bij heeft.
De Kerngroep Zwaardslootseweg is een aantal weken geleden een petitie tegen de flexwoningen gestart. Ik wil nu van de gelegenheid gebruikmaken om deze petitie, die reeds 748 keer getekend is aan

te bieden aan wethouder Weerwag. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Stam, we hebben afgesproken, volgens mij, dat die via de bode aan de wethouder wordt aangereikt en dan komt hij ook bij de hele gemeenteraad terecht.

Mevrouw **Stam**: Dank u wel. Moet ik hem hier laten liggen?

De **voorzitter**: U mag hem aan de bode geven die achter u staat.

Mevrouw **Stam**: Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw inspreken. Dan gaan wij over naar de heer De Graaf, ook over flexwoningen voormalig baggerdepot. Gaat uw gang, u krijgt ook vijf minuten.

De heer **De Graaf**: Hartstikke mooi, dank u wel. Mijn excuses overigens dat ik u opgezadeld heb met extra leeswerk, namelijk een rapport van het PBL. Ik heb daar wat dingetjes in aangegeven en dat maakt het lezen wellicht makkelijker.
Ik wilde het nu eigenlijk vooral even hebben over wat gegevens. Ik had totaal geen verstand van flexwoningen voordat het onderwerp hier kwam, dus ik dacht 'ik ga even wat uitzoeken'. De gegevens die ik hier opnoem, even kort samengevat want ik kan me namelijk ook voorstellen dat u wat anders te doen heeft dan al die rapporten lezen, komen daaruit en wel uit twee rapporten van het Planbureau en eentje vanuit onderzoek van Binnenlandse Zaken uit 2020. De andere komen uit 2022.
Ten eerste de definities. Ik merkte bij de vorige vergadering dat er best wat verschillende definities hier ronde deden. En als je met elkaar overlegt, is het handig om het te hebben over hetzelfde. Flexwoningen, kwam ik achter, zijn er eigenlijk in twee smaken. Eentje is een vaste woning waar mensen doorheen flexen, dus er tijdelijk wonen, en de andere is echt het flexibel wonen. Dus woningen die weggaan. Over het algemeen hebben we het over de tweede variant.
Dan de definitie van spoedzoeker. Die is best breed en als je kijkt bij het ministerie van VWS bestaan er spoedzoekers waar mensen over het algemeen geen problemen mee hebben. Maar er staan ook mensen bij als landverraders en ex-gedetineerden. Iedereen moet wonen, maar je kan je voorstellen dat dat misschien wel een beetje zorgen oproept.
Zelf vond ik de dragers en vragers een heel interessante. In een wijk heb je over het algemeen mensen die dingen brengen, en dan heb ik het niet alleen maar over de financiën. Dan heb ik het ook bijvoorbeeld mensen die wijktuintjes bijhouden, mensen die zorgen dat er een feestje komt en je hebt vragers. Dat zijn mensen die om wat voor reden dan ook vooral gebruikmaken daarvan. Je ziet dat er een bepaalde bandbreedte is, dus je kan niet oneindig mensen vragen om dingen te doen, te dragen.
Dan flexwoningen. Zijn die snel neergezet? Nou, eigenlijk is het antwoord nee, als ik naar die rapporten kijk. Daar zijn twee redenen voor. De eerste is dat je sowieso te maken hebt met vergunningen. Het duurt nu eenmaal eventjes voordat ze er zijn. De tweede is de nutsbedrijven. Je kan niet zeggen 'hé, er ligt hier een elektriciteitsdraad naar een lantaarnpaal, dat trek ik eventjes door naar de wijk'. Zo werkt dat niet. Dus dat duurt langer. Ze zeggen dan wel 'gras gaat niet sneller groeien door eraan te trekken'. Helaas.
Is het tijdelijk? Je ziet ook in de rapporten dat het om het rendabel te maken in principe altijd opgerekt wordt. Dat is een gegeven. Bovendien, het probleem blijft ook dat de woningen weggaan. Oftewel, je krijgt ook dat mensen weer ergens naartoe moeten, dus je zal een tijdelijk iets neer moeten zetten en een permanent iets. Dat betekent meteen iets voor de uitvoerbaarheid, want dat geeft dus heel veel druk op ambtenaren, beheerders en de bouw zelf. Want je moet eigenlijk twee projecten tegelijkertijd laten lopen.
Is het betaalbaar? Je hebt eenmalige kosten waar je rekening mee moet houden. Als je iets neerzet, dan moet het kwalitatief goed zijn, want als het weg moet, dan moet het voldoen aan bouwbesluiten die dan gelden. Dus je kan iets goedkoop neerzetten, maar dan ben je eigenlijk met een soort fast fashion bezig. De meerkosten zijn veel hoger dan voor normale woningen. Dat heeft te maken met onderhoud en ook met arbeid omdat er veel wisselingen zijn.
Is het ecologisch verantwoord? Ja, dat moet je je afvragen. Of je doet afbreuk, met woningen die je daarna weggooit, of je zet goede woningen neer. In beide gevallen is het best lastig.
En het belangrijkste wat ik geleerd heb is, welk probleem lost het nou eigenlijk op? Het probleem is 'we moeten woningen neerzetten'. Zijn flexwoningen nou echt een oplossing voor dat probleem? Ze zijn in ieder geval niet snel, niet goedkoop en dan kan ik het nog een keer herhalen.
Voor de wijk. Is het nu zo dat de wijk een oplossing is voor de flexwoningen? Of zijn de flexwoningen een oplossing voor de wijk? Ik denk dat je niet met droge ogen kunt beweren dat flexwoningen een

oplossing voor de wijk zijn. Eigenlijk is het zo dat de wijk bijna aan het verdrinken is en als je er flexwoningen neerzet, gooi je de wijk een betonnen zwembadje toe. Ik hoop dat we dat niet doen.
Dat is eigenlijk wat ik wilde zeggen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer De Graaf voor uw inspreken. En voor de mensen op de tribune, ik snap dat er net ook geklapt werd, maar het is niet de bedoeling dat er geklapt wordt bij bijdragen. Laten we dat even afspreken met elkaar.
Dan gaan we naar de heer Seegers namens Vereniging van Eigenaren 'het Noordwaarts' over deelgebiedsvisie 3 Luxemburglaan. Dat mag ook, maar ik heb hier een andere volgorde staan. Dan gaan we eerst naar de heer Hofland. Dat is fantastisch, maar aan elkaar aansluiten betekent nog steeds dat u vijf minuten heeft. Gaat uw gang mijnheer Hofland.

De heer **Hofland**: Dank u wel voorzitter, raadsleden, bedankt voor uw tijd en aandacht alvast.
Mijn naam is Wim Hofland en als bewoner en bestuurslid van de VvE het Noordwaarts, sprekend namens de eigenaren van 76 appartementen, wil ik hier wat punten uit mijn inspreektekst in de commissievergadering van 19 juni jl. over Lux 1-15, deelgebied 3, verduidelijken. Dank voor het spreekrecht betreffende de voorliggende raadsvoorstellen omtrent dit deelgebied 3, met name over de vast te stellen hoogte en de vorm van de nieuwbouw van Lux 1-15. Op het concept van de visie deelgebied 3 hebben we steeds positief en opbouwend onze inbreng kunnen en mogen geven. In de participatierondes en in de resulterende buurtvisie, hierbij steeds handelend vanuit onze ervaring als Stadshartbewoners in de hoogbouw en vanuit ontwerp-, bouw- en projectervaring in onze VvE vanuit eerdere rapporten over inpassen en gevolgen van hoogbouw in Zoetermeer, vanuit de richtlijnen in de Nationale Omgevingsvisie, de NOVI uit 2020, de rijks nieuwbouwregels die beogen gezonde, leefbare en duurzame nieuwbouw te plegen en zorg te dragen voor een goede leefomgevingskwaliteit. En heel belangrijk: de randvoorwaarden voor hoge nieuwbouw, zoals genoemd in de visie deelgebied 3, pagina 19, optimale spreiding van nieuwbouw met daardoor afstand tussen de torens. Het behouden van bestaande zichtlijnen, het behouden van waardevolle markante of oriëntatiepunten. Daar heb ik een eerder betoog over gehouden bij de commissie. Dan nog de richtlijnen voor de hoge nieuwbouw uit de visie Binnenstad 2040: het voorkomen van overmatige windhinder door hoogbouw volgens de normen in de NEN-8100. De TNO light-richtlijn voor bezonning: twee uur zon op de vensterbank, tien maanden per jaar. En last but not least, denkend in de lijn van de wens in de visie Binnenstad, ook geuit in de eerste participatieronde, om het Stadshart meer open en zichtbaar te maken van buitenaf.
Onze hierop gebaseerde commentaren, alternatieven en opmerkingen over de bouwvorm, hoogte en resulterende omgevingseffecten, zoals geuit tijdens de buurtvisie, zijn echter in de uiteindelijke visie deelgebied 3 niet opgenomen. Dit maakte van de tevredenheid na een goed verlopen participatietraject helaas een grote teleurstelling. Daarop hebben we een brief van acht pagina's met 25 commentaren gestuurd. Helaas hebben we hierop ook geen antwoord mogen ontvangen van de gemeente.
Maar dit ligt nu voor u. Een raadsvoorstel omtrent visie deelgebied 3 nieuwbouw Luxemburglaan 1 tot 15 met een hoogtelijn van 18, 40 tot 28 meter dat onzes inziens niet overeenkomt met wat er in de participatie is bereikt. Het zal niet kunnen voldoen aan alle net genoemde criteria voor nieuwbouw op de genoemde locatie. Een gemiste kans, want wij hebben tijdens de participatie wel degelijk een consensus mogen bereiken met de gemeente, de architect en de ontwikkelaar voor Lux 15, over een afwijkende vorm en hoogte van de nieuwbouw middels een piramidevormige, terrasachtige opbouw met waar gewenst lagere en hogere delen dan de vaste 40 meter. We hebben met argumenten, schetsen, foto's, rapporten en bewoners- en bouwervaring en bezoeken ter plaatse aangetoond dat ons voorstel om die piramidevorm na te streven voor Lux 1-15 haalbaar en beter is en wel aan de eerdergenoemde criteria voor nieuwbouw op deze locatie voldoet, waarbij ons gebouw als markant punt zichtbaar blijft, Lux 1-15 een veel betere uitstraling krijgt met de terrassen, waarbij het Stadshart zichtbaar blijft, de overlast van valwind en windomstroming rond de gebouwen zal verminderen, de bezonning zal verbeteren, zelfs waar met het huidige voorstel van 18, 40 tot 28 meter helemaal geen zon komt. Waar de warmte-uitstraling kan verbeteren, synergie in plaats van hinder tussen de gebouwen kan ontstaan, herrie en echo zal verminderen en uitzicht zal worden behouden of verbeteren. Waar verdere risico's bij calamiteiten, sloop bouw en onderhoud tussen of tegen de gebouwen verminderen, het gewenste woongenot voor bestaande bewoners Noordwaarts en de nieuwe bewoners Lux 1 tot 15 – die willen ook geen blinde gevel, die willen ook liever op enige afstand van ons zitten – behaald kan worden. Maar ook voor het winkelend publiek, de wandelaars, de fietsers en de winkeliers die niet door een kille schaduw of winderige steeg weggeblazen willen worden en waar ook de uitwisseling met de woonboulevard op een prettige manier bereikt kan worden.
Dus geachte raad, ons verzoek is: geef ons alsjeblieft de ruimte om de nieuwbouw en omgeving voor Lux 1 tot 15 flexibeler en met meer consensus in te vullen dan in het huidige raadsvoorstel met de vaste

hoogtes van 18, 40 en 28 meter. Het nadeel dat genoemd wordt, zijnde 1. stedenbouwkundig of 2. juridisch niet verantwoord om de vaste 40 meterlijn te laten vallen, lijkt onzes inziens geen steek te houden. Ten eerste komt de 40 meter gevelhoogte aan de hele Europaweg niet voor.

De **voorzitter**: Mijnheer Hofland, u bent door uw tijd heen dus ik wil u verzoeken af te ronden.

De heer **Hofland**: Ja. En 2. het zogenaamde juridisch bezwaar tegen die 40 meter, sloeg dan op de bouw van Lux 70, dat nog gebouwd moet worden en dat dus op 40 meter afstand meer rechten zou hebben dan wij, die er al 25 jaar wonen en op 5 meter afstand een gebouw krijgen van 40 meter hoog.

De **voorzitter**: Dat was een punt. Dank u wel.

De heer **Hofland**: Punt. Dank u. Wijsheid bij uw besluit.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Hofland. Ik ga naar de heer Seegers. Die krijgt ook vijf minuten.

De heer **Seegers**: Dank u wel voorzitter. Raadsleden, aanwezigen, dank u voor de gelegenheid gebruik te maken van het spreekrecht. Twee weken geleden mocht ik al de commissie Stad toespreken en dan nu spreek ik opnieuw tot u. Ik wil niet zonder meer in herhalingen vallen. Mijn tekst van twee weken terug heeft u als het goed is ontvangen, maar toch herhaal ik het een en ander.
Dank zeker voor alle positieve reacties die wij hebben gekregen op ons inspreken in de raadscommissie. Het was heel leuk om dat te horen.
Even in het kort. Ik ben dus Henri Seegers. Ik ben 50 jaar inwoner van Zoetermeer. 25 jaar ben ik bewoner van het eerste uur van het appartementsgebouw Noordwaarts. Ik ben 23 jaar bestuurslid van onze Vereniging van Eigenaren en zeventien jaar doe ik alle beheer van het gebouw. Ik sta hier namens die VvE 'het Noordwaarts', een goed functionerende, breed onder de leden gedragen Vereniging van Eigenaren met jaarlijks rond 80% opkomst – wij zijn uniek – van onze leden bij de ledenvergadering.
Zeventien jaar lang doen wij alles in eigen beheer wat het gebouw en administratie en zo betreft. We doen ons best om dat gebouw en onze directe omgeving ook in zeer goede staat te houden. De ledenvergadering heeft unaniem ingestemd met het vertegenwoordigen van de VvE wat betreft de activiteiten buurtvisie, omgeving, bouwlocatie, deelgebied, visie enzovoorts. Dat even als achtergrondinformatie, als basis.
U krijgt dus raadsleden heel veel stukken onder ogen. Ik heb de afgelopen weken wel gezien wat u allemaal voor uw kiezen krijgt, maar ik schat in dat het toch wel heel erg veel is en dat u zich lastig kunt verdiepen in alle materie. Toch wijs ik u in dat verband nog maar eens, mijn collega Hofland zei het al, op het stuk dat wij hebben toegezonden met een 25-tal inhoudelijke commentaarpunten op de deelgebiedsvisie waar we helaas nooit een reactie op hebben gehad. En juist dat proza illustreert in onze ogen de moeite tijd, aandacht en research die wij hebben gestoken in dit onderwerp. We gaan niet praten over scheve stoeptegels. Wij gaan inhoudelijk praten over wat hier speelt.
Ik citeerde eerder uit een uitgave De Gave Stad, een zeer lezenswaardig boekje van de gemeente uit 2002, over ons gebouw, dat daarin staat 'Deze geslaagde wolkenkrabber aan een binnenstadspark roept een prettige herinnering op aan Central Park in New York. Dit is stedelijkheid op zijn best'. Zo is ook wel eens gezegd dat ons gebouw werd beschreven als een icoon. Als rechtgeaarde Zoetermeerders, niet Zoetermeerdernaren, want dat zijn andere mensen die hun roots niet hier hebben liggen, gaan mij en onze bewoners aan het hart: ons mooie gebouw, onze omgeving, ons centrum, onze stad. Onze visie is samen met anderen iets moois te creëren waar alle partijen zich in kunnen vinden. Het gaat er niet om dwars te liggen, tegen te zijn, straks bezwaarschriften in te gaan dienen – liever dus niet – maar het gaat om de inbreng van onze expertise, onze ervaring in en met de stad en het centrum en zeker met de directe omgeving van ons woongebouw. Dit om een gedragen ontwerp te realiseren zonder knelpunten, zonder ergernissen, tot tevredenheid van een ieder.
Als we nu terugkijken op het afgelopen jaar en de afgelopen participatietrajecten, zijn we zeker tevreden over de inspanningen die de gemeente heeft gedaan om zo veel mogelijk informatie op te halen. Het eindproduct buurtvisie is, nadat onze aanvullingen en opmerkingen tot tevredenheid zijn verwerkt, een duidelijk en bruikbaar stuk geworden. Dat is nu een onderdeel van die deelgebiedsvisie. Het aan u voorgelegde raadsvoorstel deelgebiedsvisie vinden wij op zich geweldig, want daar staat duidelijk ook ons belang en onze visie in beschreven. Maar het document deelgebiedsvisie maakt ons toch niet echt blij. Weliswaar staat in het raadsvoorstel duidelijk aangegeven waar onze knelpunten zitten. In het document is daarvan niets vermeld. Ten slotte, zoals eerlijk gezegd, hebben we uitgebreid inhoudelijk en kwalitatief gereageerd op dit document met een 25-tal commentaren die wij eerder toestuurden. En nogmaals, vanuit onze ervaring als bewoners, inwoners van het centrum, jarenlange ervaring met onze

woonomgeving en raadpleging van literatuur, rapporten enzovoorts.
Wat wij vragen – dat herhaal ik dan nog een keer – alstublieft, twee dingen: geef ons nou die ruimte en pin ons niet vast bij een te ontwikkelen gebouw op hoogte. Open de mogelijkheid voor ons om in overleg met projectontwikkelaar en architect te komen tot een voor iedereen bruikbaar en acceptabel gebouw. Wij willen een mooi en gedragen gebouw op nota bene zo'n 10 meter afstand van het onze! Kom eens kijken hoe het daar zit. En neem ons serieus, neem onze commentaren zoals verwoord in het u toegezonden document van ons ter harte. Doe er iets mee. Wij willen een mooi gebouw, een heel fijne woonomgeving. We willen een centrum waar iedereen trots op en tevreden mee eens. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Seegers voor uw inspreken. Dan ga ik naar de heer Wolters, voorzitter Focus op Zoetermeer over aanwijzing lokale omroep. Gaat uw gang, ook voor u vijf minuten.

De heer **Wolters**: Goedenavond voorzitter en geachte leden van de raad. Mijn naam is Fred Wolters. Ik ben de voorzitter van Stichting Focus Zoetermeer voor degenen die dat nog niet wisten hier.
Het is mooi om te zien dat de lokale omroep leeft, zowel in de stad als in de raad. U heeft in de commissievergadering duidelijk laten horen dat u de inzet van de lokale omroep waardeert en voor het eerst in jaren is er zelfs een tijdelijke verhoging van de subsidie mogelijk.
Helaas is het tot op heden nog niet gelukt beide partijen op een lijn te krijgen. En dat, terwijl Focus op Zoetermeer en ZFM elkaar, wat mij betreft, goed aanvullen. ZFM verzorgt al jaren succesvolle lokale radio-uitzendingen, het Focus op Zoetermeer heeft de afgelopen jaren op eigen initiatief lokale tv mogelijk gemaakt. Nu is het tijd voor een volgende stap.
We zijn dan ook erg blij met het voorstel van de wethouder om te komen tot de overkoepelende stichting voor de omroep. Hierin zijn beide besturen vertegenwoordigd. De nieuwe stichting geeft vervolgens opdracht aan ZFM om radio te verzorgen en aan Focus op Zoetermeer om tv te verzorgen. Een winwinsituatie waarin gezamenlijk gegroeid kan worden naar een streekomroep zoals die vanaf 2025 moet worden gevormd. We hopen dat u zich kunt vinden in het voorstel van de wethouder.
De suggestie van ZFM om de licentie en subsidieverhoging volledig aan ZFM te gunnen en daarna te kijken of er tv-patent kan worden ingekocht, gaat wat ons betreft voorbij aan het belang van Focus op Zoetermeer. Het biedt geen enkele zekerheid. De raad heeft het initiatief voor een eventuele verhoging juist genomen om Focus op Zoetermeer kansen te geven. Het zou wrang zijn als een subsidieverhoging die bedoeld is voor beide partijen, alleen bij ZFM terechtkomt en Focus op Zoetermeer met lege handen blijft staan. ZFM doet waar zij sterk in is: het verzorgen van het lokale media-aanbod op radiogebied. Focus op Zoetermeer breidt het aantal uren lokale tv fors uit en verzorgt het lokale tv-aanbod. Op die manier behouden we de sterke kanten van beide partijen en maken we van één en één drie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Wolters, voor uw bijdrage en dan ga ik over naar de heer Meerman voor de Entree. Ook voor u vijf minuten, gaat uw gang.

De heer **Meerman**: Dank u wel voorzitter.
Entree, hoe kom je in beweging? Dat is de hamvraag die wij bewoners vanavond stellen, geachte raadsleden, geacht college, mensen op de tribune en mensen thuis.
Entree, hoe kom je in beweging? Zit er nog wel beweging in of is het Entree – hier staat Zoetermeer stil? Enkele van onze frustrerende ervaringen. In maart 2022 hebben wij onze zienswijze ingediend, nu zestien maanden geleden. Vanuit Oranjestein, Noorderbosch, Blankaard en Molenwijk hebben wij er alleen al 114 bij de balie afgegeven. De gemeente noemt er 82. Waar is de rest gebleven? Wethouder Iedema heeft meermaals benadrukt 'de zienswijzen worden zeer zorgvuldig behandeld'. Maar worden onze zienswijzen überhaupt nog wel beantwoord? Wij menen recht te hebben op een nota van beantwoording waarin alle reacties plus de antwoorden voor iedereen openbaar worden.
Krijgen we nog de gelegenheid om onze zienswijze te bespreken in de commissie Stad of iets al onze inspanning tevergeefs geweest? Op 1 januari 2024 wordt de Omgevingswet van kracht. Wat betekent dit voor de bestemmingsplanprocedure? Wordt Entree Midden opgeknipt in kleinere omgevingsplannen? Wat blijft er over van masterplan, SOR, PUK en anterieure overeenkomsten? Veel minder kantoren zijn nodig en betekent dat dan meer woningen? En zo ja, hoeveel?
Tot onze onaangename verrassing kregen indieners van zienswijzen pas afgelopen zaterdag, en de andere bewoners vandaag, een brief met veelal teleurstellende vooruitzichten. Entree Midden gaat op de schop, opnieuw onbekende vertraging, planwijzigingen en onzekerheid over het procedurevervolg. En kunnen wij bewoners dadelijk nog wel op de nieuwe plannen reageren?
Dan wat andere zaken. In augustus 2022 was er eindelijk een constructief overleg met de Vereniging van Eigenaren Noorderbosch en Oranjestein over de groene omgeving van de flats. Een toegezegd

vervolggesprek is uitgebleven en bij een recentelijk navragen kregen we als antwoord 'gehouden gesprek? Onbekend. Wacht maar weer af, achteraan'. Tot en met juli 2022 was er de sloop van Terra Nova met veel lawaai en stofhinder. Deze ruïne is ons te lang een doorn in het oog. Oekraïners zeiden ons eindelijk herinnerd te worden aan hun eigen land. Dat zegt genoeg. College, leg meer gewicht in de schaal en wijs Breevast op hun verantwoordelijkheid om spoedig te starten met de inbouw van woningen. De aldaar gekapte bomen hadden minstens nog een zomer kunnen blijven staan. En wat gebeurt er met de andere bomen langs de Afrikaweg? Formeel loopt onze beroepsprocedure nog. Gemeente, kom nou eens met een herstelbesluit.
Gelukkig zijn er ook kleine stapjes vooruit. De klankbordgroep Entree komt weer bijeen en er is een toezegging dat er eind september, eindelijk, opnieuw bewonersoverleg komt. Ja, misschien moeten we voorlopig genoegen nemen met een trager tempo in een onbekende richting, maar wel samen iedere etappe doorlopen opdat wij bewoners niet aan de kant van de weg gezet word. Met als finish de beste oplossing voor de Entree.
Tot slot. Vanavond mag u mij hier geen vragen stellen, maar u bent altijd welkom dat elders later te doen. We gaan graag met u in gesprek. Dadelijk kunt u hier wel de wethouders bevragen en wij hopen natuurlijk dat u in beweging komt en het college aanspoort om ook te gaan bewegen, zodat ook wij onze vragen beantwoord krijgen. Zet uw best een beentje voor en breng de Entree weer in beweging. Succes en dank voor uw interesse.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Meerman voor uw bijdrage en uw inspraak. Dat betekent dat we alle insprekers hebben gehad en ik agendapunt 2 kan afsluiten.

3. Mondelinge vragen

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar gedanpunt 3, dat zijn de mondelinge vragen. Ik geef als eerste het woord aan mijnheer Velner over het debat in de Tweede Kamer over opnamestops en sluiting van spoedeisende hulpposten bij ziekenhuizen.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Donderdag 22 juli is er een debat geweest in de Tweede Kamer over de opnamestops en sluiting van spoedeisende hulpposten bij ziekenhuizen. Hier kwamen ook het Gelre Ziekenhuis in Zutphen en het Haga Ziekenhuis, voorheen LangeLand Ziekenhuis in Zoetermeer ter sprake. Tijdens het debat zijn vijf moties ingediend en daar is afgelopen dinsdag over gestemd. Geen van die moties heeft echter een meerderheid behaald. Hierover heeft de SP de volgende mondelinge vragen: welke gevolgen heeft de uitkomst van dit debat voor het ziekenhuis? Is het niet teleurstellend dat de woordvoerster van het CDA zich positief uitgelaten heeft over het behoud van volwaardige ziekenhuiszorg en de fractie vervolgens tegen een motie hierover gestemd heeft? Welke opties zijn er nu nog in Zoetermeer voor het behoud van een volwaardig ziekenhuis?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Velner. Ik ga naar het college, wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: Dank u wel voorzitter. Het debat, anderhalve week geleden in de Tweede Kamer, was een heel erg positief debat. Het was een debat waarin de minister voor het eerst klip-en-klaar heeft gezegd 'er moet wat gebeuren aan die democratische controle vanuit inwoners voor de ziekenhuiszorg'. Daar is de minister ook Kamerbreed toe opgeroepen. Wat er is veranderd, is dat dat de AMvB wordt aangescherpt en geëvalueerd. Er komt een vertegenwoordiger in het ROAZ vanuit het gemeentebestuur. Ziekenhuizen moeten inhoudelijk gemotiveerd gaan reageren op bezwaren die worden aangedragen door gemeenten en door gemeentebesturen. Dat is echt allemaal goed nieuws en dat zijn bezwaren die het ziekenhuis dadelijk niet zomaar naast zich neer kan leggen. En u kunt ervan op aan, ik zal het ziekenhuis, Haga, ook echt eraan houden om dat te doen. Dit mooie resultaat was er nooit gekomen zonder de inspanning die wij de afgelopen maanden hebben gepleegd. Die hebben we als college gepleegd, maar zeker ook met alle vertegenwoordigers hier in de raad, want door velen van u zijn er contacten gelegd vanuit de partijen met hun landelijke vertegenwoordigers in de Tweede Kamer. Dat heeft ervoor gezorgd dat we echt met heel veel mensen hebben kunnen spreken. Het heeft gezorgd voor een heel goede, stevige samenwerking op landelijk niveau, op lokaal niveau tussen verschillende partijen en deze moties zijn aangenomen.
En nu vraagt de SP of aan mij als wethouder in Zoetermeer om te reageren op het stemgedrag op SP-moties in de Tweede Kamer door andere partijen. Het klopt, er zijn veel SP-moties waar andere partijen niet mee hebben ingestemd. Dat begrijp ik ook wel. Als ik de moties van de SP lees, dan zijn ze dan wel niet realistisch, dan wel bij voorbaat kansloos, dan wel achterhaald. Ja, en dan krijg je geen steun van andere Kamerleden op zo'n moment. Ik zou de SP hier lokaal ook echt willen uitnodigen: werk

samen, want we zien gewoon dat het keihard nodig is voor die gezondheidszorg in Zoetermeer en u heeft de uitgestoken hand om dat te doen.
En dan uw laatste vraag, hoe ziet nu de toekomst van het ziekenhuis eruit? Dan wil ik toch echt zeggen dat we er ons met zijn allen bewust van moeten zijn dat de zorg verandert en die verandert door heel veel omstandigheden. We worden met zijn allen ouder en ouderdom komt nu eenmaal met gebreken en een groter beroep op de zorg. We zien dat de technologie, de ziekenhuistechnologie verandert. We zien dat ziekenhuiszorg steeds duurder wordt. We zien ook dat er steeds minder personeel beschikbaar is voor dezelfde zorg. En dat heeft u ook met zijn allen gehoord tijdens de Ronde Tafel die we hier hebben gehad over de toekomst van de zorg. Volgens mij professor Marcel Levi dat heel klip-en-klaar uitgelegd.
Desalniettemin zal ik als wethouder mij keihard maken voor de juiste zorg in Zoetermeer, dus dat de zorg beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar blijft. Daar hoort wat mij betreft die geboortezorg bij en daarom zetten we ons daar heel hard voor in om te zorgen dat Haga het goed onderzoekt en alle feiten op tafel komen, maar zullen we ook aandringen op aanvullend onderzoek van het Haga om de juiste besluiten te kunnen nemen. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Ter Laak. Mijnheer Velner nog?

De heer **Velner** (SP): Ik hoor de wethouder iets roepen over 'de juiste zorg'. Wat is het verschil tussen de juiste zorg en een volwaardig ziekenhuis?

De **voorzitter**: Wethouder Ter Laak.

Wethouder **Ter Laak**: U bent aanwezig geweest bij meerdere bijeenkomsten die we hebben gehad. De zorg zoals die nu is, gaat veranderen in de toekomst. Er zal op een andere manier zorg geleverd worden en de juiste zorg betekent dat mensen die een zorgvraag hebben, terecht kunnen bij die zorg. Is dat heel zware specialistische zorg, traumatische zorg, dan kunt u zich voorstellen dat dat in enkele centra in Nederland te vinden is. Als het algemene ziekenhuiszorg is, zal dat veel dichter bij de inwoners terechtkomen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Is dit voldoende voor nu mijnheer Velner? Dank u wel. Dan ga ik over naar de vragen van de heer Louw, PvdA over de huisregels van het zwembad op het terrein van Sweet Lake Wellness. Gaat uw gang.

De heer **Louw** (PvdA): Ja. Dank u wel voorzitter. Gisteren zagen wij op de site van Zoetermeer Actief de huisregels van het zwembad op het terrein van het Sweet Lake Wellness, dat deze zomer de deuren weer opent voor Zoetermeerders die gebruik willen maken van het openluchtbad. Een flink aantal regels bevreemdde ons en ook onze collega's van FVD. Zij hebben schriftelijke vragen gesteld. Maar omdat het zomerseizoen niet heel lang duurt, wil de PvdA vandaag de volgende mondelinge vragen stellen aan het college: zijn deze regels samen met de gemeente opgesteld? Heeft de gemeente ermede-ingestemd dat kinderen onder de twaalf met een zwemdiploma of mensen kleiner dan 1,5 meter geen toegang krijgen? Heeft de gemeente ermede-ingestemd dat gezinnen met meer dan vier leden geen toegang krijgen? Klopt het dat er geen bevoegd personeel aanwezig is om toezicht te houden op de veiligheid in het water? Hoe betitelt de wethouder deze regels, nadat hij eerder heeft laten weten dat iedereen in Zoetermeer weer kan zwemmen in de openlucht deze zomer? En tot slot, gaat de wethouder nog zorgen dat iedere inwoner van Zoetermeer gebruik kan maken van het openluchtbad deze zomer?

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw. Dan ga ik naar het college, wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter en mijnheer Louw bedankt voor de vragen. Het antwoord op uw eerste drie vragen is 'nee'. Deze zijn niet door de gemeente bedacht, deze regels zijn opgesteld door de exploitant, in dit geval Sweet Lake Wellness. En eigenlijk weet de gemeente pas sinds afgelopen week van deze regels en we zijn daarover in gesprek met de exploitant.
In antwoord op uw vraag 4 voor wat betreft het bevoegd personeel om toezicht te houden op de veiligheid in het water. Ook hiervan hebben we ontdekt dat hier sprake van is, zoals u ook in uw vraag formuleert. Ook om die reden hebben wij dezelfde uitvraag gesteld aan de exploitant en wij verwachten hier deze week een antwoord op te krijgen. Op vraag 5 en 6: wij vinden dat het eigenlijk toegankelijk moet zijn voor gezinnen en dat deze regels dat beperken, dus daar zijn we het met u eens en daarom zijn we ook in gesprek met de exploitant over hoe die regels zijn ontstaan of bedacht. In ieder geval willen we graag naar een oplossing werken, zodat het toegankelijk is voor iedereen.

Als vervolgvraag heeft u nog eigenlijk daaronder gezet, ik noem maar even vraag 7, 'wat zijn nu exact de afspraken met de exploitant?' Er is een openstellingsverplichting van acht weken in de zomervakantie. En er is een bedrag afgesproken van maximaal € 6,00. Verder zijn er eigenlijk geen afspraken gemaakt. Het goede nieuws is wel dat wij ook de locatie hebben laten toetsen op veiligheid door de omgevingsdienst en die konden eigenlijk verder geen hinderlijke punten ontdekken waarom het niet veilig zou zijn. Dus ik zou eigenlijk gewoon zo snel mogelijk bij u terug willen komen, ook als antwoord op de vragen die FVD terecht gesteld heeft, met antwoord op deze vragen. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Weerwag. Ik kijk naar de heer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter, dank aan de wethouder voor de beantwoording en indachtig wat mevrouw Van Leeuwen net zei, het gaat ook om onze inwoners, dus ik ben heel blij als u snel terug kunt komen naar de inwoners met de mededeling dat iedereen daar in principe gewoon kan gaan zwemmen deze zomer. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dat was niet echt meer een vraag. Ik stel voor... Wil de wethouder daar nog op reageren?

Wethouder **Weerwag**: Hooguit: helder.

De **voorzitter**: Dan stel ik vast dat we daarmee de vragenronde hebben afgehandeld en dan komt er nog een vervolg op. Dat is helder.

4. Mededelingen

De **voorzitter**: Dan hebben we agendapunt 3 gehad en gaan we naar agendapunt 4, de mededelingen, zijn er mededelingen vanuit de raad? Niet het geval. Mededelingen vanuit het college? Ook niet het geval. Dan is ook agendapunt 4 afgehandeld.

5. Afdoening ingekomen stukken

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 5, afdoening ingekomen stukken. Is er iemand die daar het woord over wenst te voeren? Is er iemand die hier stemming over wenst? Ik heb volgens mij gezien dat we met 36 of 37 leden aanwezig zijn. Mevrouw Bakkers is ook weg, dan doen we het even met 36 leden aanwezig. Iemand die stemming hierover wenst? Niet het geval, dan zijn de ingekomen stukken afgehandeld.
Noot griffie: Naast mevrouw Bakkers, mevrouw Van Werkhoven en de heer Zamani was ook mevrouw Brouwer afwezig tijdens de stemming. Derhalve waren er 35 raadsleden aanwezig.

6. Hamerstukken

a. Raadsvoorstel Vaststelling Jaarstukken 2022
b. Raadsvoorstel Verordening op de raadscommissies 2023 (gewijzigd)
c. Raadsvoorstel Aanvullend krediet nieuwbouw zwembad Van Tuyllpark

De voorzitter: Dan gaan we over naar agendapunt 6, de hamerstukken. Daar is agendapunt 6c aan toegevoegd, Raadsvoorstel Aanvullend krediet nieuwbouw zwembad Van Tuyllpark. Is er iemand die behoefte heeft aan het geven een stemverklaring naar een van deze raadsvoorstellen? Mevrouw Meurs, gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Graag over het voorstel over het zwembad. Het zal u niet verbazen waarschijnlijk. We gunnen ons inwoners van Zoetermeer uiteraard een zwembad. We hebben dit project echter altijd al te duur gevonden en nu is daar weer € 2,5 miljoen extra nodig. Het verbaast ons vooral dat de parkeerplekken worden geschrapt bij het mooiste zwembad van Nederland en wij verwachten dat mooiste zwembad van Nederland ook meer verkeer genereert, dus dat vinden we raar. Dat levert € 0,25 miljoen op, dus misschien in dat kader. Binnenkort is er een onderzoek of er genoeg zwemwater is, terwijl er in eerste instantie was gezegd dat de zwemcapaciteit voor de langere tijd geborgd wordt, of was. Dan vragen we ons af, dadelijk moeten we misschien alsnog het Keerpunt overnemen? Al deze punten in ogenschouw genomen zullen wij tegen het raadsvoorstel stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat is duidelijk, dan zullen we dat straks even apart moeten doen. Anderen

nog met een stemverklaring bij een van de raadsvoorstellen? De heer Smitskam.

De heer **Smitskam** (PVV): Dank u voorzitter. Dit gaat ook over het zwembad. Wij zullen voor het voorstel stemmen. We vragen ons wel af of het verstandig is om die parkeerplekken te schrappen. Als achteraf blijkt dat ze toch nodig zijn zal het hoogstwaarschijnlijk een stuk duurder worden dan het nu zou zijn.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga kijken of er nog anderen voor een stemverklaring zijn? Dat is niet het geval. Ik zie dat inmiddels 37 leden van de raad weer aanwezig zijn. Mag ik in ieder geval constateren dat er stemming gewenst is over een van de raadsvoorstellen, dat over het zwembad. Maar mag ik constateren dat over 6a. en 6b. iedereen akkoord is? Dan zijn die unaniem aangenomen. Voor wat betreft 6c. het Raadsvoorstel Aanvullend krediet nieuwbouw zwembad Van Tuyllpark is in ieder geval Zoetermeer Vooruit tegen. Zijn er nog andere raadsleden die daartegen stemmen? Niet, dan constateer ik dat dat raadsvoorstel dan is aangenomen met tegenstemmen van Zoetermeer Vooruit.

7. Debat (inclusief stemmingen)

De **voorzitter**: Dan gaan we over naar agendapunt 7, het debat. 7b., nog even voor de volledigheid, is vervallen, het Raadsvoorstel Uitvoeringsplan Jeugdhulp Haaglanden 2023-2024. Dat heeft u al vastgesteld. We gaan over naar agendapunt 7c.

b. VERVALLEN Raadsvoorstel Uitvoeringsplan Jeugdhulp Haaglanden 2023-2024

c. Raadsvoorstel Aanwijzing lokale omroep 2023-2028

De **voorzitter**: Er is een minuut spreektijd per fractie, ik ga eerst inventariseren wie daar het woord over wenst te voeren. Ik begin bij mijnheer Haak. Mevrouw Wortel, mevrouw Sandifort, mijnheer Ekkelenkamp, de heer Louw, mijnheer Van Steenis, mevrouw Van Damme en mijnheer Van Rumpt. Ik was nog even aan het inventariseren, gaat uw gang mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Ja, dank u wel voorzitter. Ik zou graag bij dit onderwerp die minuut extra willen hebben als dat mag.

De **voorzitter**: Ja, dat mag. U ook een minuut extra?

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Graag voorzitter.

De **voorzitter**: Voor de fractie hè, zeg ik daar meteen bij. Alles al versnoept vanavond. Ik constateer dat PDvZ en LHN een minuut extra spreektijd hebben bij dit onderwerp. Dan ga ik het woord even aan de heer Haak. Gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. We hebben de afgelopen weken mogen genieten van een soap die menig professioneel mediabedrijf graag had willen uitzenden. Goede tijden, slechte tijden en zelfs Dallas – wie herinnert u zich het nog? 1978 – verbleken bij deze lokale mediasoap. Voorzitter, een presentatie van de lokale omroepen twee weken geleden deed menig raadslid de wenkbrauwen fronsen: waren dit mediabedrijven? De brieven die vervolgens heen en weer werden gestuurd met verwijten over en weer. Echt waar. De raad heeft geprobeerd deze twee organisaties te laten inzien dat samenwerken voor beide een goede richting zou betekenen, het college heeft nog voorstellen gedaan en de partijen gesproken over een eventuele oplossing, maar het mocht niet baten.
We gaan mee in de motie van LHN, VVD, D66, GroenLinks, Zoetermeer Vooruit, CDA en de PvdA om een verhoging van de subsidie toe te kennen van € 20.000,00 aan de licentiehouder, tot het nieuwe omroepbestel in werking treedt dat in 2025 wordt verwacht. Samen met de VVD, LHN, D66, CDA, Zó! Zoetermeer, Zoetermeer Vooruit, GroenLinks en vaste partner, de PvdA, dienen we een motie in om een mediabeleid in te gaan richten om ook andere mediaorganisaties te kunnen ondersteunen. We moeten daarvoor wel ambtelijke capaciteit beschikbaar stellen voor het opstellen van het mediabeleid, en een nulmeting doen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Haak voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mevrouw Wortel voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Voorzitter, dank u wel. Tijdens de commissie hebben we

gesproken over het advies aan het Commissariaat in verband met het uitgeven van de licentie voor de lokale omroep voor de komende vijf jaar. Twee partijen zich aangemeld, ZFM en Focus. Beide hebben aan de voorwaarden voldaan, zo zegt het raadsvoorstel. In het raadsvoorstel wordt ZFM aan de gemeenteraad voorgesteld als licentiehouder. Voor wat betreft de samenwerking tussen beide partijen... hier zullen nog veel gesprekken over moeten plaatsvinden.
Maar dat niet alleen. We hebben ook gesproken over de hoogte van de subsidie. Deze komt tot nu toe niet overeen met het richtlijnbedrag, zoals door de NPO en de VNG wordt voorgesteld. Samen met veel andere fracties menen we dat de lokale zender over voldoende subsidie moet beschikken. Subsidie om het Zoetermeerse nieuws op dagelijkse basis aan de inwoners van Zoetermeer aan te bieden en tegelijkertijd te innoveren. Wij dienen hiertoe een motie in waarbij we dekking zoeken in de incidentele gelden. Wethouder, graag uw reactie hierop.
Verder dient LHN de motie over het opstellen van mediabeleid in. Met mediabeleid kunnen ook andere partijen onderdeel worden van het medialandschap van Zoetermeer en uitzendingen verzorgen. LHN steunt het raadsvoorstel en wil de wethouder meegeven dit advies aan het Commissariaat van de media over te brengen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel, mevrouw Wortel. U heeft volgens mij motie een ingediend en die komt, denk ik straks ook keurig, zoals gebruikelijk, in iBabs. Nog een interruptie van de heer Van der Vlies. U mag nog even terugkomen. Mijnheer Van der Vlies, gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Voorzitter. Mijnheer Haak refereerde er net ook al aan. We hebben dit proces natuurlijk gevolgd en af en toe ben ik daar best een beetje fysiek onpasselijk van geworden, die vreselijk zure brieven over en weer en vooral ook die halsstarrige weigering om normaal samen te werken. Tegelijkertijd zien we nu dat die strijd tussen ZFM en Focus leidt tot een positieve ontwikkeling, in ieder geval voor degene die als winnaar uit de bus komt, dat er in ieder geval wel wat budget bij komt. Hoe ziet u dat verhaal van die strijd en heel dat proces nu eigenlijk?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel, gaat uw gang.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. De strijd. In eerste instantie heb ik het gezien als beide partijen die een pitch aflegden. Ieder vecht voor zijn eigen hachie en in de vorm van een pitch heb ik de brieven in eerste instantie ontvangen. Met betrekking tot hoe de samenwerking verder gegaan is, denk ik dat ZFM bij het inspreken tijdens de commissie heel duidelijk heeft aangegeven altijd tot samenwerking bereid te zijn geweest. ZFM heeft in het verleden ook Focus opgevangen, vier jaar geleden. Toen zijn zij ook samengegaan. Ergens onderweg is het fout gegaan, maar dat was wel in eerste instantie wat ZFM heeft aangeboden aan Focus. Dat het nu op deze manier eindigt, is natuurlijk zuur, maar ik weet zeker dat wij een toekomst ingaan waar zowel ZFM als Focus en Zoetermeer Actief ook nog ruimte krijgen om hun nou programma's te gaan publiceren.

De **voorzitter**: Voldoende zo? Mijnheer Haak nog? Gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. We hebben natuurlijk gemerkt en gezien dat iedereen van deze twee partijen bereid was om samen te werken, maar het is er uiteindelijk niet van gekomen. Zelfs het voorstel dat het college heeft gedaan om tot een stichting te komen, is uiteindelijk gewoon geweigerd. Dus hoe ziet u nu een samenwerking tot stand komen?

De **voorzitter**: Mevrouw Wortel.

Mevrouw **Wortel** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik denk dat we om de samenwerking tot stand te laten komen echt terug moeten naar de basis. Dat zij dat moeten, niet wij, maar zij. Er liggen mogelijkheden om dat te doen. Er is weer een nulmeting nu en onder het kopje 'goede afspraken maken en die nakomen' kun je een heleboel bereiken. Maar de basis moet goed zijn. Afspraken daarbij maken en nakomen. Dat is in het bedrijfsleven zo, dat is met je werkgever zo, je hebt een samenwerking en dan maak je goede afspraken en die kom je dan vervolgens na.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie verder geen handen meer, dan dank ik u voor uw eerste termijn.

Motie nr. 2307-01 ingediend door LHN, VVD, D66, Zoetermeer Vooruit, GroenLinks, CDA, PvdA, PDvZ
Verhogen van de bekostigingsgelden voor de licentiehouder lokale omroep

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- de Zoetermeerse lokale omroep belangrijk is voor de inwoners van de stad;
- er per jaar een bekostigingsbedrag uit het Gemeentefonds wordt verstrekt aan de licentiehouder;
- gemeenten vrij zijn, met in achtneming van de Mediawet, in het bepalen van de hoogte van dit bekostigingsbedrag;
- de gemeente Zoetermeer sinds, in ieder geval 2010, een lager bedrag dan het VNG-richtsnoerbedrag als bekostigingsbedrag uitkeert;
- er in een brief (referentie 38554769) van staatssecretaris Gunay Uslu aan de Tweede Kamer zorgen worden geuit, over het feit dat gemeenten een lagere bekostiging dan het richtsnoerbedrag uitkeert aan lokale omroepen;
- er sprake is van een VNG-richtsnoerbedrag welke door de VNG jaarlijks wordt bijgehouden;

overwegende dat:
- er door het rijk gewerkt wordt aan nieuwe mediawetgeving, waarin het doel is te komen naar een solide financiële basis voor de lokale omroepen;
- totdat de nieuwe wetgeving er is de gemeente verantwoordelijk blijven voor de bekostiging;
- de gemeenteraad de hoogte van de bekostiging bepaalt, hierbij het richtsnoer bedrag als uitgangspunt heeft;
- de licentiehouder in staat moet worden gesteld om te innoveren, zodat inwoners op een adequate wijze informatie uit de stad kunnen ontvangen;

verzoekt het college:
- de subsidie voor de licentiehouder van de lokale omroep met € 20.000,00 per jaar te verhogen, voor een periode van twee jaar (2024-2025);
- dekking te zoeken binnen het begrotingssaldo;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan ga ik naar mevrouw Sandifort voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Dank u wel voorzitter. De Zoetermeerse VVD kan instemmen met het voorliggende raadsbesluit. Dat betekent dat we wat ons betreft aan het Commissariaat voor de Media voorstellen om ZFM aan te wijzen als lokale publieke omroep. De voorbereidingen om te komen tot dit standpunt, was best flink. De meeste fracties hier in de zaal die delen met ons dat we graag samenwerking zien en het liefst niemand ergens van willen uitsluiten. Er zijn veel overleggen geweest en meerdere opties onderzocht, maar door wie of wat dan ook niet haalbaar gebleken. De realiteit is dus dat de licentie naar één partij gaat en daarmee ook de subsidie.
Voorzitter, om te zorgen dat alle media-aanbieders in Zoetermeer zich daar waar nodig ondersteund voelen, dienen wij een motie in die het college vraagt mediabeleid op te stellen. Dit doen we samen met het overgrote deel van de fracties hier. Het belangrijkste hierbij is dat het mediabeleid moet zorgen voor heldere spelregels, waarbinnen we ook andere mediapartners uit Zoetermeer, al dan niet financieel, kunnen ondersteunen.
En daarnaast ligt er nog een andere motie voor vanavond op initiatief van de LHN om de subsidie van de licentiehouder te verhogen. Dank u wel.

Motie nr. 2307-02 ingediend door VVD, D66, LHN, Zoetermeer Vooruit, PDvZ, Zó! Zoetermeer, GroenLinks, PvdA, CDA
Mediabeleid

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- we in Zoetermeer momenteel geen mediabeleid hebben;
- wij zonder mediabeleid mediaorganisaties zonder de 'licentie lokale omroep' op dit moment niet financieel of anderszins kunnen ondersteunen;

overwegende dat:

- er in Zoetermeer diverse mediaorganisaties zijn die een belangrijke rol spelen in onze Zoetermeerse samenleving;
- deze mediaorganisaties (mogelijk) behoefte hebben aan ondersteuning en samenwerking;

vraagt het college:
- een mediabeleid op te stellen voor het Zoetermeerse medialandschap;
- dit mediabeleid te baseren op de behoefte van de Zoetermeerse mediapartners;
- hierbij rekening te houden met de verwachte wetswijziging Mediawet;
- hieraan ook een budgetvoorstel te koppelen;
- dit mediabeleid aan de gemeenteraad voor te leggen voor 1 april 2024;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Sandifort voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mijnheer Ekkelenkamp, gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u voorzitter. D66 vindt het belangrijk dat we een goede lokale omroep hebben. Dat is belangrijk voor alle luisteraars, lezers en kijkers in onze stad, maar ook voor de vele vrijwilligers die dit allemaal mogelijk maken. Grote waardering voor dat werk.
D66 vindt het belangrijk dat de lokale omroep, in welke vorm en samenstelling dan ook, het pluriforme karakter van onze Zoetermeerse samenleving tot uitgangspunt neemt. Mijn fractie vindt het jammer, met velen hier, dat het niet mogelijk was om de twee gegadigden voor de zendmachtiging tot één aanvraag te laten komen. Wat D66 betreft, moeten we ons als gemeente met de verschillende mediapartners inspannen om de komende jaren naar een regionale omroep met een goede samenwerking te komen in onze stad. Dat zal de pluriformiteit die we beogen het best dienen. We zullen voor het raadsvoorstel stemmen en ook voor de mede door ons ingediende moties. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mijnheer Louw.

De heer **Louw** (PvdA): Dank u wel voorzitter, ik doe het even vanaf deze plek. Mijn conclusie van de afgelopen weken is dat het goed is dat we eindelijk eens hebben gesproken over de lokale omroep. Dat zouden we vaker moeten doen. En dan niet alleen over radio en tv, maar over hoe we in het algemeen een lokaal mediabeleid willen voeren om inwoners van lokaal nieuws te voorzien en ze ook via lokale mediapartners te betrekken bij wat er in onze stad gebeurt. Daarom dient de PvdA van harte de motie van de VVD mede in die het college oproept een lokaal mediabeleid op te stellen.
De PvdA steunt het raadsvoorstel om ZFM aan te wijzen als nieuwe zendgemachtigde. Ik ga uit van wat ik van beide besturen heb gehoord, ook tijdens het inspreken. Samenwerking tussen ZFM en Focus blijft mogelijk. Ik wil niet naïef overkomen, maar laat ik zeggen dat ik de hoop heb dat het mogelijk blijft, onder meer op grond van wat ik heb gehoord. Het zal afhangen van de financiële mogelijkheden en de wensen van de gemeente ten behoeve van het lokaal toereikend media-aanbod. Daarom dient de PvdA ook de motie van de LHN mede in om het budget van de zendgemachtigden de komende twee jaar met € 20.000,00 te verhogen.
En ik roep tot slot de wethouder op om snel met ZFM om de tafel te gaan om over die LTMA door te praten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Louw voor uw eerste termijn. Dan geef ik nu het woord aan mijnheer Van Steenis. Gaat uw gang.

De heer **Van Steenis** (GroenLinks): Dank u voorzitter, ik zal het ook even vanaf mijn eigen plek doen.
Twee gegadigden die ondanks inspanning van het college niet kunnen of willen samenwerken. Dat vindt mijn fractie GroenLinks erg jammer. Tijdens de behandeling in de commissie werd de afstand tussen beide partijen nog eens bevestigd door de emotionele reactie op de publieke tribune van een van de betrokkenen. We hopen dat dit in de toekomst verbetert.
Op basis van met name de extra toetsingscriteria kunnen we dan als raad een definitieve keuze maken. Wij kunnen ons als fractie GroenLinks vinden in deze criteria. Hoewel het criterium van een stabiele financiële situatie voor een nieuwkomer met ambitieuze plannen altijd complex is. We hopen dan dat de Stichting Focus op Zoetermeer een kans krijgt haar ambitie waar te maken, ervaring op te doen en tevens de tijd heeft om aan de financiële stabiliteit te werken. Vernieuwing en ambitie spreekt aan, alleen financiële stabiliteit is ook belangrijk voor de stad. Een lastige keuze dus. De fractie van GroenLinks volgt het voorstel van het college, maar wil graag iets meer financiële ruimte creëren. Subsidie is de

afgelopen jaren achtergebleven. Dat mag van ons verhoogd worden. Vandaar dat we de motie van LHN die hiertoe oproept mede-indienen en ook in de beschrijving van het mediabeleid zien we grote toegevoegde waarde en we zullen dus ook die motie van de VVD mede-indienen.
We wensen Focus en ZFM wijsheid en een groot bereik toe. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Steenis voor uw eerst termijn, dan ga ik over naar mijnheer Velner van de SP.

De heer **Velner** (SP): Wij vinden het jammer dat het onlangs heel veel strijd is geweest tussen ZFM en Focus. We hadden namelijk liever gezien dat de concessie op basis van gelijkwaardigheid had kunnen worden verdeeld. En we hopen dan ook dat Focus een stabiele plek krijgt binnen de zendgemachtigden. Dat was het voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Velner voor uw eerste termijn. Dan de heer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Ja voorzitter, dank u wel. Ook de ChristenUnie-SGP had het liefst gezien dat ZFM en Focus een goede samenwerking waren aangegaan en onder de paraplu van ZFM de licentie hadden aangevraagd. Dat was dan voor ons ook een betere basis geweest voor een verhoging van de subsidie. Zoals het nu loopt, vinden wij het aanvaardbaar om de subsidie te indexeren en aan te sturen op een mediabeleid voor de langere termijn waarin we de mogelijkheden opnemen om breder te subsidiëren dan alleen de licentiehouder. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Rumpt. Dan heb ik verder geen mensen meer voor een eerste termijn. Mevrouw Meurs? Ja. Gaat uw gang.

Mevrouw **Meurs** (Zoetermeer Vooruit): Ja, sorry voorzitter. Ik had me niet eerder aangemeld, dat klopt. Ik wil toch even de mening van Zoetermeer Vooruit ook meegeven. Ook wij hadden het liefst een samenwerking gezien, maar helaas blijkt dat een utopie te zijn. Wij zullen daarom wel voor het raadsvoorstel zijn en de beide moties hebben we ook mede-ingediend. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik nog eenmaal rond, als er verder niemand vanuit de raad het woord wenst te voeren, kijk ik naar het college. Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Dank u wel, voorzitter. Er zijn hier eigenlijk geen winnaars uit deze conflicten gekomen. Heel jammer dat het allemaal zo gebeurd is. Met betrekking tot samenwerking van beide partijen hebben zij ieder een ander inzicht in de voorwaarden om tot samenwerking te komen. En dan kom je er niet. Hoe je dat ook wilt doen, wat we ook gevochten hebben, het kan niet. Ik kan er heel kort over zijn. De moties die zijn ingediend, ondersteunen wij van harte vanuit het college. De financiering zal dan uit incidentele gelden komen.
Ik zou wel graag bij de motie over de mediabeleid een aanvulling willen. Dat is dat er capaciteit is en dat er capaciteit beschikbaar wordt gesteld. Want anders kunnen we hem bijna niet uitvoeren, want de capaciteit is al bijna helemaal volgeboekt. Dus als dat erbij kan komen, heel graag.
Verder heb ik er niets aan toe te voegen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel, wethouder Blansjaar. Mevrouw Sandifort wil nog interrumperen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja voorzitter, een korte vraag aan de wethouder. Kan het iets concreter wat u dan nodig heeft?

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: We hebben voor de uitvoering van die motie van het mediabeleid wel budget en ambtelijke capaciteit nodig – want dat moet goed uitgezocht worden en het wordt van harte toegejuicht om een keertje mediabeleid te maken, want dat hebben we niet – om het goed uit te zoeken. Op dit moment is er geen budget en geen ambtelijke capaciteit beschikbaar. Als de raad dat beschikbaar wil stellen, dan zouden we daar heel erg blij mee zijn.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Blansjaar. Mevrouw Sandifort nog?

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja dank u wel voorzitter. Dat had ik op zich goed begrepen, maar dan kan ik opschrijven 'maak ambtelijke capaciteit vrij en zoek budget waar nodig'. Daar heeft u nog niks aan dus in welke orde van grootte moeten we dan denken? Dan weten we ook waar we over stemmen zo meteen en of iedereen daar nog content mee is.

De **voorzitter**: Wethouder Blansjaar.

Wethouder **Blansjaar**: Dank u wel voorzitter, mag ik daar zo even op terugkomen? Dan moet ik toch eventjes aan de ambtelijke hulpdiensten vragen wat er precies nodig is.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Blansjaar. Ik kijk even rond of er nog andere vragen zijn. Dat is niet het geval, dank u wel wethouder Blansjaar voor uw eerste termijn van het college. Ik kijk even rond of er nu mogelijkheid is voor de raad om aan de tweede termijn te beginnen, of is behoefte aan enige schorsing?

Wethouder **Blansjaar**: Voorzitter, ik heb al heel snel antwoord gekregen. En dat is ook fijn. Ongeveer € 150.000,00 is nodig om dat in te vullen en ongeveer 0,5 fte.

De **voorzitter**: Ja, u vraagt erom en u krijgt het ook. Mijnheer Ekkelenkamp. Wilt u even wat rust in de zaal houden? Ook achterin? Dank u wel. Ik wil even voor we verdergaan... Want dit is een beetje raar. Er is een motie ingediend. Die moet dan worden aangepast. Dan zou ik voorstellen om even te schorsen en dan kan er even overleg plaatsvinden over die motie en kan die eventueel aangepast worden. Het is ook wel een goed moment om even te schorsen. Ik schors de vergadering tot 20.30 uur.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): ik had nog een vraag, voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp, gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ja, ik had een vraag en die is denk ik wel van belang. Begrijp ik nu goed dat we dus € 150.000,00 nodig hebben om € 20.000,00 subsidie...? Oké.

De **voorzitter**: Ik had al het gevoel, mijnheer Ekkelenkamp, dat uw vraag ook in de schorsing beantwoord kon worden. Ik schors de vergadering tot 20.30 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, ook leden van het college, ik heropen de vergadering en we waren gebleven voor agendapunt 7c. bij de tweede termijn van de raad dus ik kijk of er behoefte is aan een tweede termijn. Mijnheer Haak, behoefte aan een tweede termijn? Mevrouw Wortel? Nee. Mevrouw Sandifort? Gaat uw gang.

Mevrouw **Sandifort** (VVD): Ja dank u wel voorzitter. We hebben met de indieners van de motie overlegd. We gaan de motie niet aanpassen. De wethouder zal het zelf ook nog wel even zeggen, sowieso klopte het bedrag niet helemaal, ter geruststelling van iedereen die de vergadering meeluistert, maar wij vinden sowieso dat dit eigenlijk thuishoort bij de discussie zoals we die vorige week hebben gehad over de perspectiefnota over de claim op allerlei personele inzet. Dat konden we vorige week niet meenemen omdat er toen nog een gesprek liep, maar het is wel in diezelfde gedachte 'kijk binnen alle verzoeken die gedaan zijn voor 2024 en verder om dit daar ook in mee te nemen.'

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Ekkelenkamp? Geen behoefte. Mijnheer Van Steenis? Geen behoefte. Mijnheer Velner geen behoefte. Mijnheer Van Rumpt? Mevrouw Meurs nog behoefte aan een tweede termijn? Ik kijk naar het college, wethouder Blansjaar nog? Gaat uw gang.

Wethouder **Blansjaar**: Dank u wel voorzitter. Even reagerend op mevrouw Sandifort, inderdaad, het bedrag was even te snel ingetoetst, dus het gaat om € 65.000,00 waarvan € 50.000,00 voor de ambtenaar en € 15.000,00 voor het onderzoek.

De **voorzitter**: Oké, dank u wel, dan sluit ik de beraadslaging over dit agendapunt af. En ga ik over naar de stemmingen. Dat doe ik allereerst het raadsvoorstel zelf en dan de moties. We gaan eerst naar het raadsvoorstel Aanwijzing lokale omroep 2023-2028. Ik begin... overigens constateer ik dat mijnheer

Nawijn nog afwezig is, dus dat betekent dat we een raadslid minder hebben en dan zitten we nu op 36, met kijken of er iemand behoefte heeft aan het geven van een stemverklaring over dit raadsvoorstel. Dat is niet het geval. Is er iemand die behoefte heeft aan stemming over dit raadsvoorstel? Ja, wel behoefte aan stemming over dit raadsvoorstel. Dan ga ik het nu in stemming brengen. Mag ik dan de leden van de raad die tegen dit raadsvoorstel zijn vragen hun hand op te steken? Tegen dit raadsvoorstel? Dat is de fractie van de SP en Zó! Zoetermeer. Daarmee is dit besluit met 31 stemmen voor en 5 tegen. Aangenomen.
Dan gaan we over naar de moties. Allereerst breng ik in stemming de motie 2307-01 Verhogen van de bekostigingsgelden voor de licentiehouder lokale omroep. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, wilt u deze motie in stemming hebben gebracht? Niet het geval? Nee. Dan is deze motie unaniem aangenomen.
Dan gaan we over naar de motie 2307-02 Mediabeleid. Is er iemand die daar een stemverklaring over wenst af te leggen? Niet het geval, iemand die stemming over deze motie wil? Ook niet. Dan is deze ook unaniem aangenomen.
Dan sluit ik dit agendapunt af en gaan we over naar 7d.

d. Raadsvoorstel Deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving

De **voorzitter**: Ik ga eerst inventariseren wie er over dit raadsvoorstel het woord wensen te voeren. Ik zie de heer Van der Perk, mijnheer Velner, mevrouw Bout, mijnheer Boerboom, mijnheer Van Gils, de heer Meijroos, mevrouw Frinking, mevrouw Bakkers, mevrouw Bink, mijnheer Van Rumpt en mijnheer Haak. Heb ik ze dan allemaal? Als eerste mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank u wel voorzitter. Zó! Zoetermeer wil beginnen met de complimenten over het participatietraject dat is doorlopen. We hebben alle bijeenkomsten over Luxemburglaan en omgeving bijgewoond en er is goed geluisterd naar de inwoners. Wij kijken ook uit naar de resultaten van de proef met de stedelijke buurtvisie waarvoor Zó! Zoetermeer het initiatiefvoorstel heeft geschreven.
In het raadsvoorstel staat onder andere vermeld dat bewoners een alternatief voorstel hebben gedaan. Het grootste probleem voor de inwoners van het Noordwaarts is dat er slechts op 10 meter afstand recht voor hun panoramaramen een enorm gebouw zal komen te staan. Wij vinden dit zeer onbeschaafd. De visie voor de Binnenstad 2040 die door de raad is vastgesteld, stelt hiervoor beperkingen voor. Om het alternatief mogelijk te maken heeft Zó! Zoetermeer samen met de VVD een amendement opgesteld. Dit amendement dienen wij gezamenlijk in met de VVD, Zoetermeer Vooruit, de LHN, PDvZ, FVD, ChristenUnie-SGP en D66. Tot zover.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie. Mevrouw Bout, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel, ik heb een vraag aan mijnheer Van der Perk. U heeft net inwoners gehoord van het Noordwaarts en in uw amendement staat dat het 60 meter hoog mag worden, terwijl de buren, Lux 70, 70 meter hoog gaan. Hoe kijkt u daar tegenaan?

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Ik ben van mening dat wij gewoon wel vast moeten houden aan bepaalde richtlijnen en dat 60 meter prima is.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout?

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel voor dit antwoord. Maar in de oorspronkelijke tekst stond 40 meter. Waar baseert u dan die 60 meter op?

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Ik heb wat ruimte gelaten om toch tot 60 meter de hoogte in te gaan en dat lijkt me prima genoeg ruimte om dan toch het alternatief mogelijk te maken.

Amendement nr. 2307-A ingediend door Zó! Zoetermeer, VVD, LHN, PDvZ, FVD, ChristenUnie-SGP, D66, Zoetermeer Vooruit
Alternatief plan Luxemburglaan

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

besluit om het Raadsvoorstel Deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving als volgt aan te passen:
1. aan beslispunt 1 een lid toe te voegen met de tekst:
   'In afwijking van a. en b. mag, indien direct voor de panoramaramen van het complex aan het Noordwaarts de bouwhoogte maximaal 6 meter bedraagt, de bouwhoogte in getrapte vorm in plaats van tot maximaal 40 meter oplopen tot maximaal 60 meter.'
2. in beslispunt 1 de volgende tekst te schrappen:
   'binnen de hoogtecategorie 3 (18-40 meter)'."

De **voorzitter**: Verder niemand? Dan ga ik over naar mijnheer Velner voor zijn eerste termijn.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. We hoeven vanavond niet uitgebreid te praten over dit raadsvoorstel, omdat het voortvloeit, zoals wel vaker de afgelopen tijd, uit besluiten van voorgaande bestuursperioden, namelijk de Visie Binnenstad 2040 en de uitvoeringsagenda Programma Binnenstad 2022-2023. Na een participatietraject met de buurt is de eerste deelgebiedsvisie op punten aangepast, maar er zijn nog extra onderzoeken nodig en daaruit kan nog naar voren komen dat er vervolgafspraken met de initiatiefnemers nodig zijn. De businesscase volgt daarom op een later moment.
Welke impact heeft dit op het besluit dat we vanavond gaan nemen? Zetten we dan niet een trein in beweging die we vervolgens niet meer kunnen stoppen? tot zover, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Velner. Dan ga ik over naar mevrouw Bout voor haar eerste termijn.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u voorzitter. In de commissievergadering heb ik al aangegeven dat de PvdA de vastgestelde bouwhoogtes van minimaal 18 meter en maximaal 40 meter graag wil herzien en gelukkig zijn andere fracties dat ook van mening. We hebben een amendement van Zó! Zoetermeer en de VVD ontvangen. Het is net ingediend, maar in die tekst staat nog dat deze partijen aan die 6 en die 60 meter willen vasthouden en daarom heeft de PvdA zelf een amendement geschreven waarin we de minimale afstand van 6 meter voor de panoramaramen graag loslaten. Ook in het amendement van de PvdA dat we indienen samen met GroenLinks is een maximale bouwhoogte van 60 meter aangegeven, maar geachte collega's, zou u een maximale bouwhoogte van 70 meter wellicht ook toe kunnen staan? Dit is dezelfde hoogte als die buren van 70 Lux. De naam zegt het al. En een amendement van die strekking heb ik ook geschreven en dien ik bij dezen ook in.
U heeft deze avond van de heren Hofland en Seegers de voorkeur van de Vereniging van Eigenaren van het Noordwaarts gehoord. Graag zou ik van de andere fracties en van de wethouder horen of zij een voorkeur hebben voor 60 of 70 meter op deze locatie.

Amendement nr. 2307-B ingediend door PvdA
Bewoners komen er zelf wel uit met de ontwikkelaar

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;
besluit in Raadsvoorstel Deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving, raadsbesluit nr. 2022-109011 als volgt te wijzigen:

besluitpunt 1, luidende:
'1. In te stemmen met de deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving (bijlage 1), waarin binnen de kaders van de Visie Binnenstad 2040 de uitgangspunten voor de Luxemburglaan en omgeving zijn uitgewerkt, en binnen de hoogtecategorie 3 (18-40 meter) de hoogte voor Luxemburglaan1-15 (vm. ABN AMRO) is aangescherpt:
a. Direct voor de panoramaramen van het complex aan het Noordwaarts mag de hoogte maximaal 18 meter bedragen en na de panoramaramen mag de hoogte in getrapte vorm tot maximaal 40 meter oplopen;
b. Aan de zijde van de Luxemburglaan mag het gebouw van 28 meter in getrapte vorm tot maximaal 40 meter oplopen;'

te wijzigen in:
'1. In te stemmen met de deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving (bijlage 1), waarin binnen de kaders van de Visie Binnenstad 2040 de uitgangspunten voor de Luxemburglaan en omgeving zijn uitgewerkt.

2. De hoogtecategorie 3 (18-40 meter) voor de hoogte voor Luxemburglaan 1-15 (vm. ABN AMRO), zoals eerder in de Visie Binnenstad 2040' is vastgesteld los te laten, om de ontwikkelaar, de bewoners van het Noordwaarts en de gemeente de kans te geven om samen tot een mooie oplossing te komen die goed aansluit bij:
   a. de wensen van de bewoners (zo min mogelijk bouwen voor panoramaramen);
   b. de wensen van de ontwikkelaar (een sluitende businesscase);
   c. de wensen van de gemeente (een getrapte vorm);
3. een maximale bouwhoogte van 70 meter in acht te nemen;'

en de andere besluitpunten door te nummeren."

Amendement nr. 2307-C ingediend door PvdA
Bewoners komen er zelf wel uit met de ontwikkelaar

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;
besluit in Raadsvoorstel Deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving, raadsbesluit nr. 2022-109011 als volgt te wijzigen:

besluitpunt 1, luidende:
'1. In te stemmen met de deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving (bijlage 1), waarin binnen de kaders van de Visie Binnenstad 2040 de uitgangspunten voor de Luxemburglaan en omgeving zijn uitgewerkt, en binnen de hoogtecategorie 3 (18-40 meter) de hoogte voor Luxemburglaan1-15 (vm. ABN AMRO) is aangescherpt:
a. Direct voor de panoramaramen van het complex aan het Noordwaarts mag de hoogte maximaal 18 meter bedragen en na de panoramaramen mag de hoogte in getrapte vorm tot maximaal 40 meter oplopen;
b. Aan de zijde van de Luxemburglaan mag het gebouw van 28 meter in getrapte vorm tot maximaal 40 meter oplopen;'

te wijzigen in:
'1. In te stemmen met de deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving (bijlage 1), waarin binnen de kaders van de Visie Binnenstad 2040 de uitgangspunten voor de Luxemburglaan en omgeving zijn uitgewerkt;
2. De hoogtecategorie 3 (18-40 meter) voor de hoogte voor Luxemburglaan 1-15 (vm. ABN AMRO), zoals eerder in de Visie Binnenstad 2040' is vastgesteld los te laten, om de ontwikkelaar, de bewoners van het Noordwaarts en de gemeente de kans te geven om samen tot een mooie oplossing te komen die goed aansluit bij:
   a. de wensen van de bewoners (zo min mogelijk bouwen voor panoramaramen);
   b. de wensen van de ontwikkelaar (een sluitende businesscase);
   c. de wensen van de gemeente (een getrapte vorm);
3. een maximale bouwhoogte van 60 meter in acht te nemen;'

en de andere besluitpunten door te nummeren."

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bout, dan ga ik over naar mijnheer Boerboom voor zijn eerste termijn.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. De Luxemburglaan biedt een mooie kans om de binnenstad te versterken en tegelijk woningen te realiseren. Dat laat de deelgebiedsvisie die samen met inwoners is opgesteld mooi zien. GroenLinks ziet daarnaast deskundige en constructieve inwoners die graag mee willen denken over hoe woningbouwontwikkeling verder vormgeven kan worden. Wat GroenLinks betreft, geven de omwonenden en de ontwikkelaar de kans om samen te onderzoeken op welke manier woningen op een goede manier gerealiseerd kunnen worden voor de huidige inwoners, de nieuwe inwoners en de rest van de stad. Daarom dienen we het amendement van de PvdA dat minder beperkingen legt op de bouwhoogte van de woontoren mede in. Daar wil ik het in de eerste termijn bij laten. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. Dan ga ik over naar de heer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dank u wel. De VVD kiest er vanavond voor om twee opties mogelijk

te maken. De optie zoals voorgesteld door de omwonenden en de optie zoals voorgesteld door de gemeente. Daarmee kan de gemeente nu samen met de ontwikkelaar op zoek gaan naar de meest passende optie. We kiezen expliciet voor deze twee keuzes omdat we het niet wenselijk vinden om een woongebouw in cocreatie te ontwikkelen. Dat kent namelijk een heel groot risico om een onmogelijk proces te worden. En 'voor iedereen acceptabel', zoals de inwoners aanhaalden, klinkt natuurlijk hartstikke sympathiek maar is in de praktijk ronduit onmogelijk. Wij denken dat er altijd wel iemand ontevreden blijft en we moeten dan ook niet de deur open zetten om eindeloos de lat te blijven verleggen. Daar moeten we als raad ook duidelijk de keuzes durven maken. We denken nu maximaal mee met de omwonenden, maar als die variant niet lukt, betekent dat dus dat we doorgaan met de variant zoals in eerste instantie voorgesteld door het college.

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mevrouw Bout en dan mijnheer Boerboom.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel. U heeft de inwoners vandaag gehoord en u heeft gezien waar ze allemaal op letten, u geeft de inwoners nu wel heel erg weinig credit. Waarom denkt u dat het onmogelijk is om tot een cocreatie te komen en waarom is het gevaarlijk, ik meen dat u dat zei, of onveilig? Ik weet niet meer zeker wat u zei, maar u noemde een woord waar ik in ieder geval erg van schrok.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik zei 'een groot risico'. Dat is iets anders, iets heel anders. Het gaat natuurlijk mis bij het feit dat u doet alsof er twee inwoners zijn die over dit plan iets vinden en ik denk dat deze twee inwoners er met de gemeente wel uitkomen, maar er wonen meer mensen in de omgeving en wat als die er iets anders van vinden? Is dan nog iedereen tevreden? Is het dan nog voor iedereen acceptabel? Daar zit de crux. Je moet op een gegeven moment ook wel ergens een keuze durven maken.

De **voorzitter**: Mevrouw Bout wil daar nog op reageren.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ja, dank u wel. De heer Seegers en de heer Hofland spreken namens volgens mij ruim tachtig bewoners, dus dat zijn er inderdaad geen twee. Maar zij hebben tijdens de safari al bijna een overeenkomst bereikt met de ontwikkelaar. Ze waren er eigenlijk al bijna uit. Dus ik weet niet waarom u denkt dat het bijna onmogelijk is. De schets lag al bijna op tafel, hoe ziet u dat dan?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, de schets lag niet alleen al bijna op tafel, er staat een schets in het raadsvoorstel en dat is exact de schets die we heel weldenkend mede mogelijk hebben gemaakt, of geprobeerd hebben mogelijk te maken met het amendement. Nu probeert u dat wel ingewikkeld te maken, door de eis die de bewoners er zelf aan stellen, dat het dus minimaal voor die ramen een laag gebouw wordt, weg te halen. Maar bent u dan straks tevreden als een projectontwikkelaar daar 18 meter neerzet en een toren van 90 meter? Ik bedoel, dat kan dan ook. Wie gaat dat dan toetsen? Dus wij maken gewoon heel duidelijk die keuze, als de ontwikkelaar eruit komt met de omwonenden om het gebouw aan de kant van de ramen laag te houden, dan mag het wat hoger op de hoek. En anders niet.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zag in ieder geval mijnheer Boerboom nog.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Waarom wilt u nu eigenlijk al schermen met het alternatieve scenario? Is het niet beter om gewoon eerst het college aan de gang te laten gaan, het de tijd te geven, en mocht het toch geen succes worden, dan kan het college toch gewoon terugkomen naar de raad en dan kunnen we alsnog een nieuwe opdracht meegeven?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, volgens mij is het college aan de slag gegaan en heeft het college een voorstel aan de raad gedaan voor hoe we nu met deze bouwenvelop verder kunnen, binnen de kaders die daar eerder voor waren meegegeven. Daar liggen ook stedenbouwkundige principes onder. Wij denken dat het alternatief ook mogelijk is. Het alternatief waar we het ook met de bewoners over hebben gehad. En dat maken we nu mogelijk. We denken nu hartstikke mee, maar u maakt nu een discussie van een heel klein detail om... Ik weet niet eens waarom eigenlijk. Volgens mij is het alternatief dat we mogelijk maken precies waar de omwonenden om hebben gevraagd en dus ook wat we doen.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom nog?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Volgens mij kadert u het verder in en zou het juist mooi zijn om ook die uitdaging een keer aan te gaan als gemeente, want dat is volgens mij ook waar dit college voor staat, dat ze het samen willen doen met de inwoners. Geef ze dan ook die ruimte. Als het niet lukt uiteindelijk, zijn we er altijd als raad nog als achtervang. Dus volgens mij is het mooi, en dat is de oproep die ik nu aan u wil doen, om nu de ruimte te geven en met elkaar te kijken waar ze mee komen en dan kunnen we altijd nog met elkaar kijken, als het niet lukt, hoe we dan verdergaan.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik heb er alle vertrouwen in dat met het amendement zoals we dat hebben opgesteld, het college alle ruimte heeft om met de ontwikkelaar en de bewoners tot een mooi, passend alternatief te komen. En als dat niet lukt, dan zien we dat ook. Maar ik heb er alle vertrouwen in dat dat gewoon gaat lukken binnen de kaders zoals die er liggen, waarbij er dus geen hoogbouw komt voor de panoramaramen en dan iets hoger op de hoek.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga verder met de eerste termijn van de raad en geef het woord aan de heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. LHN is enthousiast over de bouwplannen bij de Luxemburglaan. We zijn ook blij dat de omwonenden en de ontwikkelaar elkaar op positieve wijze hebben gevonden. We hebben er vertrouwen in dat ze prima met elkaar en de gemeente eruit zullen komen. We hebben de betrokken bewoners gehoord. We zullen dan ook instemmen met het raadsbesluit dat voorligt, zij het met de aanpassing zoals voorgesteld in het amendement van Zó! Zoetermeer dat wij medeondertekenen.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Meijroos. Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Dank u wel voorzitter. Het CDA Zoetermeer vindt het plan van het college over de bouwhoogte stedenbouwkundig goed onderbouwd, maar we vinden ook dat er goed naar omwonenden moet worden geluisterd. Het voorliggende amendement van Zó! Zoetermeer en de VVD biedt de ruimte om de haalbaarheid van het plan van de bewoners te onderzoeken. We zijn daar voorstander van en daarom zullen we het amendement steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga naar mevrouw Bakkers.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Dank u wel voorzitter. 'Geef ruimte', dat stelde een van de insprekers al op 19 juni jl. tijdens commissievergadering en ook vanavond weer. Ik quote 'open de mogelijkheid om in overleg met de projectontwikkelaar te komen tot een gedragen bouw'. Zo luidde dus die oproep van de inspreker en die oproep ondersteunen we van harte. Daarom, met dank aan de fractie van Zó! Zoetermeer voor het opsturen van het amendement, zullen we dat steunen om te komen tot een alternatief plan voor de Luxemburglaan. We zien graag dat dit alternatieve plan leidt tot een gedragen gebouw en een haalbaar bouwplan, zodat we de broodnodige woningen kunnen toevoegen aan onze stad.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bakkers. Ik ga naar mevrouw Bink, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Wij hebben het amendement van Zó! Zoetermeer ook mede-ingediend. Wij denken dat in dit geval het beste oplossing is om de panoramaramen vrij te houden en we kunnen de inwoners op deze manier tegemoet komen. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink dan ga ik naar mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. Wij zijn blij dat het proces om te komen tot een deelgebiedsvisie goed verlopen is en om het echt tot een succes te maken, moeten we hier vanavond met elkaar nog een laatste stap nemen. Als de omwonenden nu met een alternatief komen waar ook de ontwikkelaar zich in kan vinden, is de ChristenUnie-SGP van mening dat we die ruimte ook moeten geven. We dienen het amendement Alternatief plan Luxemburglaan daarom mede in.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. In de commissievergadering hebben we geruime tijd stilgestaan bij het voorliggende raadsvoorstel deelvisie Luxemburglaan. De PDvZ heeft goed geluisterd naar de bewoners en wij hebben in de commissie onze visie gegeven en steunen het raadsvoorstel en we dienen daarom het amendement van Zó! Zoetermeer mede in om tegemoet te komen aan de bewoners. Dat is gelijk het antwoord op de vraag van de PvdA over de hoogte.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Haak voor uw bijdrage, ik heb verder geen andere leden meer voor een eerste termijn gezien. Als dat het geval is, ga ik naar het college. Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, dank. Ook dank aan de raadsleden voor de inbreng en voor het maken van de amendementen. We hebben er in de commissie al uitgebreid bij stilgestaan. U heeft het college op pad gestuurd met randvoorwaarden en die randvoorwaarden waren te zoeken naar gebouwen tussen de 18 en 40 meter. Dat is ook de reden dat we ons daaraan gehouden hebben. We hebben in het collegevoorstel ook aangegeven dat de bewoners van het Noordwaarts een alternatief idee hadden. Dat hebben ze hier toegelicht en ik heb toen ook gezegd 'ja, als we daarmee aan de slag willen, dan heb ik een alternatief van de raad nodig'. Er liggen nu twee alternatieven voor. Ik wil daarbij zeggen dat er voor het uitwerken van een alternatief plan nog wel een aantal stappen moet worden gedaan. Ook daar zullen we dan even moeten kijken naar de participatie op dat nieuwe plan, de haalbaarheidsonderzoeken, et cetera. Dat betekent dus dat u aan het einde van de haalbaarheidsfase heel duidelijk kunt zien wat de consequenties van beide plannen zijn. Plan A en 'plan bewoners'. En dat betekent dat de voorkeur van het college ligt bij het amendement van Zó! Zoetermeer die daarmee aan de slag is gegaan omdat dat echt zegt 'onderzoek naast de visie die de hele participatie door is gegaan, waarbij in totaal ongeveer 71 mensen hebben ingesproken, en geef het onderzoek naar het plan van de bewoners extra aan'. Dus daar kunnen wij het beste mee uit de voeten, voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dat was het wat betreft de eerste termijn van het college. Dan ga ik kijken naar de tweede termijn van de gemeenteraad. Mijnheer Van der Perk Geen behoefte? Mijnheer Velner. Geen behoefte. Mevrouw Bout.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ja dank u voorzitter, ik hoor een hoop fracties zeggen 'we hebben naar de inwoners geluisterd' en dat heb ik ook. Dat heeft de PvdA ook. Wij zijn net als mijnheer Van der Perk bij alle bijeenkomsten aanwezig geweest en we hebben met name gehoord dat de bewoners heel veel bezwaar hebben tegen de bouw van een woning voor hun panoramaramen en met die minimale bouwhoogte van 6 meter, zullen we toch een aantal bewoners helaas teleur moeten stellen. Ik vind het erg jammer, dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bout. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Als ik deze raad in de eerste termijn goed gehoord heb, is het wel duidelijk welke kant het op gaat. Ook wij zouden graag iets meer ruimte hebben geboden. Ik wil straks graag vragen in welke volgorde we gaan stemmen, zodat wij goed kunnen nadenken over hoe we daarmee omgaan. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik ging twijfelen want mevrouw Bout refereert aan minimaal 6 meter, maar in het amendement staat maximaal 6 meter uit mijn hoofd. Dat is de enige opmerking.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Meijroos, is er nog behoefte aan een tweede termijn? Niet het geval, mevrouw Frinking? Mevrouw Bakkers? Mevrouw Bink, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter ik ben even in verwarring gebracht. Heeft de PvdA twee dezelfde amendementen ingediend? Waar zit de verandering in het amendement?

De **voorzitter**: Dat zit in dat laatste, maar dat kan de PvdA ook zelf toelichten. Ik zal straks ook iets zeggen, want daar heeft mijnheer Boerboom naar gevraagd, over de volgorde van stemming van de amendementen. Dat was uw tweede termijn, mevrouw Bink? Ja. Mijnheer Van Rumpt? Mijnheer Haak nog behoefte aan een tweede termijn? Heeft het college nog behoefte, bij monde van wethouder

Iedema? Geen behoefte. Mevrouw Bout nog een toelichting, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Ja, ik keek al een beetje verbaasd, want de vraag was aan mij gericht, denk ik. Het verschil zit hem in het derde dictum, het verschil tussen 60 en 70 meter.

De **voorzitter**: Ja. Oké, dan stel ik in ieder geval vast dat we de beraadslaging hierover kunnen sluiten en dat er verder geen inbreng meer is. Dan gaan we over tot stemming. Er is net al even gekeken en naar gevraagd. Dat betekent dat we in volgordelijkheid van de stemming een iets andere volgorde hebben dan de volgorde zoals die nu in iBabs is vermeld. Dus wij beginnen straks met het amendement 2307-B, van de PvdA over 70 meter, dan gaan we over naar 2307-C en dan 2307-A. Kan iedereen zich erin vinden dat op deze manier te doen? Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Het lijkt me prima, maar ik wil voordat u naar de stemming overgaat, nog even twee minuten schorsen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat dan om 20.55 verdergaan, de klok staat nu op 20.51 uur. Ik schors de vergadering tot 20.55 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, leden van de raad, ik heropen de vergadering. Ik verzoek iedereen om enige stilte, dank u wel. We waren gebleven bij de stemmingen over agendapunt 7d. Raadsvoorstel Deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving. Nog even voor alle helderheid, ik kreeg daar wat vragen over, we gaan nu eerst het meest verstrekkende amendement in stemming brengen. Dat betekent dat op het moment dat dat amendement zou worden aangenomen, de andere amendementen niet in stemming komen. Ik hoop dat dat logisch klinkt, omdat dan het meest verstrekkende amendement is aangenomen.
Ik ga beginnen met het amendement 2307-B Bewoners komen er zelf wel uit met de ontwikkelaar. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mevrouw Bout, gaat uw gang.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u wel. Uiteraard is dit een amendement van de PvdA dus wij zullen voorstemmen, maar ik wil toch echt benadrukken dat wij denken dat de ontwikkelaar hier ook een betere businesscase mee zou kunnen genereren omdat wij veel meer over laten aan de aan de markt, en in dit geval dus en de gemeente, en de ontwikkelaar en de bewoners.

De **voorzitter**: Zag ik nog een andere hand voor een stemverklaring? De heer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): We zullen uiteraard voor het amendement van Zó! Zoetermeer gaan en daarom tegen het amendement van de PvdA stemmen.

De **voorzitter**: Zijn er nog anderen die een stemverklaring wensen af te leggen? Als dat niet het geval is, ga ik dit amendement in stemming brengen. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn, vragen hun hand op te steken?
Voor zijn de fracties van SP, GroenLinks en PvdA. Daarmee is het amendement met 9 stemmen voor en 28 tegen verworpen.
We gaan ook naar 2307-C, ook Bewoners komen er zelf wel uit met de ontwikkelaar. Ik ga even kijken of daar een stemverklaring over uitgebracht wenst te worden. Dat is niet het geval, dan breng ik het in stemming en vraag ik ook de leden van de raad die voor dit amendement zijn hun hand op te steken.
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA. Daarmee is het amendement met 9 stemmen voor en 28 tegen verworpen.
Dan gaan we naar amendement 2307-A Alternatief plan Luxemburglaan. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Ik ga eerst naar mevrouw Bout en dan naar mijnheer Boerboom.

Mevrouw **Bout** (PvdA): Dank u. Dat mijn twee amendementen het niet gehaald hebben, wil nog niet zeggen dat ik tegen het amendement van Zó! Zoetermeer ben. Het raadsvoorstel met amendement van Zó! Zoetermeer is beter dan het raadsvoorstel zonder het amendement van Zó! Zoetermeer. Dus we zullen voor stemmen.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. het moge duidelijk zijn dat wij graag meer ruimte voor omwonenden hadden gezien. Die amendementen hebben het echter niet gehaald en dit amendement dat nu voorligt, komt in ieder geval daar dichterbij, dus ook wij zullen dit amendement steunen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen nog voor een stemverklaring? Is er iemand die stemming over dit amendement zou willen? Is dat niet het geval? Dan is dit amendement unaniem aangenomen. Dan gaan we weer over naar, want dat moeten we ook natuurlijk officieel doen, het raadsvoorstel Deelgebiedsvisie Luxemburglaan en omgeving. Het geamendeerde raadsvoorstel. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, is er iemand die stemming over het raadsvoorstel wenst? Niet het geval, dan is het raadsvoorstel unaniem aangenomen. Dank u wel.
Dan gaan wij verder met de agenda. U weet dat 7e. naar de hamerstukken is gegaan, het aanvullend krediet nieuwbouw zwembad Van Tuyllpark.

e. NAAR HAMERSTUKKEN Raadsvoorstel Aanvullend krediet nieuwbouw zwembad Van Tuyllpark

f. Agenderingsverzoek Moties Flexwoningen

De **voorzitter**: We gaan over naar het Agenderingsverzoek Moties Flexwoningen. Ik geef vast mee dat ik al een aantal mensen op mijn lijstje heb staan want die stonden al op het agenderingsverzoek dus die staan al op mijn lijstje voor sprekers, neem ik aan, dat zijn mijnheer Van Gils van de VVD, de heer Van der Perk van Zó! Zoetermeer, de heer Haak van de PDvZ, mijnheer Van den Boomgaard van FVD, mevrouw Frinking van CDA, de heer Meijroos van LHN, mevrouw Kraneveldt van de PvdA en mevrouw Bakkers van D66. Die heb ik in ieder geval al op mijn lijstje staan. Ik zie mijnheer Boerboom daar nog bij van GroenLinks. U komt ook op mijn lijstje. Mevrouw Bink en mijnheer Velner en mijnheer Van Rumpt. Mocht ik er nog een gemist hebben dan kan dat straks altijd nog. Ik hoor dat iemand hier zijn joker in wil zetten, het lijkt wel een casino hier vanavond! U gaat uw extra minuut spreektijd inzetten. Mijnheer Van Gils heeft het woord.

De heer **Van Gils** (VVD): Dank u wel voorzitter, we spraken drie weken geleden in de commissie al uitgebreid over flexwoningen en ik stelde daar toen aan u allen de vraag: passen de flexwoningen zoals ze nu voorgesteld worden, nog bij de droombeelden die we daarover hadden? Dat was toen een goede discussie en ik ben ook blij dat ik na afloop van die vergadering met veel van u van gedachten kunnen wisselen over de toen geschetste realiteit. De realiteit dat onze stad, zo blijkt uit het onderzoek van het college, eigenlijk amper geschikte locaties heeft. De realiteit is dat de vergunningsprocedure eigenlijk net zo lang duurt als voor permanente bouw en de realiteit dat locaties die we helemaal niet voor ogen hadden, nu ineens koploper zijn.
We praten hier nu op een beetje gek moment over de flexwoningen. Er is namelijk nog geen besluit door het college over genomen en het kan ook zomaar zijn dat dat definitieve besluit, al dan niet na een haalbaarheidsonderzoek, pas over jaren volgt. Voor het Noordhovetracé lijkt het mijn fractie buitengewoon onwaarschijnlijk dat daar dan een akkoord uit komt rollen. Bouwen in een park zonder een investering elders in de wijk past namelijk op geen enkele manier bij de ambities uit de schaalsprong, waar we niet alleen veel woningen aan de stad gingen toevoegen, maar vooral ook kwaliteit en voorzieningen. Het is altijd makkelijk om ons als politiek te verschuilen achter rapporten met veel pagina's en de neiging is om dat vanavond ook te doen. Maar daarmee laten we de wijk onnodig lang in limbo achter, terwijl wij denken dat we allemaal diep van binnen wel weten dat op deze locatie gewoon geen flexwoningen passen. Laten we daarbij ook niet vergeten dat die rapporten een hoop mankracht kosten.
Daarmee maak ik een bruggetje naar de Zwaardslootseweg. Die locatie is wellicht kansrijker, maar een bouwplan daar vereist ook een goede afweging en onderbouwing. Zestien jaar is tijdelijk, maar ook behoorlijk lang. Zeker als je daar eventuele verlengingen bij optelt. Daar horen goede afwegingen bij en als we dan overwegen dat flexwoningen vooral in de bouw tijdwinst realiseren, is het wat ons betreft logisch als we hier gewoon aan de slag gaan met een permanente invulling.
Voor beide heb ik een motie en tot slot, dienen we samen met Zó! Zoetermeer een motie in voor een andere locatie.

De **voorzitter**: U bent gered door de gong want u wordt geïnterrumpeerd, maar u bent door uw spreektijd heen, zeg ik er meteen bij. Dus u mag uw moties en amendementen indienen, en dan is de tijd om, maar ik geef eerst mevrouw Kraneveldt het woord want die had een interruptie volgens mij.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik heb nog een paar verduidelijkende vragen aan de heer Van Gils over zijn motie over die permanente invulling. U spreekt daarbij over versterken van de wijk, toevoegen van ontbrekende woningtypen en toch ook een tijdelijke invulling voor dat permanente bouw gerealiseerd zou kunnen worden. Waar denkt u bij deze drie elementen aan?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Volgens mij was het GroenLinks dat ook sprak over een van de symptomen bij de ontbrekende woningtypes, dus om de wijk te versterken. Dat kan van alles zijn, doorstroomwoningen voor emptynesters, zorgwoningen voor mensen die gelijkvloers willen wonen, studentenhuisvesting op de busroute naar Leiden. Dat zijn, denk ik even de drie dingen die meteen bij mij opkomen, maar dat zijn dingen die ik graag in zo'n visie zou willen terugzien. Dat geldt dus ook voor het versterken van de wijk.
En tot slot, de tijdelijke invulling gaat echt over. Het zou zomaar kunnen dat we hier nog best even mee bezig zijn. Wie weet, is er in de tussentijd iets tijdelijks mogelijk. Denk bijvoorbeeld aan wat u heeft gedaan hier met het gat in de markt.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik zie mijnheer Van den Boomgaard met een interruptie. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja dank u wel. Een vlammend betoog van de heer Van Gils, waarvoor dank. De permanente bouw voor de Zwaardslootseweg dienen we dus inderdaad mede in. Dan had ik nog wel even de vraag over het Noordhovetracé want ziet u daar dan wel de reguliere permanente bouw mogelijk, of juist ook niet?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Vooruitlopend. We zien nu gewoon de flexwoningen daar als niet mogelijk. Er is geen sprake van permanente bebouwing van het Noordhovetracé, of überhaupt andere invulling van het Noordhovetracé. Dus daar zijn wij nu ook geen voorstander van.

De **voorzitter**: Ik zie mijnheer Van den Boomgaard nog een keer.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, want ik had dan toch de interpretatie van zijn betoog iets anders opgevat over de toegevoegde waarde van waarvoor het gebied nu dient, als park ét cetera. Is de VVD er dan voorstander van om dat ook zo te behouden?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Zelfs met mijn joker had ik niet de tijd om alle waarden volledig toe te lichten, maar zeker.

De **voorzitter**: Ik zag mevrouw Bink ook nog?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. De inwoners hebben gezegd van het Noordhovetracé 'wij zijn niet tegen bebouwing'. Dus dan ligt daar nog een mogelijkheid voor permanente bebouwing. Waarom zou u daar tegen zijn?
En als u nu kijkt naar de omgeving, er ligt een bestemming Wonen op. Die veegt u, als u 'nee' zegt, gewoon opzij. Stel dat de lightrail naar Leiden wel doorgaat, kunt u dan het park behouden?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dat zijn allemaal vragen die ik eigenlijk gewoon niet wil beantwoorden, want daarmee zou ik echt tekort doen aan de processen die dat zou vereisen. Ik denk dat ik wel kan zeggen dat mijn partij op geen enkele plek in de stad een keuze maakt op basis van een 25 jaar oud bestemmingsplan, want we hebben het over 1998. Toen was ik vier, dat vinden wij geen goed idee.

De **voorzitter**: Ik wilde daar al uw leeftijd uit afleiden. Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja dank u wel voorzitter. Twee vragen en ik ga toch ook even verder, want u zegt aan de ene kant 'op het Noordhovetracé wil ik geen flexwoningen', maar daar dient u geen

voorstel voor in om daar wel snel iets te ontwikkelen en bij het baggerdepot wel. Waar zit daar voor u het verschil? En de tweede vraag die ik aan u heb is: u spreekt van die tijdelijke invulling, u zegt 'zoiets als dat gat in de markt', maar ik vind het nu erg vrij en open geformuleerd. Wilt u daar nog een keer gaan kijken? En op basis waarvan ziet u deze behoefte om daar een tijdelijke invulling aan te geven? Want wij hebben dat niet vernomen afgelopen weekend toen we daar op bezoek zijn geweest.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): De discussie over wat het verschil tussen de locaties is, kun je heel uitgebreid voeren. Ik denk dat het makkelijkste verschil om hier te benoemen het feit is dat het een natuurlijk gewoon een park is dat in gebruik is en het andere een braakliggende kavel, voorheen baggerdepot. Dat voor die vraag.
De tweede vraag over de tijdelijke invulling. Die wil ik nu juist niet invullen, want ik denk dat dat juist zijn meerwaarde vindt door dat met bewoners te doen. En dan kan je denken aan twee goaltjes voor een voetbalveld. Of... Nou ja, ik kan wel van alles verzinnen, ik woon er niet naast. Ga daar gewoon met de mensen die daar gebruik van maken over in gesprek.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja dank voorzitter. Wij hebben die behoefte niet geproefd en zij zijn eigenlijk juist heel blij met het groene vlakte dat er nu daar is. Het liefst zouden ze misschien zien als ze echt de keuze zouden hebben, dat er überhaupt geen bebouwing komt. Maar ze zien tegelijkertijd ook die opgave dus waarom zouden we het niet zo laten? En wat gaat het toevoegen aan de wijk om daar iets te ontwikkelen?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Het enige waar deze motie toe oproept, is om in gesprek te gaan. Als uit het gesprek blijkt dat er geen behoefte is aan tijdelijke invulling, dan... Wie ben ik dan?

De **voorzitter**: Ik ga eerst nog naar mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Een korte vraag, het groen is heel belangrijk, ook natuurlijk het mooie uitzicht naar de Meerpolder. Zou de VVD ook voorstellen kunnen steunen om te zeggen 'laten we in ieder geval daar proberen zo veel mogelijk het groene karakter te behouden en bijvoorbeeld ook de moestuintjes voor zolang als dat kan'?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik denk dat het voor zich spreekt dat je altijd, met elk bouwproject moet zorgen dat het goed past in de omgeving en dat zal hier ook zo zijn. En ook daar – ik wil er niet op vooruitlopen – liggen er volgens mij ook een aantal restricties op de plek rondom de misschien wel beschermde linten, maar dat weet ik ook niet zeker, want ik heb niet alle stukken daarop kunnen naslaan. Maar dat zal in het vervolgproces moeten blijken. Het lijkt me goed als ze er passen en dan denk ik niet dat je er een bunker neer moet zetten. Dat wordt dan heel lelijk.
En over de tweede vraag. Het is uw andere motie, maar ik ben hem even kwijt.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt nog de tweede vraag? U moet even de microfoon aanzetten anders verstaan we het niet.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat ging inderdaad over de moestuinen, dat we het ook belangrijk vinden dat wat daar is en wat bewoners heel erg belangrijk vinden, te kunnen behouden. Ik denk dat dat wel iets is wat we ze dan als handreiking zouden kunnen aanbieden in ieder geval.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja, voor mij is het niet aan de orde en daarmee kun je er natuurlijk van alles over zeggen, maar ik durf niet te zeggen wat nu de huidige contracten zijn die de gemeente met deze mensen heeft. Maar goed, misschien dat je dat in zo'n visie wel mee kan nemen? Dan kan je ook in zo'n visie meenemen dat dat bijvoorbeeld moet blijven. Dat lijkt me een mooie voor het vervolg.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk of er nog... Mevrouw Bink?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter. Voor het baggerdepot permanente bebouwing, heeft u ook met inwoners gesproken en hebben de omwonden ook aangegeven wat voor woningen ze daar dan zien?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik heb daar met een heel beperkt aantal inwoners gesproken, dus ik wil niet zeggen 'ik heb met de inwoners besproken en heb dus de wijsheid in pacht om dat nu voor iedereen te doen'. Daarom zeggen wij ook niet 'doe dat nu', maar 'ga daarover met mensen in gesprek'. En doe, zoals we net hebben kunnen zien, waar de uitkomst van het participatieproces heel positief was bij de Luxemburglaan, zo'n soort traject en kijk dan eens hoe je dat op een goede manier kunt invullen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we daarmee... U had een amendement of motie?

De heer **Van Gils** (VVD): ... (*spreekt zonder microfoon*)

De **voorzitter**: Nee, dat snap ik, alleen de moties die u zelf wilt indienen, dat is meer dan genoeg. Dat zijn er twee. Dank u wel.

Motie nr. 2307-03 ingediend door VVD, Zó! Zoetermeer, D66, FVD
Permanente invulling voormalig baggerdepot Zwaardslootseweg

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- uit het 'locatieonderzoek flexwonen' de kavel ter hoogte van halte Zoetermeer, Meerpolder als financieel haalbare locatie is gebleken voor de realisatie van flexwoningen;

overwegende dat:
- de locatie goed is ontsloten met het hoogwaardig openbaar vervoer zowel richting Zoetermeer als Leiden;
- de locatie beperkt aan bestaande woningbouw grenst;
- de locatie zich goed leent voor een permanente invulling;
- de gemeente als grondeigenaar een kans heeft een bouwplan met breed draagvlak te realiseren;

verzoekt het college om:
- naar voorbeeld van de deelgebiedsvisies in de Binnenstad, met de omwonenden, tot een visie te komen voor permanente invulling van de kavel van het voormalig baggerdepot aan de Zwaardslootseweg, waar in ieder geval het versterken van de wijk en het toevoegen van ontbrekende woningtypen in Buytenwegh in terugkomen;
- met bewoners in gesprek te gaan over een tijdelijke invulling tot (de plannen in) de visie gerealiseerd kan(/kunnen) worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2307-04 ingediend door VVD, D66, FVD
Geen flexwoningen op het Noordhovetracé

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- uit het 'locatieonderzoek flexwonen' het zuidelijk gedeelte van het Noordhovetracé als financieel haalbare locatie is gebleken voor de realisatie van minimaal 90 flexwoningen;
- onrust in (een deel van) de wijk Noordhove is ontstaan n.a.v. berichtgeving in de media over de mogelijke komst van flexwoningen op het Noordhovetracé;
- het vigerende bestemmingsplan ter plaatse dateert uit 1998;

overwegende dat:
- financiële haalbaarheid slechts een van de randvoorwaarden is;
- een bestemmingsplan van 25 jaar geleden geen goede basis is om zonder actuele en volledige afweging (flex)woningen te realiseren;
- flexwoningen idealiter onderdeel zijn van een duidelijke tijdelijke overbrugging naar een concrete permanente invulling;
- de locatie op dit moment een goed gebruikt park is en met de realisatie van flexwoningen geen enkele investering in de wijk samenhangt;
- er nog altijd een wens is de lightrail-verbinding tussen Zoetermeer en Leiden te realiseren en deze met de realisatie van flexwoningen verder uit beeld raakt;

spreekt uit dat:
- de ontwikkeling van flexwoningen op het Noordhovetracé onwenselijk is;

verzoekt het college om:
- af te zien van de realisatie van flexwoningen op het Noordhovetracé;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dan ga ik over naar de eerste termijn van de heer Van der Perk van Zó! Zoetermeer.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. Zó! Zoetermeer is niet enthousiast over het locatieonderzoek flexwoningen. In het onderzoek komen twee locaties naar voren, de Zwaardslootseweg en het Noordhovetracé. Daar is weinig draagvlak voor. Zó! Zoetermeer wil nadruk leggen op flexwoningen. Want we zien daarin een oplossing voor de Zoetermeerse spoedzoekers, maar we zien ook andere, betere opties voor tijdelijke plaatsing van flexwoningen. Zó! Zoetermeer vindt Kwadrant A zo'n locatie waar flexwoningen beter passen en hier is ook meer ruimte voor flexwoningen. We zijn van mening dat deze locatie gunstiger kan zijn, zowel voor wat betreft financiën als draagvlak uit de samenleving. Zó! Zoetermeer dient samen met de VVD en D66 een motie in om nog eens goed naar de locatie Kwadrant A te kijken. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van der Perk. Ik zie nog een interruptie van mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel. Er is natuurlijk al een locatieonderzoek gedaan en dat is daar negatief uitgekomen. Waarom dan toch weer een locatieonderzoek? Dat kost ook weer geld.

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Wij vinden dat het locatieonderzoek wat grondiger kan en dat er toch nog eventjes goed opnieuw kan worden gekeken naar die locatie.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Op welke punten kan het grondiger?

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Het draagvlak kan beter, volgens mij is daar gewoon goed draagvlak voor. Ook wordt er gezegd dat er geen openbaar vervoer vlakbij zit, maar volgens mij is daar buslijn 165 vlakbij. Dus er zijn volgens mij nog genoeg punten om in heroverweging te nemen.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter. Vorige week werden wij in spanning gehouden over een nieuwe locatie, is dat deze locatie? Want deze is eigenlijk al onderzocht. Dus wat is er nieuw aan deze locatie?

De **voorzitter**: Mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Ja, dat klopt, dat is deze locatie en omdat die een beetje is

afgeschoten, hebben we hem opnieuw weer terug getoverd. Dus vandaar.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Maar ik had toch de hoop dat u nog creatiever was, dus we waren heel nieuwsgierig. Maar goed, we gaan nog een keer kijken naar deze motie, hoe wij erin staan. Maar we hadden gehoopt op een echt nieuwe locatie waar we niet eerder van gehoord hadden.

De **voorzitter**: Dat is geen vraag, ik neem aan dat u daar niet op gaat reageren. Mijnheer Van Gils nog?

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik vind het een beetje flauw dat het als oncreatief wordt bestempeld. Ik denk juist dat in de motie heel duidelijk staat dat er een aantal criteria is gehanteerd in het oorspronkelijke onderzoek maar als je daar wat ruimer naar kijkt en de ambitie hebt om iets te bouwen, kun je bijvoorbeeld wel meer dan negentig woningen daar kwijt en dan wordt de financiële haalbaarheid – want dat is het enige dat is onderzocht – misschien ineens wel weer in beeld en dan zou dat ineens een locatie zijn die wel mogelijk is.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij is het altijd goed om er nog een keer naar te kijken, maar het is niet voor niets dat we bepaalde criteria met elkaar gehanteerd hebben, want anders hoeven we ook geen criteria meer met elkaar te stellen. Maar nogmaals, wij gaan nog een keer goed naar deze locatie kijken. Alleen ook hier zouden wij uiteindelijk liever voor permanente woningbouw gaan want volgens mij is dit juist bij uitstek een mooi gebied om echt een grotere gebiedsontwikkeling te doen en niet tijdelijke woningen neer te zetten.

De **voorzitter**: Heel kort mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, die criteria zijn natuurlijk een beetje uit de lucht komen vallen. Daar hebben we als raad natuurlijk niet zo expliciet om gevraagd, om dat op deze manier te toetsen. En het is ook echt alleen de financiële haalbaarheid, dus het is ook een beetje die uitnodiging 'zoek daarbinnen nou iets meer de ruimte'.

De **voorzitter**: Heel kort nog mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja voorzitter, heel kort. Maar als wij hier aan de voorkant – ik denk bijvoorbeeld nog aan SnowWorld – criteria meegeven, dan is het niet goed. En nu zegt de heer Van Gils tegen het college 'die criteria die u hanteert, zijn niet goed'. Zo werkt het toch niet?

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u straks bij de koffie nog even verder discussieert. Dank u wel, mijnheer Van der Perk, wilt u daarop reageren? Het was uw eerste termijn.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. Ik wil nog reageren op de locatie van... Wat wilde ik zeggen? Ik ben het eventjes kwijt, laat maar even. Sorry.

Motie nr. 2307-05 ingediend door Zó! Zoetermeer, VVD, D66
Locatieleuze voor flexwoningen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- in het locatieonderzoek flexwonen de keuze is gemaakt om voor vier locaties de financiële haalbaarheid te onderzoeken;
- er op zowel Noordhovetracé als Zwaardslootseweg – de twee locaties die het meest kansrijk lijken – veel weerstand is bij de bewoners tegen de plaatsing van flexwoningen;
- voor de andere locaties genoemd in het locatieonderzoek geldt dat hiervoor momenteel gebiedsvisies worden opgesteld;

overwegende dat:
- het belangrijk is om de weerstand van bewoners serieus te nemen;

- de locatie Kwadrant A aanzienlijk meer ruimte biedt dan zowel de locatie Noordhovetracé als de locatie Zwaardslootseweg, waardoor er meer woningen gerealiseerd kunnen worden;
- een groter aantal woningen op Kwadrant A waarschijnlijk een gunstige invloed heeft op de financiele haalbaarheid en de duur van de tijdelijkheid;
- het feit dat Kwadrant A bij de gebiedsvisie Van Tuyllpark betrokken wordt geen beperking hoeft te zijn voor tijdelijke plaatsing van flexwoningen;

verzoekt het college om:
- opnieuw onderzoek te doen naar de haalbaarheid en mogelijkheden om op Kwadrant A flexwoningen te realiseren;
- indien uit het onderzoek blijkt dat het haalbaar is om flexwoningen op Kwadrant A te realiseren, dit project op te nemen in de prioritering voor woningbouwontwikkelingen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Prima. Ik stel voor daarmee de eerste termijn van u af te ronden en dan ga ik naar de heer Haak, PDvZ voor zijn eerste termijn.

De heer **Haak** (PDvZ): Voorzitter, hoewel we op dit moment alleen spreken over een onderzoek naar geschikte plekken voor flexwoningen, zien we dat zelfs dit al de gemoederen aardig bezighoudt. Of dat nu terecht of onterecht is, we moeten signalen van de bewoners serieus nemen. Flexwoningen worden niet alleen gebouwd voor statushouders. Spoedzoekers, mensen in scheiding, mensen met een lichte zorgvraag en ook jongeren die tijdelijk een woning nodig hebben, zullen in aanmerking kunnen komen voor een flexwoning. We moeten daarom zoeken naar een balans in de toekenning van deze woningen en daarvoor dient de PDvZ samen met het CDA een motie in om die balans bij de toewijzing te borgen. Iedereen die in aanmerking komt voor een flexwoning moet gelijke kansen hebben en krijgen.
Daarnaast vinden wij de duur dat de flexwoningen gerealiseerd worden erg lang. We verzoeken dan ook het college de procedure aanzienlijk te verkorten. We denken dat het goed is om de buurtbewoners bij een onderzoek naar geschikte plekken beter te informeren. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Haak. Ik zie nog een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, Ik vind het een prachtige ambitie om de procedures te verkorten, maar ik vraag me daarbij ten eerste af wat mijnheer Haak daarbij voor ogen heeft en ten tweede waarom mijnheer Haak denkt dat het college die aanmoediging nodig zou hebben. Waarom zou het college nu een langere procedure dan nodig hanteren?

De **voorzitter**: Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Wij denken zelf in onze partij aan containerwoningen. Containerwoningen kunnen vrij snel geplaatst worden. Kijk, we hebben natuurlijk te maken met de infrastructuur die aangelegd moet worden. Dat is duidelijk. Maar de bouw van die containerwoningen, die je ook makkelijk zou kunnen stapelen, zou een stuk sneller kunnen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja voorzitter, dat is toch een beetje de discussie die we eerder hebben gevoerd. Dat gaat dus over het versnellen van de bouwtijd en dat geeft het college al toe. Dat gaat ook sneller, maar waar het niet sneller gaat, maar eigenlijk alle tijd verloren gaat, is in die planprocedure. Dat is nou juist precies de crux.

De **voorzitter**: Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Daarom moedigen wij het college ook aan om daar vaart mee te maken.

De **voorzitter**: Heel kort, mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik vroeg wat Mijnheer Haak daarbij voor ogen had en toen gaf hij een antwoord op de bouw. De bouw zou sneller zijn, maar dan is mijn vraag dus: wat maakt nou de

procedure sneller? Hoe ziet u dat?

De **voorzitter**: Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): De creativiteit die het college kan gaan gebruiken om die procedures te verkorten. Dat lijkt me duidelijk. Als je daar de containerwoningen in zou kunnen passen, gaat het allemaal een stuk sneller. Nu praten we over vijf jaar en dat zou naar onze optiek in twee jaar kunnen.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Kraneveldt, die was eerst. Dan mevrouw Bink.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel. Voorzitter, een korte vraag: wat is nu de juiste balans? Is dat voor al die groepen die u noemt evenveel woningen en moet er dan bijvoorbeeld als dat zo zou zijn en er gaat er eentje weg, weer een zelfde soort inwoner terug? Ik begrijp niet helemaal wat u met 'juiste balans' bedoelt.

De **voorzitter**: Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Wij vinden met balans dat er een aantal groepen die in aanmerking komen voor flexwoningen en als we praten over 60-70% statushouders is daar geen balans. Als we praten over 40 en 60% tussen twee andere groepen, is er ook geen balans. Dus een gelijke verdeling over wat daar mogelijk is.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Nu is er een tijd geleden, ook vorig jaar al geloof ik, een motie ingediend om de statushouders geen voorrang te verlenen bij een sociale woning. We gaan het natuurlijk hebben over sociale betaalbare woningen hier. Een van de opties werd in die motie heel specifiek benoemd, namelijk dat flexwoningen een oplossing zouden kunnen zijn, juist voor die statushouders. Maar als u zegt 'we moeten dat gelijkelijk verdelen', denk ik dat heel veel statushouders juist buiten de boot zouden vallen. Maar we moeten ze wel huisvesten. Hoe ziet u dat dan?

De **voorzitter**: Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u voorzitter. De statushouders maken niet alleen gebruik van flexwoningen, die krijgen ook andere woningen toegewezen, dus wat dat betreft, zou het voor flexwoningen niet per se zo veel hoeven te zijn. Dus ik zie het probleem niet om dat in balans te brengen met de overige. Want spoedzoekers en mensen die in scheiding liggen, zitten ook te springen om een woning en niet alleen de statushouders.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Bink want die wilde ook een interruptie doen.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Ik wil graag nog even terug naar de duur van de bouw. Op de Ruimtebaan kan dat wel binnen drie jaar. Waarom zou het elders dan niet binnen drie jaar kunnen?

De **voorzitter**: Mijnheer Haak.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): En dat vraag ik aan mijnheer Haak, maar ook aan de VVD.

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mijnheer Haak, wilt u daarop reageren?

De heer **Haak** (PDvZ): Dat is eigenlijk wat ik ook zeg, het kan sneller. En ja, misschien wil mijnheer Van Gils daarop reageren, maar ik ben het met u eens.

De **voorzitter**: Ik ga naar mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, er wordt vaak gedaan... Het bouwproces is gemiddeld zeven jaar. Er zijn projecten die gaan sneller, er zijn er die gaan langzamer. Het college concludeert zelf in zijn rapport dat de planprocedures hier niet sneller gaan. Dat wil dus zeggen dat we op de Ruimtebaan ook permanente woningen hadden kunnen bouwen. Dan hadden ze er iets later gestaan. Maar de planpro-

cedure was dus even lang geweest. Dat is wat het college schrijft in zijn rapport. Dat is wat ik nu vertel, dus daar kunt u het mee eens of oneens zijn, maar daar kan ik weinig aan veranderen.

Motie nr. 2307-06 ingediend door PDvZ, CDA
Balans bij toewijzing flexwoningen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- bij het onderzoek naar locaties van flexwoningen veel onrust is ontstaan bij directbetrokken(buurt) bewoners, en er geen breed maatschappelijk draagvlak voor is;
- flexwoningen bedoeld zijn voor spoedzoekers, economische daklozen, mensen in scheiding, statushouders, mensen met een lichte zorgvraag en noodopvang voor jongeren die tijdelijk een woning nodig hebben;
- flexwoningen stapelbare, verplaatsbare, schakelbare, splitsbare of aangepaste woningen zijn met een tijdelijk karakter;
- de flexwoningen in Zoetermeer pas na vijf jaar gerealiseerd kunnen worden;
- de plaatsing van flexwoningen op een locatie maximaal vijftien jaar bedraagt, met de mogelijkheid de flexwoningen op een tweede of derde locatie te kunnen plaatsen;

overwegende dat:
- flexwoningen bedoeld zijn om dringende woningnood te verlichten;
- bij de toekenning van de flexwoningen deze in balans te brengen bij alle doelgroepen;
- korte planologische procedures en een slimme productiewijze het mogelijk maken de flexwoningen snel te plaatsen;

verzoekt het college:
- een juiste balans te vinden (per locatie) om de beschikbare flexwoningen toe te kunnen wijzen aan spoedzoekers, economische daklozen, mensen in scheiding, mensen met een lichte zorgvraag, statushouders en jongeren die tijdelijk een woning nodig hebben;
- te onderzoeken of ook gestapelde flexwoningen mogelijk zijn op de onderzochte locaties;
- de procedures voor de realisatie van de flexwoningen aanzienlijk te verkorten;
- betrokken (buurt)bewoners ook bij onderzoek naar locaties beter te informeren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk even rond. Dan dank ik mijnheer Haak voor zijn eerste termijn en ga ik over naar mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, als u mij toestaat, doe ik het even vanaf hier.
Voor FVD is het erg duidelijk: de beperkte capaciteit van het ambtenarenapparaat dient besteed te worden aan permanente en reguliere bouw. En Zoetermeer heeft bijna geen ruimte voor flexwoningen, om dat in te passen en flexwoningen zijn hooguit een tijdelijke oplossing en zijn daarmee het probleem dus niet aan het oplossen maar aan het uitstellen. En van uitstel komt afstel. We zijn dus ook blij met de motie van de VVD en dienen die ook mede in, dat de Zwaardslootseweg een permanente invulling dient te krijgen. We zijn ook mede-indiener van de motie om geen flexwoningen op het Noordhovetracé te plaatsen, beide om daar ook de participatie met omwonenden toe te passen. Daarnaast hebben we zelf ook een motie, die verzoekt het college om geen onderzoek meer te doen naar locatie voor flexwoningen. Flexwoningen niet meer mee te nemen in de toekomstige bouwprojecten en reguliere bouwplannen te prioriteren omdat daar de echte oplossing zit. En niet in het uitstel, dank u voorzitter.

Motie nr. 2307-07 ingediend door FVD
Stoppen met flexwoningen

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- flexwoningen veel onrust veroorzaken in Zoetermeer;
- de verwachte tijdwinst tot opgeleverde flexwoning minimaal blijkt te zijn;

overwegende dat:
- de beperkte capaciteit van het ambtenarenapparaat effectiever en efficiënter ingezet kan worden;
- Zoetermeer vrijwel geen ruimte heeft waar flexwoningen passen;
- flexwoningen hooguit een tijdelijke oplossing zijn en daarmee het probleem niet oplossen, maar verplaatsen naar de toekomst;

verzoekt het college om:
- geen onderzoek meer te doen naar locaties voor flexwoningen;
- flexwoningen niet meer mee te nemen in toekomstige bouwprojecten;
- reguliere bouwplannen te prioriteren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Frinking voor de eerste termijn.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ja, dank u wel voorzitter. Zoals u weet, is het CDA Zoetermeer voor flexwonen, niet als doel, maar als middel om een oplossing te bieden voor mensen die snel huisvesting nodig hebben, maar daar niet jaren op kunnen wachten. De zogenaamde spoedzoekers. Daarom dienen we de motie van PDvZ mede in.
Het onderzoek naar meerdere locaties voor het flexwonen is communicatief helaas zeer slecht verlopen en dat heeft veel onrust veroorzaakt en dat betreuren wij ten zeerste voor de desbetreffende inwoners in Noordhove en Buytenwegh-De Leyens. Maar dat betekent niet dat we gelijk in een reflex moeten schieten om een niet-uitgewerkte analyse of een voorstel te verwerpen. Het voorstel en de moties van de VVD en Zó! Zoetermeer en GroenLinks vinden we daarom voortijdig en ze moeten verder uitgewerkt worden in een haalbaarheidsonderzoek. We hebben de tijdelijke woonruimte naast de permanente woningen hard nodig. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Frinking voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar de heer Meijroos, gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: De heer Meijroos, ik ben iets te snel geloof ik. Mijnheer Van den Boomgaard wil nog interrumperen. Gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik wil het CDA dan nog vragen: wat voor soort woningen zoeken dan die spoedzoekers en die gescheiden mensen? Die zoeken gewoon een woning om in te wonen. Die zoeken niet iets tijdelijks, die willen niet om de vier jaar verhuizen. Die willen gewoon een thuis. Dus hoe dient een flexwoning dan voor deze mensen?

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Daar gaat de hele discussie over het flexwonen over. Die gewone permanente woning is natuurlijk het uiteindelijke doel. Maar die zijn er niet. En om toch te zorgen dat mensen die in die spoedsituatie zitten uit die spoedsituatie kunnen komen, tijdelijk, daarom flexwonen, zijn we met dat onderwerp bezig en het niet aanbieden betekent en niet in een permanente woning, want die is er dan niet, maar ook niet uit de situatie komen waarin je zit vanwege het spoedkarakter.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dan maken we ons toch ernstig zorgen om ons ambtelijk apparaat want dan kunnen we misschien in plaats van zeventig wel 170 mensen aannemen hier zo want we lopen dus achter. We gaan dus een beroep doen op het ambtelijk apparaat, waardoor de normale reguliere woningbouw alleen maar meer en meer vertraging oploopt omdat die flexwoningen een tijdelijk karakter hebben. Dus laten we alstublieft pushen op reguliere bouw en een permanente oplossing vinden voor ons, maar ook voor die woningzoekenden.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Ik ben het niet met u eens, dus...Het lijkt mij anders.

De **voorzitter**: Oké, dat constateren we dan maar even. Ik kijk even rond. Ik was bij de heer Meijroos gebleven. U mag uw eerste termijn houden.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Poging 2. We reageren hier op de moties die zijn voorgelegd over het flexwonen. Ook wij zijn natuurlijk voorstander van flexwonen. We lopen nog niet heel erg warm voor de moties die voorliggen met uitzondering van één. U zult onze keuze zo meteen horen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Meijroos. Mevrouw Kraneveldt, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, de Zwaardslootseweg en het Noordhovetracé zijn in beeld als locaties voor flexwoningen. Er zijn echter nog geen concrete plannen of haalbaarheidsonderzoeken, maar ondertussen maken de omwonenden zich wel grote zorgen of het allemaal wel past en de sociale veerkracht in de wijk Buytenwegh is voor ons een zeer belangrijk punt daarbij.
Er liggen nu enkele moties voor. Die van VVD, PDvZ en FVD hebben we niet mede-ingediend omdat we het debat daarover eerst wilden voeren. Ze plaatsten ons namelijk wel voor een dilemma: als niemand flexwoningen in zijn buurt wil, komen ze er niet, maar ze zijn wel echt nodig. Aan de andere kant moeten de locaties wel geschikt zijn, niet alleen financieel, en echt iets toevoegen aan de wijken.
De moties van GroenLinks hebben we wel al mede-ingediend omdat wij het belangrijk vinden dat de kwetsbare wijk Buytenwegh door goedgekozen woningen het liefst permanent een echte impuls krijgt en de groene uitstraling van de locatie gewaarborgd blijft. Ook het behoud van de moestuintjes vinden wij belangrijk. We denken als het in het Buytenwegh permanente bebouwing wordt, eerder aan senioren-woningen, waardoor de doorstroom uit eengezinswoningen wordt bevorderd en senioren kunnen genieten van uitzicht op het groen.
Tot slot. De PvdA vindt dat het college nu goed de regie moet pakken met betere communicatie en heldere visie op welke soort woningen past bij de locaties. Meer inspraak van omwonenden daarbij en eerbiediging van de groene omgeving.

De **voorzitter**: Ik zou haast zeggen 'u had nog een halve minuut', van de flexibiliteit. Het was iets over de tijd heen. Mevrouw Bakkers, D66. Gaat uw gang.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Dank u voorzitter. De bewoners keerden zich er al tegen en onze raad sprak er uitgebreid over, de flexwoningen. En ook D66 ziet flexwoningen op het Noordhovetracé niet zitten. De groene kwaliteit van onze woonwijken dienen we te beschermen. Wat ons betreft, offeren we dus geen groen op voor die flexwoningen in het Noordhovetracé.
De onrust die bij omwonenden is ontstaan is absoluut geen goede zaak. Het werd al eerder benoemd vanavond en we gaan ervan uit dat het college dat zich aantrekt en het proces met omwonenden beter gaat inrichten. We dienen daarom de motie van GroenLinks mede in om inwoners al te informeren bij de bekendmaking van onderzoek over de mogelijke woningbouwontwikkeling. Verder zullen we ook de motie mede-indienen, waarin Zó! Zoetermeer oproept om de haalbaarheid van flexwoningen op Kwadrant A opnieuw te onderzoeken en samen met de VVD dienen we de motie in om naar voorbeeld van de deelgebiedsvisies in de binnenstad met omwonenden tot een visie te komen. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bakkers, dan gaan we naar mijnheer Boerboom, die een halve minuut extra heeft.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, afgelopen weekend is GroenLinks op bezoek geweest in Buytenwegh. We hebben een indringend gesprek gehad dat ons heeft laten zien dat Buytenwegh onze aandacht acuut nodig heeft en hier gaan we graag na het reces verder met de raad over in gesprek. Vanavond gaat het echter specifiek over flexwoningen. Wat betreft het baggerdepot ziet GroenLinks dit niet als passend op deze locatie. We zien in de toekomst woningbouw wel als mogelijkheid, mits voldaan wordt aan twee voorwaarden. Ten eerste moeten ze de sociale draagkracht van de wijk versterken. Hiervoor dient GroenLinks een motie in samen met PvdA, D66 en Zó! Zoetermeer. Ten tweede moeten de woningen passen in het groene karakter van de Meerpolder en mogen de wijktuinen wat GroenLinks betreft niet worden aangetast. We willen dit graag vanavond met... Ik zie een interruptie, voorzitter.

De **voorzitter**: Gaat uw gang, mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): U mag uw zin ook nog even afmaken, hoor.

De **voorzitter**: Als u nu zelf het woord...

Mevrouw **Frinking** (CDA): Oké, laat maar.

De **voorzitter**: Gaat u uw vraag maar stellen, mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Even over de Zwaardslootseweg en dat hoor ik eigenlijk de hele avond al. In het locatieonderzoek wordt eigenlijk gezegd over die plek dat het voor permanente woningen eigenlijk ongewenst is vanuit natuuroogpunt en dat het alleen nog maar voor flexwoningen geschikt zou zijn. Juist vanwege dat natuuroogpunt niet. Waarom bent u dan nu toch voor permanente woningen daar?

De **voorzitter**: De heer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij zijn er twee dingen. Het tweede punt was net gemaakt. Enerzijds zien wij dat die draagkracht van die wijk onder druk staat en wij maken ons wel zorgen dat er toch vaak in die flexwoningen kwetsbare doelgroepen terugkomen. Daarom zien wij op dit moment flexwoningen daar niet als geschikt alternatief. Ten tweede denken wij dat er best een mogelijkheid is om permanente woningbouw... Want het college heeft mij er in ieder geval niet van kunnen overtuigen dat daar verschil in zit, dat tijdelijke woningen het groen niet aantasten en permanente woningen wel. Wij zouden liever zien dat we dan, als er ontwikkelingen zijn – maar van ons hoeft het niet acuut, de VVD roept daar wel toe op om dat zo snel mogelijk te doen – mochten er in de toekomst wel ontwikkelingen zijn, dat we dat in ieder geval doen in harmonie met het groene karakter, ook als het permanent is. Dus zo zien wij dat.

De **voorzitter**: Mevrouw Frinking nog behoefte om te reageren.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Nou ja, in het locatieonderzoek wordt exact dat wat u nu zegt, benoemd als een punt dat nader onderzocht moet worden. Volgens mij is dat nu precies ook de opdracht die we het college moeten geven: ga dingen nader onderzoeken. Dit is een eerste analyse geweest.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, voorzitter. Ik heb gemerkt dat de inwoners behoefte hebben aan duidelijkheid en met name ook als het bijvoorbeeld gaat over die wijktuinen, daar leeft gewoon onzekerheid. Ze hebben elke keer weer van jaar tot jaar een overeenkomst en weten eigenlijk niet waar ze aan toe zijn. Wij zouden graag willen dat we vanavond als raad daar gewoon een principe-uitspraak over doen, dat die wijktuinen hoe dan ook geen onderdeel zijn van het verdere proces.

De **voorzitter**: Ik zag nog een interruptie van de heer Meijroos. Gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. Ik vind de motie wat prematuur en wat voorbarig, maar zou u mij kunnen duiden wat de doelgroep die de draagkracht van de wijk versterkt precies behelst?

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Volgens mij hebben we in Zoetermeer 2040 duidelijk met elkaar vastgesteld dat we meer balans willen in onze wijken. Volgens mij hebben we er allemaal als raad mee ingestemd. Als we dan gewoon kijken, we zijn nu in Meerzicht begonnen met het gebiedsprogramma en wat mij betreft, is dat ook zo snel mogelijk nodig in Buytenwegh omdat we daar ook zien dat er een disbalans is. Omdat er daar een grote vraag is naar zorg, dat de sociaaleconomische status helaas wat lager is dan in andere delen van de stad. Wij willen dus graag dat als er woningen ontwikkeld worden, die ook iets toevoegen en die wijk meer in balans brengen.

De **voorzitter**: De heer Meijroos.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): U geeft zelf al aan dat het niet de sterkste wijk van Zoetermeer is en u zegt 'daar willen we iets tegenover stellen'. Wat stelt u voor? Een villa? Of een park?

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dat is niet flauw bedoeld. Ik ben echt serieus benieuwd naar wat u dan precies bedoelt.

De **voorzitter**: Via de voorzitter blijven doen hè? Laten we die spelregel nog gewoon even vasthouden. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Dat is nou juist iets waarvan ik zeg 'laat dat nou door het college in een verder onderzoek uitzoeken'. Want zover wil ik nu niet gaan dat ik dat ook al wil dichttimmeren. Dus mijn idee is wel 'het moet uiteindelijk bijdragen aan die draagkracht van de wijk'. Maar welke groep? Dat zou wat mij betreft een mooi onderdeel kunnen zijn van de nadere analyse.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat met uw verhaal.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, volgens mij was dat nog, als het nog niet duidelijk was, dat we hiervoor ook een motie indienen, samen met PvdA en D66.
En dan voorzitter, het succes van woningbouwontwikkeling hangt mede af van het goed informeren en meenemen van inwoners. Al vanaf het eerste moment. U heeft afgelopen week gezien hoeveel onrust er in Noordhove en Buytenwegh is ontstaan. En wat ons betreft, is dat in de toekomst echt een no go. Daarom dienen we een motie in samen met de PvdA en D66 om voortaan al tijdens de onderzoeksfase inwoners te informeren en aan te geven wanneer zij betrokken zullen worden.
Dank u wel.

Motie nr. 2307-08 ingediend door GroenLinks, PvdA, D66
Inwoners te allen tijde informeren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- in het coalitieakkoord participatie als een van de speerpunten wordt aangegeven;
- inwoners nog steeds via de media moeten vernemen over (mogelijke) woningbouwontwikkelingen in hun wijk;

overwegende dat:
- veel weerstand bij woningbouwprojecten weggenomen kan worden door inwoners serieus te nemen, waarbij het begint met informeren van de inwoners;
- het een kleine moeite is om inwoners te informeren met een brief;

verzoekt het college:
- inwoners al bij bekendmaking van een onderzoek over mogelijke woningbouwontwikkeling te informeren en aan te geven wanneer zij betrokken zullen worden;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2307-09 ingediend door GroenLinks, PvdA, D66
Behoud groene karakter bij eventuele woningbouwontwikkeling Zwaardslootseweg

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- er bij het baggerdepot wijktuinen liggen waar nog altijd gretig gebruik van wordt gemaakt, met name door bewoners uit de wijk Buytenwegh;
- het baggerdepot Zwaardslootseweg aan de rand van de Meerpolder ligt;

overwegende dat:
- Zoetermeer 2040 uit gaat van het versterken van het groene karakter van de stad;
- de Zwaardslootseweg een overgangspunt is van de groene Meerpolder naar stedelijk gebied;
- de wijktuinen een belangrijke plek vormen in de wijk waar inwoners genieten van sociale ontmoeting, groen en rust;

verzoekt het college:
- bij eventuele woningbouwontwikkeling aan de Zwaardslootseweg de wijktuinen ongemoeid te laten;
- bij eventuele woningbouwontwikkeling aan de Zwaardslootseweg de woningen te laten passen in de groene omgeving van de Meerpolder;

en gaat over tot de orde van de dag."

Motie nr. 2307-10 ingediend door GroenLinks, PvdA, D66, Zó! Zoetermeer
Woningbouw Zwaardslootseweg die aansluit bij draagkracht van Buytenwegh

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- een van de speerpunten van Zoetermeer 2040 is het zorgen van een balans tussen groepen met een verschillende positie op de roltrap;

overwegende dat:
- Buytenwegh een wijk is waar op dit moment sprake is van disbalans waar het gaat over de roltrap;
- het baggerdepot een van de weinig plekken in Buytenwegh is waar we als gemeente nog woningen kunnen toevoegen aan de wijk;
- veel oudere inwoners op zoek zijn naar een kleínere woning die beter past bij hun levensfase;

verzoekt het college:
- woningbouw te ontwikkelen op het baggerdepot Zwaardslootseweg voor een doelgroep die de sociale draagkracht van de wijk versterkt;
- te onderzoeken of hier een mogelijkheid is om woningen voor emptynesters te ontwikkelen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel voor uw eerste termijn. Dan ga ik naar mevrouw Bink van Zoetermeer Vooruit.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, schrik niet, dit is geen spreektekst, dit zijn de moties van de andere partijen. Dus dat scheelt weer. Sterker nog, ik heb geen spreektekst maar ik kom toch naar voren omdat ik denk dat er over flexwoningen heel veel negativiteit wordt uitgestraald en dat vind ik jammer. Het is wel een manier om sneller woningen te bouwen en dat kan ook. Dat zien we op de Ruimtebaan. Ik denk ook dat, zoals de heer Haak zegt, als het wat sneller gaat in het college en misschien wel in Den Haag, als het wat versoepeld wordt, we de wachtlijst heel snel kunnen verminderen. En op het Noordhovetracé heb ik de inwoners horen zeggen 'wij zijn niet tegen woningbouw'. Maar waarom dan geen permanente woningbouw? Dat zou dan misschien een optie kunnen zijn. Er ligt ook nog een lightrail die mogelijk, in 2040 of zo, misschien komt en misschien ook niet komt. Kun je dan dat park behouden? Dat is ook nog maar de vraag. Het is allemaal koffiedikkijken.
En dan nog even.

De **voorzitter**: Zou u willen afronden, mevrouw Bink?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja, maar ik mag mijn joker nog inzetten als het te lang duurt toch?

De **voorzitter**: Nee, niet tijdens de spreektijd, zo werkt dat niet.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Jammer. Dan nog heel even snel over het baggerdepot. We hebben het de hele tijd over de wijk Buytenwegh maar volgens mij ligt het in de wijk De Leyens. Dus graag opheldering.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van Gils heeft nog een interruptie.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, als u daar was wezen kijken, had u gezien dat er een sloot ligt tussen De Leyens en het baggerdepot en dan kan het technisch gezien wel in die wijk liggen. Maar die mensen die zijn toch – het is een leuke traditie in Friesland, over de sloot springen, dat is hier niet gebruikelijk – eigenlijk aangesloten bij de weg Buytenwegh.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Volgens mij ligt het aan de andere kant van de weg.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils nog kort.

De heer **Van Gils** (VVD): Het is een waterweg die ik bedoelde, maar aan die kant ligt De Leyens en dat is afgesloten met een sloot en aan de andere kant ligt Buytenwegh.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ik woon in...

De **voorzitter**: Even via de voorzitter, ik stel voor dat u ook bij de koffie eventjes met elkaar het gesprek verdergaat voeren.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Deze discussie is gesloten.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink voor uw eerst termijn. Mijnheer Velner van de SP. Gaat uw gang.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Iedereen heeft op dit moment moeite om een geschikte woning te vinden. Bepaalde groepen met gezondheidsproblemen en problemen van maatschappelijke en/of sociale aard ondervinden daarbij nog extra hindernissen. Voor het slagen van de doelstelling van flexwoningen is maatschappelijk draagvlak onontbeerlijk. Kleinschaligheid kan die acceptatiekansen in de omgeving vergroten, dus we willen het voorstel zoals het nu voorligt, niet in de huidige vorm of een van die twee locaties die onderzocht zijn.
We zijn ook tegen deze huidige vorm van flexwoningen, aangezien we tijdens de commissievergadering gehoord hebben dat alleen tijdwinst te halen valt in de bouwfase en in de planfase zouden we daar niets mee opschieten. Tot zover voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Velner voor uw eerste termijn. Dan ga ik over naar mijnheer Van Rumpt. Gaat uw gang.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. De ChristenUnie-SGP is nog steeds van mening dat we de flexwoningen goed kunnen gebruiken in de enorme woningtekorten. We vinden daarom dat het college gewoon verder moet gaan met het proces rondom de locatieonderzoeken en aan de slag moet gaan met de haalbaarheidsonderzoeken. Wij begrijpen uiteraard de bezwaren van omwonenden en vinden dat deze dan ook goed moeten worden meegenomen bij de haalbaarheidsonderzoeken. Maar het op voorhand stoppen van het haalbaarheidsonderzoek naar het Noorhovetracé vinden wij te voorbarig.
Kwadrant A zien we ook als een goede locatie voor flexwoningen. Het opnieuw uitvoeren van een haalbaarheidsonderzoek zouden we willen steunen, maar we zitten er wel mee dat het onderdeel uitmaakt van de visie Van Tuyllpark. We willen daarom aan het college vragen of het bezwaarlijk is dat we dus bezig zijn met die visie en daarnaast ook nog starten met een haalbaarheidsonderzoek, of kan het gewoon simultaan lopen? Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van Rumpt. Dan kijk ik rond. Is er nog iemand uit de raad die nog behoefte heeft om het woord hierover te voeren? Dan sluit ik de eerste termijn van de gemeenteraad af. Dat is dan bij dezen gedaan. Er is een verzoek tot schorsing van het college gekomen en dat ga ik ook honoreren en dat betekent dat ik de vergadering schors tot 21.50 uur. De vergadering is geschorst.

Schorsing

De **voorzitter**: Dames en heren, ik heropen de vergadering en we gaan over naar de eerste termijn van het college, het woord is aan wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter en ook dank aan de insprekers en in het bijzonder dank voor de aangeboden handtekeningen.
We hebben te maken met een enorme woningnood. Flexwoningen kunnen de druk op de woningmarkt verlichten. Met name voor de spoedzoekers is het een goede, tijdelijke oplossing. Voorzitter, ik waardeer

de betrokkenheid van de raad bij de onderzoeken die worden uitgevoerd, maar het is wat het college betreft nog te vroeg om het moties te komen over zaken die nog niet concreet zijn. Er ligt nog geen plan en ook nog geen besluit voor.
Dan zal ik nu ingaan op de moties. Van de VVD over de permanente invulling voor het voormalige baggerdepot. De uitvoering van deze motie vraagt eigenlijk om twee keer capaciteit. Enerzijds voor de visieontwikkeling en anderzijds om daar nu een permanente invulling aan te geven, en misschien ook nog wel iets tijdelijks te doen. Dus eigenlijk om die reden van capaciteitsbeslag zullen wij deze motie als niet uitvoerbaar beschouwen.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, ik zag een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik plaats toch nog een beetje vraagtekens bij het feit dat de wethouder zegt 'niet uitvoerbaar'. Aan het eind van de dag, als ik om twee keer capaciteit zou vragen, wat ik overigens niet doe, ik vraag gewoon een keer capaciteit voor een visie ontwikkelen zoals we het in de binnenstad ook doen. Dat is voor mij het volledige proces. Een keer capaciteit. Maar stel dat we dat wel zouden willen, dan is het nog altijd de raad die daarover besluit. Dus als u dan zegt 'onuitvoerbaar', vind ik dat wel een vreemde conclusie. Dan zou u ook kunnen zeggen 'daar moet dan capaciteit voor vrijgemaakt worden' en dan moeten we daarnaar kijken. Maar u heeft de prioritering toch ook nog niet af?

De **voorzitter**: Dat laatste was de vraag. Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. Er is inderdaad ook nog geen prioritering en zeker niet op een visieontwikkeling op die locatie. Er moet nog gekeken worden; praten we daar over woningbouw? Praten we over natuur? In die tussentijd zouden daar prima flexwoningen passen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter het feit dat er geen prioritering is, maakt toch dat.... Hoe weet de wethouder dan dat het onuitvoerbaar is?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Omdat we op dit moment ook nog heel veel andere opgaves hebben voor permanente woningbouw.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Waar u dus al een prioritering voor heeft aangebracht?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Dat klopt.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils, ik wil...

De heer **Van Gils** (VVD): Ik had gevraagd om de prioritering. Dus die is er al, of die is er niet? Dat is nu wel relevant natuurlijk.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Nou, op andere woningbouwlocaties wel, maar niet op deze. Er is op dit moment geen enkele aanleiding voor het college om hier een gebiedsvisie te ontwikkelen.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat.

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u wel. Geen flexwoningen op het Noordhovetracé. Deze locatie is als optie gekozen omdat de bestemming Wonen bij deze locatie goed zou passen. Uit onderzoek is gebleken dat er voldoende kabels en leidingen in de buurt zijn om hier tijdelijk woningen te realiseren. We hebben inderdaad geconstateerd dat het gevoelig ligt bij de omwonenden, maar ook hiervoor geldt, er

ligt nog geen plan en op het moment dat er een plan ligt, zullen er een haalbaarheidsonderzoek komen en daarin zullen we absoluut ook het draagvlak in de buurt meewegen. Dat doen we altijd, zoals u weet. Dan de motie van Zó! Zoetermeer.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u voorzitter. Ik hoor de wethouder aangeven dat er nog een draagvlakonderzoek komt, gaat het dan om een draagvlakonderzoek met de omwonenden daadwerkelijk? Of gaat dat weer op basis van de modules van andere projecten die vergelijkbaar zijn? Zoals voorheen?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Wat bedoelt u nou precies met andere projecten?

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. In de commissie heeft u aangegeven dat u het draagvlakonderzoek doet op een module en niet bij de omwonenden zelf te rade gaat. Dus de vraag is: gaat u dan voor het draagvlakonderzoek met de bewoners zelf in conclaaf?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter, volgens mij is het de essentie van een draagvlakonderzoek dat je met omwonenden in gesprek gaat.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter, dan constateer ik dat de wethouder nu iets anders zegt dan tijdens de commissie. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik ga naar mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. De wethouder ontraadt de motie over het Noordhovetracé, omdat hij eigenlijk zegt 'we zijn nog niet zover'. Maar als wij nu als raad ervoor kiezen dat dit geen begaanbare weg is, dan geeft dat toch juist heel veel duidelijkheid voor u? Waarom ontraadt u dan de motie?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel. Ik laat het ook aan de raad. Alleen, ik geef u aan dat op het moment dat we een dergelijke locatie zouden aanwijzen als project, er dan eerst een haalbaarheidsonderzoek moet worden uitgevoerd.

De **voorzitter**: Ik zie verder geen... Mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, misschien een deal, als Noordhovetracé als locatie wegvalt en de Zwaardslootseweg als locatie voor permanente woningbouw door deze raad wordt aangemerkt, dan kan daar de capaciteit heen.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel voorzitter. Laat ik dan in ieder geval aangeven dat er op dit moment geen capaciteit is. We hebben op dit moment ook nog geen prioritering op flexwoningen afgesproken binnen het college. Dus wat ons betreft, is er nog geen sprake van een plan of een project. Dank u wel.

De **voorzitter**: Ik zie verder geen reacties. Ik stel voor dat u verdergaat.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter, ik was gebleven of aanbeland, laat ik het zo zeggen, ik heb er nog geen woord over kunnen zeggen, bij de motie van Zó! Zoetermeer Locatiekeuze voor flex-

woningen. Deze motie zie ik als een aanmoediging. Wel wil ik een overweging meegeven. Het is een locatie die op dit moment in een visieontwikkelingstraject zit. Na de visieontwikkeling kunnen we inderdaad bekijken of daar ruimte is voor die flexwoningen. Wij zullen dan bij u terugkomen en u kunt als raad daar op dat moment anders over besluiten uiteraard.
Dan kom ik tevens bij de vraag van ChristenUnie-SGP over deze zelfde locatie. Het zal hier een locatie zijn waar op dit moment geen sprake is van een woonomgeving, maar van een bedrijventerrein.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, voorzitter, over het Kwadrant A. Er is geen permanente woonbestemming, dus nu kan het niet. Dus dan moet u die bestemming gaan veranderen. Dat zou dan ook gevolgen hebben natuurlijk voor het oude Impalagebouw waar nu de Kringloop in zit. Ik bedoel, mogen die dan ook woningen neer gaan zetten? En als we dan flexwoningen daar voor misschien wel tien tot vijftien jaar zouden neerzetten, zou je dat terrein toch juist beter kunnen gebruiken voor permanente woningbouw? Daar zou het toch veel geschikter voor zijn dan voor flexwoningen?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja, ook daarvoor geldt dat er dan eerst een prioritering zou moeten komen.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink? O, mevrouw Kraneveldt eerst nog.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dat klopt, maar dat geldt voor die flexwoningen dan ook.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dat klopt ook, dat heb ik zojuist gezegd.

De **voorzitter**: Ik ga eerst naar mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel, ik hoor de hele tijd 'we hebben eigenlijk niet de ambtenaren ervoor' en hier is al duidelijk een onderzoek gedaan. En nu gaat u misschien weer een onderzoek doen. Dat vraagt toch ook heel veel van de ambtenaren? En wat gaan we dan heronderzoeken?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel, maar dan neem ik u even mee terug in de tijd. We hebben een coalitieakkoord met flexwoningen daarin opgenomen. Tijdens de bespreking over de Ruimtebaan en met de stukken die voorbijgekomen zijn en de raadsvoorstellen is mij door de raad gevraagd om met een locatieonderzoek te komen over andere mogelijke locaties. Dat is gebeurd. Naar aanleiding daarvan is er een agenderingsverzoek gekomen door uw raad. Dat is de reden dat we hier staan en dat u met elkaar daarover in debat bent.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, ik denk dat ik niet duidelijk genoeg ben. Het gaat mij puur om die locatiekeuze voor flexwoningen van Zó! Zoetermeer. We hebben daar al een locatieonderzoek gedaan. Waarom dan nogmaals een locatieonderzoek? Dit is niet geschikt, althans, zo komt het uit. Dan denk ik bij mezelf 'dan kunnen we toch beter kijken naar bijvoorbeeld waar u wel al positief over bent?'

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja, daarom laat ik deze motie ook aan de raad.

De **voorzitter**: Ik ga naar mijnheer Van Gils. Gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Ja voorzitter, er is nu een aantal keer in de beantwoording van de wethouder onduidelijkheid die voortkomt uit prioritering. Maar dat bepaalt de wethouder. Die bepaalt de prioritering. Dus de onduidelijkheid van de wethouder ligt natuurlijk wel een beetje bij de wethouder en mevrouw

Kraneveldt gaf het ook al aan 'als we nu deze motie aannemen, geven wij u die duidelijkheid'. Dus ik begrijp niet helemaal hoe het een argument kan zijn dat er geen duidelijkheid is, zodat wij u geen duidelijkheid mogen geven. Dat kan toch niet?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Nou, de prioritering wordt niet gemaakt door mij, maar wordt gemaakt door het college. Daarnaast is er ook een aantal andere opgaven, waaronder flexwoningen. En er ligt nu geen plan voor, nogmaals. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): De wethouder spreekt toch namens het college? Waar ik 'de wethouder' zeg moet ik dan de volgende keer 'het college' zeggen, excuus, maar uiteindelijk is het het college, dus de wethouder die daarover gaat.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ik hoor geen vraag voorzitter.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat.

wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. De motie van PDvZ, het borgen van de flexwoningen.

De **voorzitter**: Voordat u verdergaat, zie ik nog een interruptie van mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): voorzitter, dank u wel. De wethouder was halverwege de beantwoording van mijn vraag toen hij geïnterrumpeerd werd en ik dacht dat hij nog verder zou gaan met de beantwoording. Maar wat ik tot nu toe begreep: u gaf aan 'we gaan eerst de gebiedsvisie afronden en dan zou er mogelijk een haalbaarheidsonderzoek naar Kwadrant A gedaan kunnen worden'. Maar in de motie staat nu dat de gebiedsvisie geen beperking hoeft te zijn, in de overweging. Dus ik vraag me even af hoe het hoe het zit, zegt u nou 'dat kan wel, we kunnen wel gewoon tegelijkertijd die gebiedsvisie en dat haalbaarheidsonderzoek doen'? Of zegt u nu 'we gaan eerst die gebiedsvisie afronden en dan pas aan de slag met eventueel een nieuw haalbaarheidsonderzoek'?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: De motie roept volgens mij op tot een onderzoek, waarbij rekening wordt gehouden met de gebiedsvisie Van Tuyllpark. Ik heb aangegeven 'ik laat dat aan het oordeel van de raad'.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): In waar de motie toe oproept, zie ik niet terug dat ze zeggen dat het in die gebiedsvisie thuishoort, of zoiets. Er staat alleen in de overweging dat de gebiedsvisie geen beperking hoeft te zijn. Dus als dat geen beperking hoeft te zijn, kan het dus naast elkaar lopen en volgens mij hoorde ik u net zeggen dat we eerst de gebiedsvisie af gaan ronden en dan pas aan de slag gaan. Dat wijkt toch af van hetgeen dat in de overweging staat?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel voorzitter. Wij kunnen daar... Natuurlijk, als u deze motie aanneemt, dan zullen we daar onderzoek naar doen, wat u vraagt. Dat zou inderdaad onderzocht moeten worden. Dus ik snap uw vragen. Die hebben wij ook en op dat moment moeten we kijken of het past. Daar roept deze motie toe op. dank u wel.

De **voorzitter**: Mag ik eerst naar mevrouw Frinking.

Mevrouw **Frinking** (CDA): Even voor mijn beeld. De volgende stap die volgt uit een voorstel dat nog niet als besluit is toegestuurd aan de raad, is een haalbaarheidsonderzoek. Dus de locatieonderzoeken zijn gedaan en een haalbaarheidsonderzoek zou het vervolg zijn? Een haalbaarheidstoets is de tweede

stap en voor een haalbaarheidsonderzoek heeft u twee gebieden aangewezen waarin u dat zou willen doen. In het kwadrant moet eerst nog een gebiedsvisie worden ontwikkeld en dan pas een haalbaarheidsonderzoek. Dat is wat in uw locatieonderzoek staat. Is dat nog steeds de volgorde die u aanhoudt? Of zegt u 'ondanks dat die gebiedsvisie van het Van Tuyllpark er nog niet is, ga ik toch verder met het haalbaarheidsonderzoek als deze motie wordt aangenomen'?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Als deze motie wordt aangenomen, dan vraagt uw raad mij dit te doen. Ja, dat klopt, wat u zegt, wat u als laatste schetste.

De **voorzitter**: Ik kijk even rond. Zijn er nog anderen? Dan stel ik voor dat de wethouder verdergaat.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. De motie van de PDvZ, het borgen van de flexwoningen. Om een goede balans te zoeken naar locaties waar eventueel statushouders of andere doelgroepen worden geplaatst. Eigenlijk doen we dit altijd. Dat hebben we bij de Ruimtebaan ook gedaan en dat zullen we bij nieuwe mogelijke locaties ook altijd doen. Er zal heel goed worden gekeken naar de gezonde balans van de doelgroepen die we daar willen plaatsen.
Gestapelde flexwoningen. Dat is eigenlijk inderdaad ook de intentie van flexwoningen zoals we dat in Zoetermeer willen doen. Dus dat doen we ook eigenlijk al.
Procedures verkorten, daar heeft u ook al een discussie of een debat over gevoerd met elkaar. Ja, dat proberen we natuurlijk altijd. We willen daar op een project niet vertragen. Op het moment dat een project geprioriteerd is, of aangenomen is als project, zullen we daar natuurlijk de nodige vaart in houden.
En vervolgens vraagt u betrokken buurtbewoners in ieder geval bij de locatie te betrekken, c.q. beter te informeren. Dit willen we ook inderdaad doen en we hebben daar natuurlijk ook de vorige keer van geleerd. Ik heb er ook iets over gezegd bij het vorige agenderingsverzoek, dat we daar een volgende keer, zeker bij soortgelijke locaties, als flexwoningen, zorgvuldiger mee willen omgaan. Eigenlijk zou ik zeggen, deze motie laat ik aan de raad, maar eigenlijk doen we dit al.

De **voorzitter**: Ik zie nog twee interrupties. Eerst mijnheer Van den Boomgaard en dan mijnheer Haak.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik hoor de wethouder zeggen dat we daar zorgvuldig mee omgaan, maar blijft het dan bij informeren of wordt het ook consulteren, dus wordt er ook geluisterd naar die omwonenden?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Voor wat betreft een vergelijkbare situatie als waar we nu over praten, een locatieonderzoek, hebben we bij de gevoeligheid van flexwoningen meegenomen dat we daar anders over zullen communiceren dan we dat nu hebben gedaan. We hebben nu gemeend uw raad te informeren middels een memo en bij flexwoningen zullen we daar wat anders mee omgaan. En op het moment dat u praat over consulteren, dan praat je echt over de haalbaarheidsfase wanneer we een project echt geprioriteerd hebben en het een startbrief heeft gekregen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dit baart mij dus zorgen. Want het prioriteren doen we dus eigenlijk niet, zo laat mogelijk, en de participatie met de omwonenden is eigenlijk informeren of, ik zal het gewoon plat zeggen, over de schutting flikkeren. Dat geeft mij zorgen maar niet alleen mij, ook de omwonenden. En terecht. Als we de insprekers horen over de economisch sociale cohesie, wat daar uit voortkomt, dat een wijk als Buytenwegh dat niet kan hebben. Maar neem ook het Noordhovetracé, wat over de Ruimtebaan. Maar ook de gemeente Alphen aan den Rijn. Die zit natuurlijk ook aan deze kant met flexwoningen met dezelfde inwoners. Die raakt dan ook uit balans, dus ik snap die zorgen en met het niet tijdig prioriteren – daar hebben we het nu over – wordt die onrust alleen maar groter. Ik vraag dus gewoon rekenschap te geven van die onrust bij de bewoners en juist en tijdig te prioriteren.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ik neem het mee als aanmoediging. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Haak, gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Ik begrijp uit de woorden van de wethouder dat hij eigenlijk deze motie van ons onderschrijft en aanmoedigt. Of heb ik dat verkeerd begrepen?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Volgens mij ben ik duidelijk geweest en heb ik gezegd dat we dit al doen, dus als u heel concreet een reactie wilt horen, dan zou ik zeggen 'deze is overbodig'.

De **voorzitter**: Mijnheer Haak.

De heer **Haak** (PDvZ): Ja, overbodig, maar kunt u dan garanderen dat die balans die wij in deze motie voorstellen inderdaad ook uitgevoerd wordt?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter, goed, zoals u allen weet, op het moment dat er een raadsvoorstel komt voor een locatie, net als bij de Ruimtebaan, wordt u ook meegenomen in de doelgroepen die geplaatst worden. Dus dan komt het weer bij u voorbij en dan kunt u inderdaad daar een oordeel over vellen. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik stel voor dat u verdergaat met de andere moties.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel voorzitter. Dan kom ik bij de motie van FVD Stoppen met flexwoningen. Dat heeft geen... De coalitie heeft besloten om in te zetten op flexwoningen, dus ja. Ik hoor u ook al zeggen 'veel meer inzetten op permanent'. Ja, dat doen we al. Er lopen zeventig projecten, twee van deze projecten zou 3% zijn op het totaal, dus deze zou ik aan het oordeel van de raad willen overlaten.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard een interruptie?

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja dank u voorzitter, ik twijfelde eigenlijk een beetje, want de wethouder geeft het oordeel aan de raad, dus ik ben daar op zich wel hartstikke blij en dankbaar voor. Het is wel iets dat in uw coalitieakkoord zit. Toch heb ik wel het motto liever ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Dat geldt ook voor een coalitie en het college dat hierbij zit. Kijk, het geeft namelijk een enorme druk op het ambtelijk bestel. En de hele inbreng van de wethouder tot nu toe is het niet goed kunnen prioriteren, want het is of het een, of het ander. Dat bedoel ik met 'laten we dan focussen'. Er is een Zeeuws gezegde, als je een konijn wilt pakken en je hebt tien konijnen in het veld, focus dan niet op tien konijnen maar focus op één, want dan vang je er ook een. Dat is meer mijn aanmoediging met deze motie. 'Laten we de focus leggen waar het hoort'. Niet alleen een dak boven het hoofd. Mensen willen een thuis. Dank voor het oordeel aan de raad laten.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard. Ik zie mevrouw Kraneveldt ook.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, ik dacht even 'hoor ik het nou goed?' Maar ik denk niet dat uw coalitiegenoten, beste wethouder, blij zijn met het feit dat u een motie die oproept om gewoon helemaal geen flexwoningen meer te doen, aan het oordeel van de raad laat. Dat zou u toch moeten ontraden? Want u heeft in uw coalitieakkoord opgeschreven dat u ook inzet op flexwoningen, dus ik snap die advisering niet.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel. Kijk, als coalitie hebben we ingezet op flexwoningen en dat is wat ik meegeef aan de raad. En het lijkt mij niet verstandig om deze motie aan te nemen omdat ik van mening ben dat de doelgroep waar we juist behoefte aan hebben om die druk op die woningmarkt te verlagen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja maar, dat is toch gek als u zegt 'we zetten daar op in'. Dat heeft u nota bene met elkaar uitonderhandeld. Die flexwoningen zijn voor een aantal coalitiegenoten van u erg belangrijk. U zegt 'het zou niet mooi zijn als die motie wordt aangenomen', maar u zegt 'oordeel raad'. Dat is eigenlijk normaal gesproken een neutrale opvatting van een college 'nou ja, u neemt het aan of u neemt het niet aan en dan kijken wij wel hoe we het uit gaan voeren'. En nu zegt u 'oordeel raad'. Ik vind dat heel gek voor iets dat tegen uw eigen coalitieakkoord indruist.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Nee hoor, dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Even kijken, ik zag mevrouw Bink en dan ga ik naar mijnheer Van Rumpt.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter. Ik wil toch even aansluiten bij mevrouw Kraneveldt. Kan het ook zo zijn dat de onduidelijkheid van de wethouder de onduidelijkheid geeft in de raad? Want als je iets wilt als coalitie, ga je toch niet zeggen 'oordeel raad'? Ik snap dat niet.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Bij nader inzien wil ik er echt wel afstand van nemen. Die motie is niet onuitvoerbaar, of dat waar die toe oproept, alleen heeft hij niet onze voorkeur als college. Dat is wat ik u meegeef. We hebben als coalitie aangegeven 'we hebben een voorkeur voor flexwoningen'. Dat is ook wat blijkt uit het locatieonderzoek. Inderdaad, als college zien we het op dit moment zeker niet zitten om te stoppen met flexwoningen. Alleen, er zal ook capaciteit nodig zijn. Dank u wel, voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard. Sorry, eerst mijnheer Van Rumpt. Die had ik als eerste. Excuses.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, volgens mij ontstaat deze discussie omdat we niet helder hebben welke systematiek we nu gebruiken. In het voorjaarsdebat gebruikten we de systematiek dat werd gezegd 'het is onuitvoerbaar', of het is 'oordeel raad'. Maar ik hoor nu ook ontraden. Alles loopt door elkaar. Welke systematiek hanteren we? Want als het gewoon is dat deze motie wel uitvoerbaar is maar dat u hem eigenlijk als college niet wil, maar u zegt dat omdat we de nieuwe systematiek aanhouden, dan moeten we daar helderheid in scheppen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, als ik als voorzitter mag, want ik denk dat het ook op zichzelf goed is om daar even helderheid over te scheppen. Ik stel voor dat ik de vergadering schors voor tien minuten en dan komen we daar straks op terug en dan kunnen we even kijken hoe het in die categorieën ook past. Ik schors de vergadering voor tien minuten.

Schorsing

De **voorzitter**: Leden van de raad, dames en heren. Ik heropen de vergadering en geef het woord aan wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Ik hing nog in de systematiek van het voorjaarsdebat. Ik wil daar graag mijn verontschuldiging over maken. Het was niet de bedoeling om jullie in verwarring te brengen. Ik was gebleven bij de motie Stoppen met flexwoningen. Ik wil daar graag heel duidelijk over zijn. Die zal ik dan ook ontraden om de reden dat wij dit hebben opgenomen in het coalitieakkoord.
De motie van GroenLinks.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag, een interruptie van mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dit snap ik niet voorzitter. Ik hoor eerst 'oordeel aan de raad'. En dan gaan we – wat zal het geweest zijn? – zeven minuutjes schorsen en dan is de wethouder tot de orde geroepen door de rest van de coalitie. Of hoe zit dit? Hoe gaat dit dan? Ik bedoel 'oordeel aan de raad is oordeel aan de raad'. We hadden het al over 'beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald'. En ik zie in een keer een totaal andere wethouder terugkomen. Ik hoor graag een toelichting hierop.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Ja, u geeft het zelf al aan, beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald. Ik heb u mijn excuus gemaakt voor de systematiek die ik hanteerde vanuit het voorjaarsdebat. Ik ontraad uw motie. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u verdergaat met de andere moties.

Wethouder **Weerwag**: Dank u wel. De motie van GroenLinks Behoud het groene karakter bij eventuele woningbouwontwikkeling Zwaardslootseweg. Die zal ik ook ontraden. Deze is echt prematuur en vooruitlopend op een plan dat er nog niet ligt.
De motie...

De **voorzitter**: Een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Dat verbaast mij dan weer, want als u dan die systematiek hanteert van het voorjaarsdebat, gaat u of ontraden als de motie niet uitvoerbaar is, maar deze is volgens mij prima uitvoerbaar, wij geven u iets mee. Dat ten eerste. En de tweede, de vraag die wij aan u hebben is: die mensen maken zich zorgen over de toekomst, met name waar het gaat over die wijktuintjes. Wilt u die mensen al die tijd in onzekerheid laten?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u wel voorzitter. Nogmaals, er ligt geen plan voor en op elk stukje grasveld kunnen we wel een onderzoek gaan doen 'zijn er flexwoningen mogelijk?' of kunnen mensen bedenken 'zouden er bij mij flexwoningen kunnen komen?' Dat ligt nu niet voor.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, we hebben in het verleden vaak genoeg gezien dat het college ineens met flexwoningen uit de hoge hoed komt en daarom juist willen we dat aan de voorkant meegeven. Dus ik zie hier niet het probleem in. Volgens mij is dit juist dus ook gegeven de nieuwe systematiek die we hanteren, oordeel raad, en niet iets wat u dan kunt ontraden op zo'n moment.

De **voorzitter**: Nog een reactie, wethouder? Dat was een constatering geloof ik. Of wilt u dat nog in een vraagvorm gieten?

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja voorzitter, dat is gewoon een oprechte vraag, hoe komt u dan... Want als we echt daadwerkelijk die systematiek hanteren van het voorjaarsdebat, dan moet dat ook zo worden gedaan nu. Dan kom ik tot een andere conclusie.

De **voorzitter**: Ja, maar volgens mij moeten we een beetje oppassen dat nu de systematiek ineens leidend wordt in deze discussie. We hebben bij het voorjaarsdebat afgesproken dat er bepaalde categorieën aan ten grondslag liggen en uiteraard is het college, volgens mij net als u, gewend om ook de eigen woorden daarin te kiezen. Dus daar zou ik nog even een pleidooi voor willen houden. Daar heeft het advies van de wethouder ook mee te maken. Ik zag mevrouw Bink, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. In aansluiting op de heer Boerboom en met dank aan mevrouw Frinking, in het locatieonderzoek van flexwonen, bijlage 2 staat dat het tijdelijk toestaan van flexwoningen een opmaat kan zijn voor permanente woningen en dat is ongewenst vanuit het natuuroogpunt. Het heeft een groen karakter, er zit helemaal geen woningbouw op, dus ik denk dat dit een verkeerde discussie is. Zoals het hier staat in het locatieonderzoek, kan het niet.

De **voorzitter**: Is dat een vraag aan de wethouder of die het daarmee eens is?

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ik kan aan de wethouder vragen of hij het ermee eens is, maar ik denk dat als het hier staat, hij het ermee eens zal zijn. Maar ik kan het vragen, bij dezen de vraag.

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Dank u voorzitter. Ik ben het ermee eens.

De **voorzitter**: Oké. De heer Meijroos, gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel, een vraag aan mevrouw Bink, voorzitter. Hoe ziet zij dat als ondersteunend naar GroenLinks? GroenLinks pleit op die groene plek voor permanente woningbouw.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Voorzitter, dank u wel. Nee, GroenLinks kijkt inderdaad naar permanente woningbouw, maar GroenLinks kijkt ook naar de schooltuintjes. En ik denk dat als we dit hier lezen, de schooltuintjes echt wel zullen blijven bestaan en dat GroenLinks er niet bang voor hoeft te zijn.

De **voorzitter**: De heer Meijroos nog?

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u voorzitter, maar volgens mij creëert het alleen maar juist onrust als we het nu gaan hebben over moestuintjes die moeten blijven. Waarom heeft u dat dan niet eerder op de agenda gezet, maar gebruikt u dit nu, terwijl we gewoon een open discussie hebben over flexwoningen, om moestuintjes er voor de bühne bij te slepen, terwijl dat al honderd keer op de agenda had gekund en dan doet u dat niet.

De **voorzitter**: Mevrouw Bink nog. Dan mijnheer Boerboom.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank voorzitter, ik heb geen behoefte om deze motie te verdedigen, maar ik haak aan op het feit dat GroenLinks zich geen zorgen hoeft te maken omdat het een groene bestemming heeft.

De **voorzitter**: Dank u wel, ik ga naar mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Volgens mij zijn er twee zaken, een is dat wij niet per definitie hier permanente woningbouw willen. Wij zeggen 'als daar ontwikkelingen komen, dan is dit voor ons een belangrijk uitgangspunt'. En dat willen we meegeven, want dit is gewoon een oprechte zorg. Ik ken u als de partij die juist die inwoners centraal stelt en dit zijn echt twee centrale punten die door die wijk meegegeven worden.
Het andere gaat over die schooltuintjes. We hebben in het verleden vaker gezien dat als het aan aangrenzend is aan een andere locatie en het college denkt 'hé, we kunnen hier ook wel meer woningen kwijt' en dat er dan ineens een voorstel ligt. Daar heb ik geen zin in. Dat is ook waar de inwoners zich zorgen om maken. Dus laten we nou gewoon die duidelijkheid voor ze scheppen. Dat is waar deze motie toe oproept.

De **voorzitter**: Ik zie de heer Meijroos, gaat uw gang.

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel voorzitter. We zijn natuurlijk altijd voor duidelijkheid als LHN. Het is inderdaad heel belangrijk dat bewoners van tevoren mee worden genomen bij dit soort trajecten. Alleen vind ik de moties die nu de ronde doen weinig brengen qua duidelijkheid en meenemen van de inwoners. Er ligt nog niets voor. Er ligt nog niets voor dus waarom zou je hier dan al mee komen? Dat geeft juist alleen maar onrust. Bent u dat met mij eens?

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Nee voorzitter en ik word daar ook zo langzamerhand wel een beetje moe van dat we hier elke keer... Wij zijn als raad het hoogste orgaan. Wij geven kaders mee aan het college en wat ons betreft, is dit een belangrijk kader, een uitgangspunt als we verdergaan in die ontwikkelingen. Dat we elke keer het college daarin alle vrijheid laten 'we zien wel waar ze mee komen en dan gaan we dan wel een keer die discussie aan'. Volgens mij is dat absoluut niet wat onze rol is, want onze rol is juist om nu aan de voorkant kaders mee te geven, zodat het college uiteindelijk binnen die kaders met een voorstel kan komen.

De **voorzitter**: Er komt ook nog een tweede termijn, zeg ik er voorzichtig bij. Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter. Ik wil op de heer Boerboom aanvullen. Als je gaat onderzoeken hoe je flexwoningen ergens mogelijk maakt, ga je ook sturen op een bepaalde uitkomst en dan mag je als raad best aan de voorkant stellen als dat niet gewenst is, dat kan je aan de voorkant doen. Het is ook zonde om dat eindeloos boven de markt te laten hangen.

De **voorzitter**: Verder geen interrupties meer, dan vraag ik de wethouder verder zijn betoog af te maken met de advisering.

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil echt wel bij deze moties aangeven dat alle zorgen die u heeft, op een later moment komen, namelijk op het moment dat een locatie een ontwikkeling wordt. Dat blijf ik richting u benadrukken en dan bent u zeker als raad aan zet. U gaat er inderdaad over, dat klopt, mijnheer Boerboom, absoluut.
Voor wat betreft, de motie Inwoners te allen tijde informeren. Te allen tijde, dat is best een uitdaging. Ik denk dat het goed is zoals we het nu doen en dat is als volgt: op het moment dat het project concreet is, zullen er inderdaad communicatiemiddelen worden ingezet, middels persberichten, gemeentewebsite, de wijkwebsite en op moment dat er sprake is van een haalbaarheidsonderzoek, zal er worden geparticipeerd in de buurt en in de wijk zoals we dat overal altijd doen. Daarom zal ik deze motie ook ontraden.

De **voorzitter**: Voor u verdergaat, eerst naar mijnheer Boerboom en dan mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel. Voorzitter, we hebben twee weken of inmiddels denk ik drie weken geleden een uitvoerig debat over flexwoningen gehad. Een van de centrale thema's daar was uiteindelijk ook het informeren van de inwoners. U gaf daar zelf aan 'dat is niet helemaal handig gegaan'. Nu geven we u een motie waarin we u een handreiking doen. En dan gaat u hem ontraden? Dit matcht toch niet helemaal met elkaar?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb zojuist ook al aangegeven, ook bij mijnheer Van den Boomgaard van FVD, op het moment dat het hier gaat over de flexwoningen wij de gevoeligheid absoluut hebben meegenomen als college. We hebben dat ook eerder inderdaad aangegeven. Dat is helemaal juist. Alleen om op dit moment bij elk woningbouwproject waar ook maar enigszins een idee bestaat, vinden we dat echt te vroeg om omwonenden ongerust te maken. Zeker als er nog geen prioritering is, zeker als er nog geen plan is. Het lijkt ons gewoon niet verstandig.

De **voorzitter**: Ik ga even nog naar mijnheer Boerboom en dan naar mijnheer Van den Boomgaard, ik ben u niet vergeten.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik hoor u in ieder geval zeggen, want dan zijn we al een stapje verder, dat u bij flexwoningen wel hiervoor openstaat en het wel op deze manier wilt aanpakken. Dan wil ik dat in ieder geval graag van u horen en dan kunnen we dat als toezegging noteren. Dan gaan wij daarna nog nadenken over deze motie, maar bij flexwoningen voel ik in ieder geval die urgentie en deelt u dat en kunt u die toezegging doen?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Volgens mij ga ik het nu voor de derde keer zeggen, mijnheer Boerboom. Ik heb het inderdaad ook al bij mijnheer Van den Boomgaard genoemd, bij flexwoningen voelen we gevoeligheid en zullen we daar een andere keer anders mee omgaan.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dat is een toezegging, maar hoe u er anders mee omgaat, vind ik nog weinig concreet. Dus hoe gaat u daar dan in de toekomst anders mee om?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Volgens mij in de informatievoorziening, ik heb u vorige keer aangegeven dat we

niet hadden kunnen voorzien, dat het memo aan uw raad zo'n impact zou hebben dat het AD er een artikel over zou schrijven, dat het zo'n impact zou hebben op omwonenden, dat we keurig de omwonenden die ons benaderd hebben, beantwoord hebben. Dat we ook die omwonenden hebben gezien vertegenwoordiging van hun wijk, buurt, straat. Daar is heel goed contact mee geweest. Die impact nemen we mee. Maar vooralsnog zien wij ook de belasting aan capaciteit voor de ambtelijke organisatie als reden om dat niet zomaar bij elk project te gaan doen.

De **voorzitter**: Ik wil nu eerst even naar mijnheer Van den Boomgaard want anders... Ik snap uw... Maar ik wil eerst naar mijnheer Van den Boomgaard en dan kan ik straks terug naar mijnheer Boerboom.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Dank u voorzitter. Ik hoor de wethouder tot twee keer toe zeggen dat hij de gevoeligheid snapt, et cetera, en dat hij dat in ogenschouw neemt, maar neemt hij dan ook alles mee? Ook wat omliggende gemeenten doen, eigenlijk in een straal van een paar honderd meter? Zoals de gemeente Alphen aan den Rijn, die ook flexwoningen in die regio wil bouwen? En dat het dus een cluster wordt dat groter en groter wordt in die omgeving, waardoor de onrust alleen maar toeneemt? En u verwijt ons dat wij tijdig de prioritering willen doen. En dat er onrust is bij de bewoners door een memo, maar het is uw locatieonderzoek dat dat dus begonnen is en dat dus nu in de tussentijd geen duidelijkheid biedt. Dus u kunt het ons nooit kwalijk nemen dat er onrust is omdat het locatieonderzoek gedaan is en het draagvlakonderzoek middels een module is gegaan en niet inhoudelijk bij de mensen zelf. Dat is vragen om onrust. Dus ik vraag u: neemt u alles mee? Dus ook wat omliggende gemeenten doen en bent u ervoor om de rust te doen wederkeren en zo snel mogelijk – en als u het niet doet, doen wij het vanavond – de zekerheid te geven voor die omwonenden?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u wel voorzitter. Als ik u de indruk heb gegeven dat ik u als raad iets kwalijk neem, dan wil ik dat graag ontkrachten, want volgens mij heb ik dat niet gezegd en zeker niet bedoeld. Dus bij dezen.
Voor wat betreft het ontkrachten van de omwonenden, blijf ik u zeggen dat er op dit moment geen plan voorligt. Er ligt geen besluit voor, er ligt geen plan voor. Dat is wat ik u kan meegeven. En ook de omwonenden. Er is ook geen prioritering op dit project. Dank u wel voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja dank u voorzitter, dan gaan we even herhalen wat ik het laatst gezegd heb. Ik begrijp dus dat er geen prioritering is, maar wel een locatieonderzoek dat onrust geeft bij bewoners. Wij zijn hier als raad voor de bewoners, dan zullen wij vanavond de zekerheid proberen te bieden voor onze bewoners, als u verzaakt. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel. Verder geen reactie? Dan mijnheer Boerboom nog behoefte om nog een reactie te geven? Graag geen applaus dames en heren, dat heb ik al gevraagd. Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Voorzitter, ik wil alleen nog graag even vragen dat de toezegging die de wethouder net heeft gedaan, genoteerd wordt. Dat zou ik fijn vinden.

De **voorzitter**: Dat kan maar dan moet ik hem wel even wat scherp krijgen want anders wordt het voor mij ook lastig om te formuleren aan mijn kant. Dan moet ik even aan de wethouder vragen wat hij precies heeft toegezegd.

Wethouder **Weerwag**: Ja, dank u voorzitter. Volgens mij heb ik toegezegd dat er bij flexwoningen bij een dergelijk onderzoek specifiek op flexwoningen de buurt geïnformeerd zal worden.

De **voorzitter**: Ik kijk even naar mijnheer Boerboom of dat voldoende is.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dat inwoners geïnformeerd worden per brief en dat ze dat niet via social media of op een andere manier te weten moeten komen.

Wethouder **Weerwag**: We zullen daar de communicatielijn voor volgen, zoals ik u net gezegd heb, dus dat gaat via een persbericht en de website van de gemeente, de wijkwebsite en op het moment dat een

project een haalbaarheidsfase ingaat, volgt inderdaad de uitnodiging per brief.

De **voorzitter**: Ik schrijf in ieder geval op, ik constateer dat er een toezegging is gedaan om juist bij flexwoningen op die communicatie en tijdige informatie richting bewoners wat te doen. Die zullen we als toezegging noteren. Ik kijk even naar de wethouder of hij nog andere moties had te behandelen.

Wethouder **Weerwag**: Voorzitter, ik heb nog een motie, en dat is, zoals LHN het noemde, de villawijk. Woningbouw te ontwikkelen op het baggerdepot voor de doelgroep die draagkracht van de wijk versterkt. Dat is natuurlijk een hartstikke mooi voornemen. Alleen ook hier zal ik hem ontraden omdat er nog geen plan voorligt. Dus om dezelfde reden. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja, dank u wel voorzitter, maar deze motie is juist bedoeld om te zorgen dat we uiteindelijk... Want u bent wel bezig met flexwoningen. U heeft dat onderzocht voor die locatie en u heeft gezegd 'dit is een potentiële locatie voor flexwoningen'. Met deze motie geven we aan 'het moet de wijk versterken'. Ik zie niet in hoe flexwoningen die draagkracht van die wijk gaan versterken en daarom hebben we deze motie ook ingediend. Er moet uiteindelijk woningbouwontwikkeling komen, wat ons betreft, die de draagkracht versterkt. Dus ik zie dit wel degelijk als een richting die wij aan u mee willen geven, over hoe we daar de toekomst van dat gebied zien. Hoe ziet u dat?

De **voorzitter**: Wethouder Weerwag.

Wethouder **Weerwag**: Ik juich het sowieso toe dat GroenLinks op een locatie die op dit moment nog een groenvoorziening is, graag woningen ziet. Maar nogmaals, ook daarvoor legt u nog geen plan voor. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan constateer ik dat de wethouder alle moties van advies heeft voorzien dus volgens mij kunnen we constateren dat we aan het eind van de eerste termijn van het college zijn gekomen. Ik kijk rond of er aan de tweede termijn van de raad begonnen kan worden. Ik zie geen reacties, dan ga ik gewoon de tweede termijn van de raad beginnen. Ik begin met mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter. Dank u wel. Ik heb niet meer een geüpdatete variant van de appreciatie van het college gehad over de motie rondom de Zwaardslootseweg van mijn zijde. Het antwoord was dat er geen capaciteit is, dus daarmee was de motie onuitvoerbaar. De motie stelt geen termijn. Ik snap hartstikke goed dat er niet overmorgen begonnen kan worden met een gebiedsvisie en wat mij betreft, kan dat ook over vijf jaar.
Met de tweede bullet was daarmee ook moeite want die tijdelijke invulling vereist ook capaciteit. Ik stel voor die te wijzigen, dus dat voor de griffier. Ik zal hem zo ook gewijzigd inleveren.

De **voorzitter**: Kunt u misschien even aangeven welk nummer die motie heeft?

De heer **Van Gils** (VVD): Volgens mij is dat motie 1 of 2. O, motie 3.

De **voorzitter**: 2307-03. Die wordt gewijzigd ingediend straks. Gaat u verder.

De heer **Van Gils** (VVD): Dan het stuk over Noordhove. De wethouder geeft aan dat het in Noordhove past en dat ook uit het onderzoek blijkt. Ik merk op dat dat in het onderzoek wordt onderbouwd met het feit dat er een 25 jaar oud bestemmingsplan ligt waarin woningbouw als optie wordt genoemd, als de lightrail niet zou slagen. Dat vinden wij geen goede basis.
Verder proef ik in alles dat de wethouder of het college de haalbaarheidsonderzoeken zo gaat insteken dat die flexwoningen er moeten komen. Dat lijkt me daarin onvoldoende neutraal. Wat ons betreft, verschaffen we vanavond helderheid en kunt u dus aan de slag met een haalbaarheidsonderzoek op het Kwadrant A en niet op de andere twee locaties. Dank u wel.

Motie nr. 2307-03A ingediend door VVD, Zó! Zoetermeer, D66, FVD
Permanente invulling voormalig baggerdepot Zwaardslootseweg

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

constaterende dat:
- uit het 'locatieonderzoek flexwonen' de kavel ter hoogte van halte Zoetermeer, Meerpolder als financieel haalbare locatie is gebleken voor de realisatie van flexwoningen;

overwegende dat:
- de locatie goed is ontsloten met het hoogwaardig openbaar vervoer zowel richting Zoetermeer als Leiden;
- de locatie beperkt aan bestaande woningbouw grenst;
- de locatie zich goed leent voor een permanente invulling;
- de gemeente als grondeigenaar een kans heeft een bouwplan met breed draagvlak te realiseren;

verzoekt het college om:
- naar voorbeeld van de deelgebiedsvisies in de Binnenstad, met de omwonenden, tot een visie te komen voor permanente invulling van de kavel van het voormalig baggerdepot aan de Zwaardslootseweg, waar in ieder geval het versterken van de wijk en het toevoegen van ontbrekende woningtypen in Buytenwegh in terugkomen;

en gaat over tot de orde van de dag."

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer van Gils. Dan ga ik naar mijnheer Van der Perk voor de tweede termijn. Geen behoefte. Mijnheer Haak, gaat uw gang.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter, door het geharrewar met die moties zou ik toch nog van de wethouder willen weten wat hij nou adviseert over de motie van de PDvZ over de balans zoeken in het toekennen van de flexwoningen.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Haak. Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u voorzitter. Allereerst ben ik blij dat de motie is blijven staan die ik mede-indien als FVD samen met de VVD. Die zullen we ook blijven steunen, dus geen flexwoningen, ook geen bouw op het Noordhovetraject.
De draaikonterij van de wethouder in dezen stuit mij erg tegen de borst, zoals ik net ook benoemd heb; eerst oordeel college en daarna het afraden, het ontraden, of wat dan ook. Laat ik heel duidelijk zijn: prioriteren is wat de wethouder zou moeten doen. Het niet tijdig prioriteren geeft dus aan dat er onrust komt, niet alleen bij omwonenden, maar inmiddels ook bij de raad. En sterker nog, ook een heel groot stuk onduidelijkheid. Samen met de VVD die net aangaf 'we willen duidelijkheid realiseren vanavond', zal ik ook mijn motie laten staan om duidelijkheid te creëren. Want het gebrek aan draagkracht, dat flexwoningen zogezegd leveren, geldt dus niet alleen voor deze locatie, maar ook voor de toekomstige locaties. Dus willen we die draagkracht als stad vergroten, dan zullen we voor permanente bouw moeten gaan. Dan moeten we dat prioriteren. Dat gaat sneller en geeft minder druk op het ambtenarenapparaat, daar blijft FVD bij. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard. Ik ga naar mevrouw Frinking. Geen behoefte? De heer Meijroos?

De heer **Meijroos** (Lijst Hilbrand Nawijn): Dank u wel. Voorzitter. Ik denk ongeveer een week geleden kreeg ik het verzoek van de VVD 'wil je dit agenderingsverzoek mede ondersteunen waar het gaat over moties die worden neergelegd over flexwoningen?' LHN gaat altijd mee in agenderingsverzoeken omdat we het belangrijk vinden dat andere partijen de kans krijgen om zich te uiten over zaken die zij belangrijk vinden. Of wij het nou belangrijk vinden of niet. Vanavond vind ik wel eens te meer bewezen, er ligt niets voor, dat alle moties en de hele discussie die we vanavond hebben eigenlijk voor meer ruis, onduidelijkheid en onzekerheid zorgt dan nodig zou zijn. Dus wat ons betreft, is de oproep naar het college: college, wees vooraf helderder, want dan was dit niet nodig geweest. Ik denk dat dat het zo'n beetje is.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Wat een ingewikkeld debat vanavond. Hopelijk heeft iedereen die met ons meeluistert het gesnapt. We begrijpen de houding van de wethouder met betrekking tot het voorbarig zijn van veel moties wel enigszins, maar de werkelijkheid heeft de wethouder toch ingehaald. Omwonenden willen richting, de raad, of in ieder geval een deel daarvan, wil ook

richting en die wil de PvdA ook geven.
We zullen de moties van de VVD steunen, ook al zijn ze niet perfect. Ook die van GroenLinks zijn niet perfect, maar toch staan we eronder omdat we in ieder geval die gedachtegang die in deze moties staat mee willen geven.
En als de LHN dan zegt 'dit had allemaal niet zo gehoeven', dan denk ik 'nou, dan moet je je zaakjes in de coalitie maar eens beter op orde hebben'.

De **voorzitter**: Ik ga naar mevrouw Bakkers. Ho, dat roept een reactie op. Ik was al even aan het wachten. De heer Meijroos, gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter. Ik vind het nogal wat dat de PvdA zegt 'we gaan mee in niet-perfecte moties' en vervolgens ons niet perfectie verwijt. Dat is wel een beetje jammer.

De **voorzitter**: Ik ga gauw naar mevrouw Bakkers, D66.

Mevrouw **Bakkers** (D66): Dat zou ik ook doen. Anders krijg je nog meer kopjes koffie.
Collega Kraneveldt van de PvdA zei het al, we gaan vanavond in ieder geval iets aan helderheid verschaffen en dat dat doen we middels een aantal moties. Tot zover.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja dank, voorzitter. Veel is al gezegd, maar ook ik zou nog een keer graag benadrukken: we zijn het hoogste orgaan van deze stad. We zijn in het leven geroepen, juist om aan de voorkant kaders mee te geven. We hebben vanavond en, denk ik, ook de afgelopen weken gezien hoeveel ongerustheid er leeft onder omwonenden. Volgens mij helpt het dan als wij duidelijkheid kunnen geven. Dus ik roep alle fracties op goed na te denken over op welke manier zij dat denken te doen. Ik hoop dat we vanavond met een positief gevoel kunnen afsluiten straks. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom. Mevrouw Bink, gaat uw gang.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel, voorzitter. Dat positieve gevoel is bij mij nog even ver weg. Ik vraag zo een korte schorsing aan voor de moties en de amendementen. Ik heb zelfs vanmiddag de griffie nog gebeld 'wat gaan we doen vanavond? Want we hebben in feite niets'. De onduidelijkheid is bij mij niet weggenomen is eigenlijk alleen maar groter geworden. Ik kijk uit naar de schorsing zo.

De **voorzitter**: Die schorsing zal ik zo doen, na de tweede termijn van het college. Ik ga eerst nog naar mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter, ik sluit me aan bij de woorden van Zoetermeer Vooruit en daar wil ik het bij laten.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Voorzitter, dank u wel. een ding is me nog niet helemaal helder en ik wil toch nog een keer proberen bij de wethouder daar toch helderheid in te krijgen. Het gaat over de volgorde met de visie Van Tuyllpark en dat locatieonderzoek naar Kwadrant A. Nog eenmaal de vraag aan de wethouder: gaan we eerst die visie Van Tuyllpark afronden als deze motie wordt aangenomen en dan pas aan de slag met dat onderzoek, of gaan we dit nu tegelijkertijd laten lopen? En is dat wel wenselijk?

De **voorzitter**: Ik zie een interruptie van mijnheer Van der Perk.

De heer **Van der Perk** (Zó! Zoetermeer): Ja. Dank voorzitter, ik heb een vraag aan de heer Van Rumpt. Kwadrant B en F, nu beter bekend als Edison Park. Volgens mij zijn er nu al vergevorderde plannen in de maak en komen die ook binnenkort in de raad. Die vallen ook buiten de visie Van Tuyllpark. Waar ziet u het probleem?

De **voorzitter**: Mijnheer Van Rumpt.

De heer **Van Rumpt** (ChristenUnie-SGP): Als dat buiten de visie valt, dan is dat zeker geen probleem.

Het gaat juist om iets dat nu wel binnen de visie valt en als we in een visie hier met participatie bezig zijn, vraag ik me af of het wel wenselijk is om dan ook tegelijkertijd een nieuw haalbaarheidsonderzoek te doen.

De **voorzitter**: Ik constateer dat de tweede termijn van de raad daarmee is afgerond. Dan ga ik naar het college, wethouder Weerwag. Er zijn volgens mij nog twee vragen die openstaan. Gaat uw gang.

Wethouder **Weerwag**: Ja dank u voorzitter, als u maar toestaat vanaf deze plek.
Even kijken. De PDvZ vroeg verduidelijk over mijn oordeel over de motie. Ik heb al aangegeven deze te zien als aanmoediging en dat we eigenlijk al veel doen. Als we het eigenlijk allemaal al doen, inclusief de toezegging die ik eigenlijk al heb gedaan, maakt dat hem eigenlijk overbodig.
De vraag van mijnheer Van Rumpt van ChristenUnie-SGP over de visie Van Tuyllpark. Als de motie wordt aangenomen, hoeft dit de visie Van Tuyllpark niet in de weg te staan. Is dat verhelderend? Ja, alstublieft. Dank u voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Weerwag. Daarmee eindigt de tweede termijn. O, mijnheer Boerboom wil nog, maar dat is dan een nabrander.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Ja dank u wel voorzitter, nog even een verzoek om de titel van een motie aan te passen. Kan dat als ik even concreet ben over wat de wijzigingen moet zijn?

De **voorzitter**: Gaat uw gang. Noemt u even het nummer van de motie.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Even kijken, dat is de eerste motie van ons over het informeren, 2307-08. En daarin willen we de titel graag laten wijzigen van Inwoners te allen tijde informeren naar Inwoners op tijd te informeren. (er wordt een opmerking gemaakt zonder microfoon.) Dat is nu niet meer relevant, want dat gaat er dan uit.

De **voorzitter**: Even voor alle helderheid, motie 2307-08, dat wil ik dan eigenlijk even mondeling doen en dan hoeft er geen aangepaste motie voor ingediend te worden, de titel wordt in plaats van Inwoners te allen tijde informeren, Inwoners op tijd te informeren, als ik het goed begrepen heb. Dan stel ik voor dat die wijzigingen op die manier ook mondeling is aangebracht.
Dan kijk ik even naar mevrouw Bink want die had al om een schorsing verzocht. Hoe lang heeft u nodig? vijf minuten. Wij schorsen de vergadering tot 22.55 uur.

Schorsing

De **voorzitter**: Leden van de raad, ik heropen de vergadering en ik stel voor dat we overgaan tot stemming. Er liggen overigens alleen moties. Er ligt ook geen raadsvoorstel, maar alleen moties voor dit verhaal. Ik ga de moties een voor een met u langs en uiteraard vraag ik daarover stemming. We missen de heer Meijroos nog, ik weet niet waar hij is? Daar komt hij aan, dan ga ik heel langzaam praten en dan schuift hij vanzelf aan.
We beginnen met motie 2307-03A. Dat is aangepaste motie Permanente invulling voormalig baggerdepot Zwaardslootseweg. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil afleggen? Niet het geval, dan ga ik de motie in stemming brengen. Wie is tegen deze motie?
Tegen is Zoetermeer Vooruit, CDA, LHN, ChristenUnie-SGP en PDvZ. 22 voor, 15 tegen; aangenomen.
2307-04 Geen flexwoningen op het Noordhovetracé. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Haak, gaat uw gang,

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. Wij vinden eigenlijk deze motie niet gepast. We zitten nog in de onderzoeksfase en dan nu al gelijk de deur dichtgooien voor dit gebied vinden we te vroeg. Dus we zullen tegen stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik kijk rond of er nog anderen met een stemverklaring zijn? Dat is niet het geval, dan breng ik de motie in stemming. Mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn, vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, D66, VVD, PVV en FVD, 19 voor, 18 tegen; aangenomen.
2307-05 Locatiekeuze voor flexwoningen. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken? Ik zie nog wat twijfels, ik wacht nog even. Ik ga in ieder geval eerst deze kant op.

Tegen zijn SP, GroenLinks, PvdA, Zoetermeer Vooruit, CDA, PVV en FVD, 20 voor, 17 tegen; aangenomen.
2307-06 Balans bij toewijzing flexwoningen. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Zoals ik in mijn motie ook aangeef, wij zijn volledig tegen het bouwen van flexwoningen, dus ook hier zullen wij tegen stemmen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, los van de andere punten in deze motie die het college aangaf te doen, roept deze motie op tot ontwikkeling van de locaties die zojuist zijn weggestemd dus wij zijn tegen.

De **voorzitter**: Anderen? Mag ik dan de leden vragen die voor deze motie zijn hun hand op te steken?
Voor zijn CDA, Zoetermeer Vooruit, Zó! Zoetermeer, ChristenUnie-SGP, PDvZ, 13 voor, 24 tegen; verworpen.
Motie 2307-07 Stoppen met flexwoningen. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor is FVD, de motie is verworpen met 1 stem voor en 36 tegen.
Motie 2307-08A is de motie die mondeling is aangepast door GroenLinks. Inwoners op tijd informeren. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Niet het geval, mag ik de leden van de raad die voor deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, D66, VVD, PVV, PDvZ en FVD, 23 stemmen voor, 14 tegen; aangenomen.
2307-09 Behoud groene karakter bij eventuele woningbouwontwikkeling Zwaardslootseweg. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, ik vind het een beetje moeilijk omdat er twee moties over dit gebied zijn en de een gaat over het behoud van het groene karakter en de ander sluit juist aan bij de draagkracht van Buytenwegh. En wat als dat dan tegenstrijdig is? Dus ik vind het moeilijk om daar een keuze in te maken. Dan ga ik voor de draagkracht omdat de insprekers het daar ook over hebben gehad en daar ligt de prioriteit voor de omwonenden.

De **voorzitter**: Nog anderen? mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, we zijn tegen deze motie, maar dat wil niet zeggen dat we daarmee bepleiten dat de volkstuinen maar meteen weg moeten.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Niet het geval. Dan breng ik de motie in stemming. Welke leden van de raad zijn voor deze motie?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, D66, 11 stemmen voor, 26 stemmen tegen; verworpen.
2307-10 Woningbouw Zwaardslootseweg die aansluit bij draagkracht van Buytenwegh. Wie wil daar een stemverklaring over afleggen? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die tegen deze motie zijn vragen hun hand op te steken?
Tegen zijn Zoetermeer Vooruit, CDA, LHN, ChristenUnie-SGP, PDvZ, 22 voor, 15 tegen; aangenomen.
Daarmee hebben wij volgens mij de stemming over alle moties over dit agendapunt gehad en daarmee stel ik voor dit agendapunt af te sluiten. Ik wijs u erop dat we inmiddels zijn aangekomen op het tijdstip van 23.00 uur. Dat betekent dat ik u altijd even netjes moet vragen of u van mening bent dat we door moeten gaan om de laatste twee agendapunten van de agenda af te wikkelen. Doorgaan? Morgenavond verder? Dat zou kunnen, dan doen we het tijdens de wandeling. Of het golfen. We gaan door? Ja, dan gaan we nu verder.

g. Toekomst ontwikkeling Entreegebied

De **voorzitter**: Ik stel voor dat we overgaan naar agendapunt 7g. Het agenderingsverzoek Toekomst ontwikkeling Entreegebied. Mijn voorstel is te beginnen bij de indieners van het agenderingsverzoek. Dus ik ga beginnen met mevrouw Kraneveldt die hier ook een minuut extra voor heeft gevraagd en deze joker ook krijgt. Dan mijnheer Ekkelenkamp als tweede, dan mijnheer Boerboom met een halve minuut extra, dan mijnheer Velner van de SP, mevrouw Bink van Zoetermeer Vooruit en mijnheer Van den Boomgaard van FVD. Wie mag ik nog meer noteren? Mijnheer Haak, van PDvZ, mijnheer Van Gils,

anderen nog? mijnheer Ekkelenkamp?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik had hier ook de joker voor in willen zetten.

De **voorzitter**: Dan gaan we die inzetten voor u, een minuut extra. Als dat maar geen gewoonte gaat worden. Anderen nog? Nee. Mag ik mijn joker ook inzetten vanavond of niet? Volgens mij heb ik iedereen en mocht dat niet zo zijn dan komen we daar aan het einde nog op terug. Ik ga naar mevrouw Kraneveldt. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, het plan was om voor de Entree in het najaar van 2022 het bestemmingsplan vast te stellen. Allerlei oorzaken zorgden echter voor meer kosten en een jaar vertraging. Daarom vroeg het college kortgeleden ook nog € 3,9 miljoen extra budget. Wij hoopten als PvdA dat de Entree daarmee toch in de versnelling zou komen, maar onlangs kregen we een zorgwekkend memo van het college waarin ons werd gemeld dat de situatie erger is. Het college overweegt nu om het over een heel andere boeg te gooien, om niet één bestemmingsplan te maken voor het hele gebied, maar per locatie en om daarvoor dan diverse scenario's uit te werken. Programmering voor woningen en kantoren zou wel eens op de schop kunnen gaan en nu is wat de PvdA betreft, ook onzeker wie nu straks de samenhang in het hele gebied bewaakt, of we alle eigenaren nog wel met de neus dezelfde kant op houden en wat er nu met een mooie plannen voor de openbare ruimte gaat gebeuren. Maar het allerergste is natuurlijk dat we nog geen woningen worden gerealiseerd voor onze woningzoekenden.
Zes weken geleden zei ik 'de Entree is voor Zoetermeer too big to fail, maar we kunnen niet blijven aanmodderen'. En ik hoopte dat dit niet uit zou komen, maar nu vragen wij ons serieus af, gaat de Entree mislukken nog voordat de eerste woningen zijn opgeleverd?
Ik begrijp dat het college met de handen in het haar zit en zich moet herbezinnen. Ik ga vandaag dan ook niet allerlei detailvragen stellen, maar wij willen graag vooral een goede uitleg van de situatie door het college, zodat ook onze inwoners weten wat er aan de hand is. We willen de garantie van het college dat er geen besluiten over een koerswijziging worden genomen, of over de scenario's, zonder dat wij als raad kunnen meepraten over de nieuwe weg die ingeslagen moet worden. We willen daar ook dingen voor mee kunnen geven en we willen dat ook de omwonenden en hun vertegenwoordigende belangengroepen daarbij uiteraard zo veel mogelijk betroken worden.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Kraneveldt, voor uw eerste termijn. Ik ga naar mijnheer Ekkelenkamp. Gaat uw gang.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter. Terug naar de tekentafel.
Mijn fractie is geschrokken van het memo waarin wordt aangegeven dat er problemen waren bij het ontwerpbestemmingsplan voor de Entree. De technische bijeenkomst op 27 juni jl. stelde ons niet gerust, integendeel. Voor zover we nu kunnen beoordelen, moeten we van scratch af aan beginnen. Minimaal twee jaar vertraging en zo mogelijk nog meer. En dat terwijl we die woningen die gepland waren in de Entree zo hard nodig hebben in deze stad.
Uit informatie die we hebben ingewonnen, blijkt dat de gemeente te snel en te slordig haar huiswerk heeft gedaan. En ook dat het proces al bijna een jaar stil ligt. Graag een reflectie van de wethouder hierop.
Dan ook nog de volgende twee vragen: waarom is de raad pas nu geïnformeerd? En hoe groot is de kans dat we rijkssubsidie voor dit project kwijtraken door dit gestuntel?
Ten slotte, voorzitter. In de vorige collegeperiode hebben we tegen de landtunnel van de PDvZ gestemd omdat dit volgens het college te veel vertraging zou opleveren en we hadden en hebben dringend behoefte aan meer woningen. Welnu, inmiddels is duidelijk dat we opnieuw moeten beginnen met plannen. Wat ons betreft een goed moment om ook de optie van de landtunnel daarin mee te nemen. Toen kwam de PDvZ te laat met het voorstel, maar nu is er een nieuw momentum aangebroken wat mijn fractie betreft.

De **voorzitter**: Ik zag een interruptie van mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, dat onderzoek ligt er. Mijnheer Ekkelenkamp kan toch kijken wat de bezwaren daartegen waren en dat is toch niet veranderd?

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dat onderzoek is gedaan op basis van het masterplan dat er lag en het bestemmingsplan en daardoor is het afgekeurd. Nu komen we volgens mij bijna in een nieuwe situatie terecht, dus dan moet dit ook een nieuwe kans krijgen, denk ik.

De **voorzitter**: Mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Ik weet dat mijnheer Ekkelenkamp bij de technische briefing was en dat hij daar ook de vraag heeft gesteld en dat hij daar ook het antwoord heeft gekregen dat het masterplan niet is wat er opnieuw moet, maar het ontwerpbestemmingsplan. Dus we zijn niet in dat kader opnieuw begonnen met de Entree, dat je nu even een heel nieuw plan gaat maken.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp nog en dan...

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Nou, volgens mij laat het nu voldoende ruimte over om ook deze optie te bezien en ik denk dat dat heel veel mensen misschien wel bevalt.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat u straks nog... Mijnheer Van Gils, nog heel kort. U heeft straks nog een eerste termijn. Dus u kunt er zeker nog op ingaan. Mijnheer Ekkelenkamp, nog verder in de eerste termijn? Oké. Dan ga ik naar mijnheer Boerboom. Oké, u heeft nog wel een korte vraag, mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja in aansluiting op de heer Van Gils. De heer Ekkelenkamp wil meters maken, maar hij maakt het allemaal alleen nog maar gecompliceerder volgens mij door de landtunnel weer van stal te halen. Als we dat dan ook willen, dan komt er volgens mij helemaal niets meer op gang daar, dus daar zit volgens mij een tegenspraak.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp, wilt u daar nog op reageren?

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Ik weet niet of dat zo is. Volgens mij, zoals ik het begrepen heb, moet er best heel veel opnieuw worden gedaan voor het hele project. Er was natuurlijk best toen discussie over de landtunnel en voors en tegens en ik denk dat dat onderzoek nu niet heel veel extra vertraging oplevert. Ik denk dat we nu toch al in de vertraging zitten dus dit zou wat ons betreft, goed zijn om alsnog een keer te onderzoeken.

De **voorzitter**: Ik stel voor dat ik nu wel naar mijnheer Boerboom ga. Die heeft een halve minuut extra voor zijn eerste termijn.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Het succes van Zoetermeer 2040 hangt mede af van het succes van de Entree. Het recente nieuws dat er wordt herbezonnen baart GroenLinks dan ook zorgen en roept veel vragen bij ons op. Zo heeft de raad recent nog besloten tot extra geld voor het gebied, maar hebben we op dat moment niets vernomen van de situatie dat het project on hold ging. Wat was de situatie op dat moment wethouder? En waarom heeft u ons daar toen niet niets over verteld?
Het tweede punt, voorzitter. We maken ons oprecht grote zorgen over andere ontwikkelingen in de stad die samenhangen met de Entree, in het bijzonder de gebiedsontwikkeling Meerzicht. Hoe kijkt het college daar tegenaan en hoe zorgen we als gemeenteraad dat we uiteindelijk daar die goede overloop creëren waar we behoefte aan hebben?
Ten derde voorzitter, de inspreker gaf het al aan. Hij wil graag reactie op zijn zienswijze. Dat snap ik heel goed en ik vind ook echt dat zij er recht op hebben. Hoe gaat het college om met de zienswijzen die er liggen en gaat het die in een later traject alsnog beantwoorden of heeft het college daar andere plannen mee?
Tot slot voorzitter, een van onze kernpunten is ook het groenblauwe karakter, wat we altijd heel mooi vonden in het Entreegebied. We maken ons oprecht zorgen dat dat er straks uit gaat vallen. Kan het college ons garanderen dat dat uitgangspunt voor het Entreegebied overeind blijft? Daar wil ik het bij laten in de eerste termijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Boerboom, ik ga naar mijnheer Velner voor zijn eerste termijn, van de SP.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Ook wij als SP zijn geschrokken van de inhoud van het memo dat het college gestuurd heeft. Het brengt ook voor ons extra zorgen met zich mee.

De ontwikkeling van het gebied Entree Midden zou door externe oorzaken ernstig vertraagd zijn met minstens een jaar.
Meerdere partijen hebben het al genoemd, de Entree is de grootste binnenstedelijke ontwikkelingslocatie van Nederland. We hebben daar onlangs nog zo'n € 4 miljoen voor beschikbaar gesteld. Dan zou ik zeggen 'ga daarmee aan de slag'. Om verschillende redenen loopt het trager dan gehoopt. Personele wisselingen, uitval en acute werkzaamheden aan de Nelson Mandelabrug. Dat kan allemaal wel zo zijn. Maar wethouder, hoe gaat u dat tekort aan capaciteit opplussen, dus met andere woorden, hoe gaan we dit probleem oplossen en hoe zorgen we ervoor dat de inwoners aangesloten blijven bij de laatste ontwikkelingen? Dat was het voorzitter.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Velner, dan ga ik naar mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Dank u wel voorzitter. Het is heel spijtig dat dit zo loopt bij de Entree. We gaan nu waarschijnlijk kijken naar deelgebieden. We hebben natuurlijk in de Entree eigen grond. Het is weliswaar heel klein. Is het dan een optie om dat eerst te ontwikkelen? En ik durf het bijna niet te zeggen, maar is dat misschien een locatie voor flexwoningen?
Ik heb nog een wel een vraagje want dat begrijp ik niet zo heel erg goed. We hebben behoefte aan iets van 44.000 m² aan kantoorruimte en we hebben volgens mij iets van 133.000 m². Dat zou inhouden dat we iets van 900 woningen zouden kunnen maken daar. Maar ja, dat kunnen we niet, dus daar zou ik graag wat uitleg over willen hebben. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mevrouw Bink en dan ga ik naar mijnheer Van den Boomgaard

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Voorzitter, dank u wel. Haastige spoed is zelden goed en ik heb begrip voor het moment van bezinning van het college, want het is een klus waar je u tegen zegt.
Ik heb er wel zorgen over of de kikkers in de kruiwagen blijven, oftewel, doen de projectontwikkelaars nog mee? Wat doet het college eraan, dat is ook een van mijn vragen aan de wethouder op dit moment, maar ook met name voor de omwonenden, hun zienswijzen en de participatie die zij hebben. Hoe wordt daar gehoor aan gegeven? Wordt er duidelijk gecommuniceerd naar hen en waar kan dit college dat verbeteren? Zoals we net de inspreker hebben horen zeggen, is daar nu een gebrek aan. Wat kan de wethouder toezeggen om die communicatie te verbeteren? Daar houd ik het nu even bij. Dank u.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Van den Boomgaard, dan ga ik naar mijnheer Haak van de PDvZ.

De heer **Haak** (PDvZ): Dank u wel voorzitter. We begrijpen de onrust die is ontstaan uit de berichten van het college omtrent de Entree, maar we hadden het eigenlijk wel kunnen verwachten. Echter, we willen het college ook bedanken dat het nu een pas op de plaats maakt om de gevolgen van de diverse rapportages goed te onderzoeken en in het najaar met een reactie te komen. Dan pas kunnen we echt resultaten zien. Om daar nu of direct na het reces een debat over te houden, lijkt ons vrij nutteloos omdat we gewoon niet weten wat het een en ander betekent.
We ervaren ook het ongemak dat andere partijen hebben, maar laten we nu niets overhaast doen. Dat deed het vorige college wel voor ons.
En we zijn blij, uiteraard, met de steun voor de landtunnel. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga naar mijnheer Van Gils.

De heer **Van Gils** (VVD): Dan ga ik er zo ook nog op terugkomen. Ik dacht 'ik laat het', maar...
Voorzitter, ook de VVD vindt het buitengewoon jammer dat de Entree nu op vertraging stuit. Ik heb hier nu geloof ik vijf jaar lang lopen roepen 'bouwen, bouwen, bouwen', dat duurt iets langer. Maar dan kan ik het misschien nog langer blijven roepen.
Om de woningnood tegen te gaan, hebben we die woningen hard nodig. Helaas vormt een overschot aan kantoorruimte nu een onoverkomelijke drempel. We hebben altijd gezegd dat zo'n grote ontwikkeling zorgvuldig moet en het past dan ook om met nieuwe ontwikkelingen die ook vanwege de pandemie in een onverwachte stroomversnelling terecht zijn gekomen, in dit geval een pas op de plaats te maken. We zien het vervolg graag zo snel mogelijk tegemoet en ik denk dat wij, net als alle woningzoekenden, wel weten hoe we die vrijgekomen kantoor vierkante meters kunnen gebruiken.
Ik zou er nog op terugkomen in reactie op D66, die landtunnel. Die kostte dus ook nog € 250,0 miljoen, dat is dus € 56.000,00 per huis. En dan laat ik alle milieubezwaren, waar uw partij volgens mij ook groot fan van is, nog ongemoeid.

De **voorzitter**: Dat roept een reactie op, mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Eerst even een interruptie op wat mijnheer Van Gils eerder zei. Bouwen, bouwen, bouwen. Ja. Natuurlijk, dat hebben we met zijn allen belangrijk gevonden, maar u was daar toch wel de grootste voorstander van. Ik heb ook het gevoel dat met name uw partij het vorige college ook wel eens onder druk zette om die haast te maken en dat daardoor misschien juist wel het gezegde dat mijnheer Van den Boomgaard noemde van toepassing was, haastige spoed is zelden goed. Dus dat is het eerste punt volgens mij, mijnheer Van Gils.
Het tweede, die landtunnel. Misschien niet meer in deze vorm zoals de heer Blansjaar hem destijds inbracht in de raad, maar dat er iets moet gebeuren rond die Afrikaweg op een of andere manier, zodat de verbinding met de wijk Meerzicht logischer is, en er dus ook een veel groenere situatie zou kunnen ontstaan, zou best een goede uitkomst kunnen zijn van het maken van een nieuw plan.

De **voorzitter**: Ik zie ook mijnheer Van den Boomgaard. Ik wil u wel vragen de interrupties wat korter te houden als dat zou kunnen en als ik dat mag vragen van de raad. Mijnheer Van Gils, gaat uw gang.

De heer **Van Gils** (VVD): Voorzitter, ik ga natuurlijk niet doen alsof mijn partij die het college maant zo snel mogelijk veel huizen te bouwen in deze stad een slecht iets zou zijn. Dus dank voor het compliment. Helaas waren we niet snel genoeg, want helaas hebben we het niet voor de coronapandemie kunnen doen en is in ieder geval op dit moment die kantoorruimte gewoon niet meer nodig, die toen nog wel voorzien was.
En over de landtunnel. Ja, volgens mij moet u het rapport nog een keer lezen, u snapt er volgens mij helemaal niets van.

De **voorzitter**: Ik wil naar mijnheer Van den Boomgaard want die was als eerste.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja dank u voorzitter, mijnheer Ekkelenkamp citeert mij op dit agendapunt en laat ik heel duidelijk zijn. Ik vind ook dat het college de juiste prioriteiten moet stellen. Volgens mij heb ik daar in het vorige agendapunt heel erg op ingezet, dat de prioritering dus echt op de structurele, blijvende, reguliere bouw moet zitten. Laten we dat ook wel vooropstellen en als we dat vooropstellen, dan moet je altijd doen aan 'bezint, eer ge begint'. Dus prima zo maar de prioritering moet er wel zijn.

De **voorzitter**: Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Nog even een reactie op mijnheer Van Gils. Als je geen argumenten meer hebt, dan zeg je 'u snapt het niet meer'. Dat is natuurlijk wel een beetje een zwaktebod.

De **voorzitter**: Heel kort nog en daarna bij de koffie.

De heer **Van Gils** (VVD): U maande mij om het kort te houden, voorzitter. Ik kan natuurlijk wel een document van 36 pagina's gaan oplezen, maar volgens mij kan mijnheer Ekkelenkamp dat zelf ook wel.

De **voorzitter**: Volgens mij is dit voldoende uitgewisseld. Ik kijk even rond of er nog andere sprekers uit de raad zijn want ik heb verder niemand meer op mijn lijstje staan. Als dat het geval is, kijk ik of de...

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, dank. De raad heeft het zittend gedaan, dus als u het toestaat, doe ik dat ook, dan heb ik alle aantekeningen ook gelijk bij de hand.
Als eerste vroeg mevrouw Kraneveldt om een korte reflectie over hoe het zo gekomen is en eigenlijk ook de vraag om dat in het openbaar vandaag in de raad te doen. Dus dat wil ik graag doen. Ik denk dat ik daarmee een hoop vragen beantwoord, maar de rest heb ik ook geschreven, dus daar kom ik op terug.
U las in het memo van vorige week de directe aanleiding voor deze pas op de plaats. We hadden al – en dat heb ik in de commissie en raad al eens eerder aangegeven – een heel moeilijk proces te pakken met de Entree met onder andere 82 zienswijzen. Wij hebben overigens getal van 82 genoemd omdat als iemand onder zijn eigen naam een aantal zienswijzen inlevert, wij unieke indieners tellen. U kunt dat ook in de ingezonden stukken van de raad zien. Daar staan ze allemaal, ik weet niet precies het getal, het zijn er meer dan 82, maar 82 uniek. En we hadden een uitspraak van de commissie MER. Dat maakt het allemaal lastig.
Vervolgens kregen we naar aanleiding van de motie van GroenLinks om het onderzoek naar leegstand

te doen enkele weken geleden de kantorenscan van Cushman & Wakefield. Die zei 'u heeft een programmering van 130.000 m² kantoren staan, maar in de huidige markt is dat ongeveer 90.000 m² te veel'. En daarbovenop komt ook nog dat de Omgevingswet, hier door mij ooit met enige bombarie aangekondigd, ook echt per 1 januari 2024 ingaat, en dat verandert ook het hele speelveld.
Dat is voor ons een reden geweest om nu te zeggen 'dan moeten wij pas op de plaats doen'. En ik ben het helemaal met u eens, dat is best een domper. Maar ik denk wel dat dat op dit moment het beste is om te doen. We zijn nu met elkaar aan het kijken 'wat betekent dat nou?' En daar willen we hier in de organisatie echt meters voor gaan maken gedurende de zomermaanden. Wat betekent dit nou voor de programmering, onder andere die nieuwe kantorenscan? En wat betekent dat ook voor de mogelijkheden die we hebben voor het ontwikkelscenario? Daarover heb ik inderdaad ook al aangegeven, eerder op de thema-avond en in het memo, 'we zijn ook aan het kijken of we met diverse scenario's kunnen gaan werken'.
Dat betekent niet dat we van scratch af aan beginnen, want we hebben natuurlijk wel het masterplan. Alleen tot nu toe hebben we gewerkt met een bestemmingsplan ongeveer zo groot als een dorp. Met de nieuwe Omgevingswet en, om het ingewikkeld te maken, een instrument daarin dat 'programma' heet, kun je met de programmering in de hand met dat instrument programma ook verschillende deelgebieden ontwikkelen. Om het dan weer op zijn Nederlands te zeggen, want dat dat vraagt mijnheer Van der Vlies mij regelmatig, dat betekent eigenlijk dat we min of meer willen kijken of de werkwijze die we in de binnenstad hanteren, ook gebruikt kan worden voor de Entree. In de binnenstad hebben we de Visie Binnenstad 2040 en daarna kijken we per gebied hoe we daar invulling aan willen geven. Dat werkt hier goed en dat willen we dus ook proberen in de Entree te doen.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema, een interruptie van mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Even een verduidelijkende vraag. Als u die scenario's gaat onderzoeken van hoe je bijvoorbeeld als je minder kantoorruimte nodig hebt, de ruimte die vrijkomt, dan zou kunnen invullen, denkt u aan programmering. Maar je zou ook kunnen zeggen – en ik zeg niet dat het zo moet zijn – dat je extra ruimte voor groen en water of voorzieningen doet. Neemt u die dat ook mee? Dus niet alleen woningen in de plaats van kantoren, maar ook andere vormen? Moet ik me dat bij scenario's voorstellen?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: De scenario's waar we mee aan de slag willen gaan, houden in 'hoe kunnen we die ontwikkelstrategie opnieuw vormgeven?' Dus de herijking van de ontwikkelstrategie. En daarbij moeten we dus ook kijken naar de invulling van de gebouwen. Laat ik het ook maar even zo plat mogelijk proberen te zeggen, want dat moeten natuurlijk wel gebouwen zijn die men ook wil bouwen. Dus aan die kant van de programmering moeten we gaan kijken. We hebben natuurlijk ook het masterplan waarin rekening is gehouden met het openbaar gebied. En die wisselwerking. En daar wil ik ook echt voor naar de raad komen. Verschillende fracties vroegen daar ook om. Ja, dat gaan we samen doen. Dus we gaan niet nu als college nu ineens een alternatief plan in elkaar knutselen om dan vervolgens te zeggen, 'dan is dit het'. Laten we dan ook deze pas op de plaats gebruiken om daar ook echt even goed een gedegen proces voor neer te zetten. Wanneer gaan we wie, op welk moment betrekken en wat zijn dan de vragen die we voorleggen? Dat geldt ook voor alle stakeholders die we hebben.
Dus op dit moment hebben we alle projectontwikkelaars al geïnformeerd en we hebben alle zienswijzenindieners per brief geïnformeerd. Ik betreurde het dat mijnheer Meerman een beetje tussen wal en schip is gevallen met zijn achterban voor wat betreft het inwonersoverleg en ik zeg u ook bij dezen toe: dat inwonersoverleg gaan we weer goed oppakken. En we gaan ook zorgen voor alle indieners van zienswijzen, want we hebben dus lang gewerkt aan zorgvuldige beantwoording, dat er een nota van beantwoording komt zodat al die mensen die een zienswijze hebben ingeleverd zien wat onze reflectie is op die zienswijze. Maar we gaan ook kijken: wat kunnen we daar nou uit meenemen? Dus laten we alles wat we hebben geleerd, wat we op hebben gehaald, wat we hebben bedacht, vooral ook meenemen om het zo veel mogelijk te hergebruiken in die nieuwe strategie.
Eigenlijk is dat allemaal gericht op de vraag: hoe houden we er toch vaart in? Hoe zorgen we dat er toch wat gebeurt? En we kijken dus ook parallel naar 'wat kunnen we ondertussen doen, waar kunnen we bouwen wat er kan?' Terra Nova bijvoorbeeld. Ik meldde u vorige week al dat we zaten te wachten op een goed bericht. Dat bericht is inmiddels binnengekomen, dus Terra Nova is eruit met de onderaannemer. Zij gaan in Q1 echt weer aan het bouwen. Ik hoor al een kleine zucht van verlichting, dat gaat ook helpen, denk ik. We gaan ook kijken of we er bijvoorbeeld op Oost 4 en 5, vooruitlopend, al binnen bestaande kaders wat kunnen gaan doen. We hebben een eigen locatie. Dat is vlakbij het station, de

oude parkeer... Als wij daar door zelf het voortouw te nemen, ook meer vaart kunnen maken, gaan we dat ook zeker doen. We willen ook kijken of we bijvoorbeeld met tijdelijke programmering iets zouden kunnen doen.

De **voorzitter**: Wethouder, als ik even mag. Ik zit ook naar de tijd te kijken, u heeft vier minuten gekregen maar ik stel voor aan de raad om de beantwoording door de wethouder wel te laten afronden. Ik vraag de wethouder enigszins rekening te houden met de tijd. Gaat u verder.

Wethouder **Iedema**: Excuus voorzitter en dan was ik de vorige keer zo goed binnen de tijd gebleven, en lukt het nu al niet meer.
Het geeft ons ook wat ruimte om te kijken naar de nieuwe omstandigheden. Toen wij begonnen met de Entree, waren de particuliere beleggers de enigen die wilden investeren. Inmiddels zijn de woningbouwcorporaties ook wat investeerkrachtiger geworden, dus we kunnen ook daar weer eens mee om tafel gaan en praten over de mogelijkheden om daar samen aan te gaan werken. En nogmaals, in oktober willen we dan echt met u om tafel gaan zitten om die eerste scenario's weer met elkaar te bespreken.
Voorzitter, dan pak ik even mijn aantekeningen erbij om te kijken welke vragen ik nog moet aanvullen.
D66, mijnheer Ekkelenkamp, vroeg ook nog 'hoe zit het met de subsidie?' De subsidie is gekoppeld aan de start bouw en met dat goede nieuws van Terra Nova hebben we dus dadelijk een start bouw en raken we de subsidie niet kwijt.
U vroeg naar de landtunnel. Die zou niet alleen voor vertraging zorgen. Sterker nog, het onderzoek was gericht op zonder vertraging, maar hij was ook wel behoorlijk aan de prijs.
Mijnheer Boerboom vroeg naar de reactie op de zienswijzen. Die heb ik zojuist gegeven. Daar komt een nota van beantwoording. En mijnheer Velner zei 'een van de problemen die we ondertussen hebben ondervonden was die van het personeel'.

De **voorzitter**: Mijnheer Iedema, een interruptie van mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Ik heb niet het gevoel dat de wethouder nog andere vragen van mij gaat beantwoorden omdat hij net naar de heer Velner ging. Ik heb wel nog twee heel concrete vragen gesteld: hoe zat het procedureel op het moment dat wij instemden met het besluit voor extra geld? Was u toen al op de hoogte van die vertraging, want het voelt niet helemaal goed dat wij toen geld beschikbaar hebben gesteld, terwijl er eigenlijk al allerlei zorgen waren. Dus hoe zat dat in het proces?
De tweede vraag waarop ik ook van u wil weten is, wat de impact is op de gebiedsontwikkeling Meerzicht bijvoorbeeld en andere zaken rond 2040.

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Ja, die snap ik heel goed. Datzelfde gevoel had ik ook. Maar met de update van de businesscase, die met name gericht was op de indexatie et cetera, heb ik ook gezegd 'het is moeilijk, we zitten misschien wel op een heel moeilijk punt in het proces'. Vlak daarna kwam het rapport van Cushman & Wakefield. Het college is daar morgen twee weken geleden over geïnformeerd. Ik heb u meteen daarna het memo gestuurd en de uitnodiging voor een thema-avond omdat ik vond dat we er in ieder geval voor het reces nog met elkaar over zouden moeten kunnen praten. Dus volgens mij is dat een antwoord op uw vraag.
Wat betekent het voor de gebiedsontwikkelingen in Meerzicht et cetera? Het betekent voornamelijk dat de Entree wat later bewoond zal worden, dan wij hoopten. Tegelijkertijd zien we nu misschien ook wel weer mogelijkheden om tijdelijk wat te doen in de Entree. Zo weten we bijvoorbeeld van de Oostkant dat ze daar willen gaan kijken naar Divorce Housing en Young Housing als tijdelijke oplossing. Misschien dat je daarmee ook Meerzicht wat meer kunt ontlasten.
De gebiedsontwikkeling Meerzicht zelf loopt zijn eigen tempo, maar we houden het natuurlijk nog steeds nauwlettend in de gaten.
De vraag van mijnheer Velner, die had ik al gezegd. Hoe los je dat op? Op de thema-avond werd er een mooi pleidooi gehouden door een van onze directeuren. We hebben gezien dat een aantal vaste krachten Zoetermeer heeft verruild voor andere uitdagingen. We zien ook dat we op dit moment een aantrekkelijke werkgever zijn omdat er veel gebeurt in de stad en mensen dus ook echt zeggen 'ik wil daarbij horen'. En ook bereid zijn om zich langdurig te committeren aan Zoetermeer.
Mevrouw Bink. De optie van eigen grond eerst, daar heb ik al even kort bij stil gestaan. De uitleg van de 90.000 m² heb ik ook al gehad, denk ik. En u vroeg ook nog naar flexwonen. Ik denk dat als we vaart willen maken op onze eigen kavels eerst, ik daar geen flexwoningen neer zou willen zetten.

En mijnheer Van den Boomgaard vroeg 'hoe houd je de kikkers in de kruiwagen?' We zijn in goed overleg. We hebben al periodiek overleg gehad met de ontwikkelaars, die halen we nu nog wat meer aan. De meeste ontwikkelaars hebben ook aangegeven de AOK's te willen verlengen. Dus dat zie ik voorlopig nog positief in. We proberen dus ook de inwoners en andere stakeholders zo dicht mogelijk bij ons te houden en te betrekken bij het hele proces.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Even een verdiepende vraag. De meeste projectontwikkelaars willen de AOK's blijven aanhouden naar ik net begreep. In percentages, kunt u een percentage aangeven van met hoeveel u er dan opnieuw zou moeten beginnen?

De **voorzitter**: Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, nee. Dat komt doordat we de AOK-vraag nog niet aan alle ontwikkelaars hebben gesteld. Op degenen die we het hebben gevraagd, hebben we een 100% score en die hebben ook aangegeven om met de rest samen te willen kijken of we daar weer extra elkaar kunnen versterken.

De **voorzitter**: Gaat u verder.

Wethouder **Iedema**: Mijnheer Haak en mijnheer Van Gils hadden geen vragen dus volgens mij ben ik door de vragen heen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dank voor de eerste termijn van het college. Dan ga ik even kijken voor een tweede termijn van de raad. Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, de Entree is inderdaad het grootste binnenstedelijke bouwproject van Nederland. Er hangt voor onze stad en onze inwoners enorm veel van af en er is heel veel geld mee gemoeid en daarom is het ook een belangrijk politiek onderwerp. Vandaar dat we het voor vandaag alvast kort hebben willen agenderen en niet over de zomer heen hebben getild. Wij willen echt dat de Entree een succes wordt, maar we geven geen blanco cheque of nieuw blanco schetspapier aan het college. We willen erop kunnen blijven sturen, daar zijn we door de Zoetermeerse kiezers voor ingehuurd tenslotte.
Ik dank het college voor de toezegging dat wij over de toekomst van de Entree verder kunnen praten voordat er onomkeerbare beslissingen worden genomen over een nieuwe koers. Fijn dat daarbij ook de omwonenden tijdig worden betrokken. Dus als we opnieuw gaan schetsen, dan ook deze keer weer samen.

De **voorzitter**: Dank u wel. Ik ga naar mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel. In ieder geval is wel duidelijk dat we zoals mevrouw Kraneveldt zegt opnieuw moeten schetsen. Misschien zou het wel helpen om als we er dan straks in oktober weer met elkaar over spreken, ook duidelijk te hebben welk deel van het masterplan nog wel intact kan blijven en welk deel toch herzien moet worden. Dat zou ons denk ik wel helpen in de discussie. Ook zou duidelijker moeten worden hoeveel woningen de minder kantoorruimte gaat opleveren. Want het is ook een belangrijk uitgangspunt om daar nu juist woningen te realiseren. Daar waar het op heel veel andere plekken in de stad best moeilijk is, zou het daar misschien juist wel kunnen.
Dat was mijn tweede termijn. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel mijnheer Ekkelenkamp. Mijnheer Boerboom.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter en dank aan de wethouder voor de beantwoording. Ook vooral heel fijn om te horen dat de zienswijzen nog een nette reactie krijgen. Ik denk dat die dat verdienen vanwege de tijd en energie die ze erin hebben gestoken.
Zoals mevrouw Kraneveldt al zei, het is echt een van de grootste ontwikkelingen in de stad. Wat ik net al zei over Meerzicht, daar maak ik me wel echt zorgen over. We moeten die koppeling goed houden want we hebben daar gewoon een enorme uitdaging met elkaar.
En ik wil nogmaals de wethouder op het hart drukken om echt het groenblauwe karakter in het oog te houden want ik hoor u elke keer praten over deelgebieden ontwikkelen en ik ben bang dat het grotere plaatje met die groene stroken en het blauwe water daarin straks wegzakt. Dus ik hoop dat u dat

overeind wilt houden. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Het is goed om te horen van de wethouder dat die nota van beantwoording van de zienswijzen wordt hergebruikt in de nieuwe strategie. En dat daar nog nader over gesproken wordt na de vakantie.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, dank u wel. Duidelijk verhaal van de wethouder, fijn dat u ons mee gaat nemen en we kijken uit naar oktober. Dank u wel.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard. Geen behoefte? Mijnheer Haak? Geen behoefte. Mijnheer Van Gils? Ook geen behoefte. Dan kijk ik nog naar de wethouder voor zijn tweede termijn.

Wethouder **Iedema**: Ja voorzitter, dank. Dank ook voor al uw reacties. Nogmaals, het is niet het fijnste nieuws om te brengen. Van alle sturingsvragen die net in de tweede termijn zijn gesteld, wil ik zeggen 'ja, dat ga ik echt met hart en ziel oppakken', want we willen met zijn allen uiteindelijk dat de Entree wordt wat we ervan verwacht hadden, want dat verdienen onze inwoners.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Iedema. Daarmee komen we aan het einde van de tweede termijn. Er liggen hier geen moties of iets dergelijks dus daarmee kan ik ook constateren dat dit agendapunt is afgehandeld.

a. Raadsvoorstel Werkwijze vaststellen tarieven Ozb

De **voorzitter**: Dan hebben we nog een agendapunt over dat 7a is, dus dan beginnen we eigenlijk weer opnieuw. Ik ga eerst even kijken wie daarover het woord wensen. Ik weet in ieder geval mevrouw Kraneveldt. Zijn er anderen die daar het woord over wensen te voeren? Mijnheer Nawijn. Mijnheer Velner, Mijnheer Van der Vlies, mijnheer Ekkelenkamp, mevrouw Bink. Heb ik dan iedereen? Dan begin ik bij mevrouw Kraneveldt. Gaat uw gang.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Dank u wel voorzitter, als we regelen dat, als huizeneigenaren bij elkaar meer dan € 1 miljoen te veel ozb hebben betaald, ze dat via een tariefsverlaging terugkrijgen in het jaar daarop, lijkt het de PvdA eerlijk om dat ook omgekeerd te doen. Betaal je te weinig met elkaar, meer dan € 1 miljoen, dan betaal je een jaar later iets meer. Doen we dat niet, dan onthouden we de gemeentekas € 1 miljoen of meer dat ook ten goede kan komen aan zaken waar ook huurders van profiteren. En wij vinden het dus belangrijk om dat spiegelbeeld tot uitdrukking te laten komen in het raadsvoorstel. Vandaar dat we daarvoor een amendement hebben ingediend.

Amendement nr. 2307-D ingediend door PvdA, GroenLinks, D66, ChristenUnie-SGP
Werkwijze vaststellen tarieven Ozb: Eerlijk compenseren

"De raad van de gemeente Zoetermeer, in vergadering bijeen op 3 juli 2023;

besluit:

- Raadsvoorstel 2023-029716 'Werkwijze vaststellen tarieven Ozb' als volgt te wijzigen:
  na beslispunt 2, luidende:
  '2. Wanneer door een te lage inschatting van de WOZ-waarden de inwoners en ondernemers in enig jaar meer dan € 1 mln. te veel ozb hebben betaald, wordt dit teruggegeven in het ozb-tarief in het volgende jaar';

- wordt een beslispunt 3 toegevoegd, luidende:
  '3. Wanneer door een te hoge inschatting van de WOZ-waarden de inwoners en ondernemers in enig jaar meer dan € 1 mln. te weinig ozb hebben betaald, wordt dit teruggevraagd in het ozb-tarief in het volgende jaar'."

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan ga ik over naar mijnheer Nawijn.

De heer **Nawijn** (Lijst Hilbrand Nawijn): Ja dank u wel, mijnheer de voorzitter. Ik noemde het al de Wet Mariëtte en dat is het eigenlijk ook. Ik ben ook heel blij dat het college dit niet alleen voor dit afgelopen jaar heeft gedaan, die ozb terugbetalen aan burgers, maar dat ook voor de toekomst zal doen.
Dan komt de PvdA met een motie over 'ja, maar als iedereen te weinig betaald heeft, gaan we het ook verhalen'. Nou, daar zijn wij absoluut op tegen, want wij vinden dat de gemeente gewoon het werk goed moet doen en ook goede aanslagen de deur uit moet doen. Wij zijn dus niet voor die motie van de PvdA maar we zijn wel voor het raadsvoorstel zoals het er ligt. Dank u wel.

De **voorzitter**: Dank u wel. Het gaat om een amendement, maar dat is dezelfde strekking. Mijnheer Van der Vlies. Gaat uw gang.

De heer **Van der Vlies** (Zó! Zoetermeer): Dank u voorzitter. We zien de logica van het amendement van de PvdA; als je vooraf te veel rekent en je geeft het terug, waarom zou je dan ook niet als je vooraf te weinig rekent, dat geld ook terugvragen? Toch wringt dat een beetje bij ons. We hebben het afgelopen jaar in deze raad geregeld duidelijk gemaakt hoeveel zorgen we ons maken om de mensen die zwaar zijn getroffen door de inflatie en de hoge energiekosten. Daar hebben we volop extra geld voor uitgetrokken en wat Zó! Zoetermeer betreft, voelt het niet goed om dan nu, hetgeen te weinig is gerekend achteraf terug te vragen. Dat voelt dan toch weer alsof mensen opnieuw gepakt worden en dat willen we niet.

De **voorzitter**: Dank u wel, mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter. Niemand betaalt graag te veel belasting veronderstelt mijn fractie. Daarom is het goed om dit te voorkomen met de voorgestelde nieuwe werkwijze. Het amendement van de PvdA maakt het raadsvoorstel nog beter. Daarom dienen we dit mede in. We zullen straks voor het voorstel stemmen, bij voorkeur in de geamendeerde versie.

De **voorzitter**: Dank u wel. Mevrouw Bink.

Mevrouw **Bink** (Zoetermeer Vooruit): Ja voorzitter, dank u wel. Het is een lastig iets als je het geld terug gaat vragen aan de inwoners als je het zelf waarschijnlijk verkeerd hebt ingeschat. Maar wij denken er nog even over na.

De **voorzitter**: Dat kan altijd natuurlijk. Ik kijk even rond of er nog andere leden van de raad het woord wensen. Mijnheer Van den Boomgaard, gaat uw gang.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ik zou het eerst als stemverklaring willen doen, maar ik ga het maar eventjes gebruiken als test. Volgens mij is het op zich ondernemersrisico. Je rekent af met de inwoner wat er nodig is en daarvoor maak je de factuur op. Het zou natuurlijk heel vreemd zijn als je naar de bakker gaat en je komt dan een jaar later weer bij de bakker en die zegt 'ja, je halfje tijger gesneden, had ik eigenlijk € 1,00 duurder moeten maken', dat je alsnog die euro moet nabetalen. Dat kan natuurlijk niet. En eigenlijk is Zoetermeer in het groot ook diezelfde ondernemer. En is het dus ook aan die ondernemer om het ondernemersrisico te dragen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt, interruptie.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Ja, maar als die bakker je nu wel die euro teruggeeft als hij altijd te veel heeft gerekend? Dan is het eerlijk oversteken. En bovendien, zonder een spiegelbeeldig amendement zoals wij dit hebben ingediend, onttrek je wel een miljoen euro of meer aan de gemeentebegroting die daar eigenlijk wel in zou moeten. Daar kun je ook weer dingen van doen, die bijvoorbeeld ook aan huurders of mensen met energiearmoede ten goede zouden kunnen komen.

De **voorzitter**: Mijnheer Van den Boomgaard.

De heer **Van den Boomgaard** (FVD): Ja, dank u voorzitter. Het getuigt natuurlijk van een langetermijnvisie van de bakker dat die die euro teruggeeft omdat hij zijn klant wil binden. En zo zijn wij als gemeente ook verbonden met onze inwoners en dat moet ook voor een langere termijn opgaan en we moeten niet alleen maar in de korte termijn denken. En ja, ik heb vertrouwen in de ambtenaren die berekeningen maken, dat zij zo veel mogelijk zo goed mogelijk de berekeningen doen. Als het tekort is, dan is het dus het ondernemersrisico, zoals ik net zei.

De **voorzitter**: Ik kijk rond of er verder geen leden van de raad meer zijn die... Mijnheer Velner.

De heer **Velner** (SP): Dank u wel voorzitter. Het klinkt allemaal erg logisch om de vaststelling van de ozb-tarieven tegelijk te laten plaatsvinden met de andere belastingverordeningen. Dat vinden we echter niet zo'n goed idee omdat het mijn ervaring is dat er bij het vaststellen tijdens de laatste vergadering van het jaar veelal sprake is van een uitgebreide agenda, waardoor er nog meer druk op de te behandelen onderwerpen ontstaat en niet alles de aandacht krijgt die het zou moeten hebben. Het lijkt mij daarom verstandiger om hierover een goede inhoudelijke discussie tijdens het perspectiefnota te hebben en de tarieven pas bij een forse afwijking alsnog in december aan te passen.
Inhoudelijk hebben we die discussie dan al gevoerd en we hoeven het dan alleen maar te hebben over de afwijking, mocht dat nodig zijn. Als je dan geld terug gaat geven een jaar later, is het natuurlijk wel zo dat er heel duidelijke communicatie over moet zijn waardoor het nu is ontstaan; het gehanteerde percentage, de waarde van de woning, of de inflatie? Wij zouden hiervoor graag extra aandacht in de toelichting bij de ozb-aanslag zien.

De **voorzitter**: Dank u wel. Dan kijk ik nog een keer rond of er andere leden van de raad zijn die het woord hierover wensen te voeren, als dat niet het geval is, ga ik naar het college. Wethouder Iedema.

Wethouder **Iedema**: Voorzitter, om met die laatste te beginnen. Met deze systematiek, dus door later de WOZ in te schatten en daar het tarief op aan te passen, komen we dus dichter in de buurt van wat we bij het voorjaarsdebat aan inkomsten ozb begroten. Het vermoeden is ook dat er, en dat is ook de wens, zo weinig mogelijk verschil is tussen wat we begroten en wat we binnenkrijgen. Dus ik hoop dat we van beide, zowel het oorspronkelijke teruggeven, maar ook van het amendement, geen gebruik hoeven te maken. Dat is het hele doel van het raadsvoorstel.
De reden dat wij alleen hebben gekozen voor het teruggeven van te veel ontvangen ozb is dat dat een uitdrukkelijke wens was van de raad en daarnaast heeft de raad ook altijd uitgesproken de ozb niet met meer dan de inflatie te willen verhogen. In principe zou je als je een keer extra geld terugvraagt aan inwoners boven die verhoging zitten, dus dat is de reden dat die er bij ons niet in zat.
Verder is het natuurlijk bij uitstek een politiek getinte vraag die ik graag aan het oordeel van de raad overlaat.

De **voorzitter**: Dank u wel wethouder Iedema, voor uw eerste termijn. Ik ga kijken of er behoefte is aan een tweede termijn van de raad. Mevrouw Kraneveldt?

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Nee, dank u wel voorzitter, het antwoord van de wethouder was helder.

De **voorzitter**: Mijnheer Nawijn nog een tweede termijn? Geen behoefte. Mijnheer Van der Vlies? Mijnheer Ekkelenkamp.

De heer **Ekkelenkamp** (D66): Dank u wel voorzitter, ik heb een belangrijk wijzigingsvoorstel op het amendement. Daar staat nu de heer Zamani onder en dat moet de heer Ekkelenkamp worden.

De **voorzitter**: Ik denk dat we die wijziging wel op deze manier kunnen doorvoeren. Mevrouw Bink nog, tweede termijn? Nee. De heer Velner, tweede termijn? Nee. De wethouder hoeft, denk ik ook geen tweede termijn, schat ik zomaar in. Het mag hoor, als u dat wilt, maar... Dan sluit ik de beraadslaging over dit raadsvoorstel af. Ik stel voor dat wij overgaan naar de stemming en stemming gaat allereerst plaatsvinden over het amendement. Het amendement 2307-D Werkwijze vaststellen tarieven Ozb eerlijk compenseren. Wie wenst daar een stemverklaring over af te leggen? Mijnheer Smitskam, gaat uw gang.

De heer **Smitskam** (PVV): Voorzitter, wij als fractie zullen tegen stemmen. Wij vinden dat de inwoners van Zoetermeer mogen verwachten dat de gemeente het werk goed doet. Als er te veel wordt gevraagd, dan is teruggave wat ons betreft de gewoonste zaak van de wereld. Maar terughalen als je te weinig hebt berekend, dat lijkt ons niet toepasbaar.

De **voorzitter**: Dank u wel. Anderen voor een stemverklaring? Niet het geval. Mag ik de leden van de raad die voor dit amendement zijn vragen hun hand op te steken?
Voor zijn SP, GroenLinks, PvdA, D66, ChristenUnie-SGP, 12 voor, 25 tegen; het amendement is verworpen.
Dan ga ik het raadsvoorstel in stemming brengen. Is er iemand die daar een stemverklaring over wil

afleggen? Mijnheer Boerboom, gaat uw gang.

De heer **Boerboom** (GroenLinks): Dank u wel voorzitter. Wij waren al niet de grootste fan van dit raadsvoorstel vanwege de extra ambtelijke capaciteit die dit vraagt. Maar nu ook het amendement is verworpen, waardoor er een zekere balans in zou zitten, leidt die combinatie er voor ons toe dat wij tegen dit voorstel zullen stemmen.

De **voorzitter**: Mevrouw Kraneveldt.

Mevrouw **Kraneveldt** (PvdA): Voorzitter, voor ons valt het kwartje net de andere kant op. Natuurlijk vinden het jammer dat het amendement niet is aangenomen, maar het was voor ons geen voorwaarde om voor of tegen te stemmen, dus wij zullen gewoon voor stemmen.

De **voorzitter**: Anderen voor een stemverklaring? Als ik nog even de aandacht mag, het duurt nog even, we zijn bijna bij het reces. Ik vraag de leden van de raad die tegen dit raadsvoorstel zijn, hun hand op te steken.
Tegen is de fractie van GroenLinks. Daarmee is dit besluit met 33 stemmen voor en 4 stemmen tegen aangenomen.

9. Sluiting

De **voorzitter**: Dames en heren, dan gaan wij bijna over tot sluiting. Ik ga u straks ook een welverdiend en voor sommigen denk ik heerlijk zomerreces wensen. Maar het lijkt me toch even goed om even kort stil te staan bij iets bijzonders, want het is namelijk, voor zover we nu weten, de laatste vergadering van wethouder Blansjaar, als vervangend wethouder. Ik denk dat ik namens u allen mag zeggen: Dank u wel mijnheer Blansjaar en we gaan er natuurlijk vanuit dat hij ook wel weer in een andere rol in het politieke gezien zal worden, maar het leek ons wel gepast om hier even stil bij te staan en u te bedanken voor uw inbreng in de afgelopen periode als vervanger voor wethouder mevrouw Mertens. Dank daarvoor! (applaus)
Dan rest mij niets anders dan u allen een heel goed naar huis te wensen, een goede vakantie, goed zomerreces, geniet ervan, rust lekker uit. En ik sluit de raadsvergadering, dank u wel.

Sluiting om 23.49 uur

Vastgesteld in de openbare vergadering van 11 september 2023

de plaatsvervangend .griffier,

mr. L.O. de Prieëlle

de voorzitter,

drs. M.J. Bezuijen